

ҮЗДІК

№1 (01)
қаңтар, 2026 жыл

БАСТАУЫШ БІЛІМ

МЕНШІК ИЕСІ
ЖК «БІЛІМ МӘРТЕБЕСІ»

ДИРЕКТОР
Жазира Жеңісқызы

БАС РЕДАКТОР
Қанжар Мырқы

Журнал Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникация министрлігі Байланыс, ақпараттандыру және бұқаралық Ақпарат құралдары саласындағы мемлекеттік Бақылау комитетінде 10.10.2019 жылы тіркеліп, тіркеу туралы №KZ47VPY00015867 куәлігі берілген

БІЗДІҢ МЕКЕН ЖАЙЫМЫЗ:

**120014, Қызылорда қаласы,
Байсейітова көшесі 100 үй
Тел: 8 707 510 08 91,
8 778 380 53 74**

E-mail: zhazi_0091@mail.ru

Журнал «БІЛІМ КЕНІ» редакциясында теріліп, беттеліп, «Принт» баспаханасында басылды.

Жарияланған материалдар редакцияның пікірін білдірмейді.

Мақаладағы мәліметтердің дұрыстығына авторлар жауапты.

Қолжазба өңделеді және қайтарылмайды.

Меншікті тілшілер:

Оразбекқызы Гүлжанат
Ақмола облысы

Абылшеева Мадина Карахожаевна
Ақтөбе облысы

Асқарқызы Салтанат
Алматы қаласы

Амантаева Жадыра Аманбайқызы
Түркістан облысы

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Смагулова Гульшат Амантайқызы - Қызылорда облыстық оқу орталығының (әдістемелік кабинет) «Жалпы орта білім беру» бөлімінің меңгерушісі

Ташенова Жұлдызай Сахиевна - Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы “№118 орта мектебі” КММ-нің бастауыш сынып мұғалімі, шебер педагог

Куламетова Лайла Ондасыновна - Қызылорда облысы, Қазалы ауданы Е.С.Бозғұлов атындағы №249 мектеп-лицейдің бастауыш сынып мұғалімі, шебер педагог

Ақжолова Ақтоты - Алматы қаласы Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің профессор

Омарова Гульнара - Алматы қаласы Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің PhD докторы

Құдайбергенова Балғын Әлімқызы - Қызылорда облысы, Арал ауданы білім бөлімі әдіскері

МАЗМҰНЫ

1. Беркимбаева Гулзира. Әлемнің кереметтері. «Вавилонның аспалы бағы»	4
2. Бижанова Айсулу. Растрлық кескіндерді өңдеу. Практикум	7
3. Сапарғалиева Сымбат. Статистикалық мәліметтер. Практикалық жұмыс	9
4. Әмзеев Жанболат. Тікбұрышты үшбұрыштың сүйір бұрыштарының тригонометриялық функциялары. Пифагор теоремасы	11
5. Сулейменова Айжана. Постулаты здорovia	13
6. Еришева Фарида. Мәтіндік процессордағы кесте	16
7. Төлемісов Самат. Қазақстанның топырақ түрлері	18
8. Қалағаева Сағадат. Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс	20
9. Досаева Лаура. TV programme	23
10. Тореахметова Асылзат. Цифрлық дәуір мұғалімінің көмекшісі – ЖИ	26
11. Токанова Сайра. Тарихи тұлғалар және олардың өркениет дамуына қосқан үлесі: арнайы курс бағдарламасына ғылыми талдау	28
12. Қалыбаева Жанар. Использование приёмов технологии развития критического мышления на уроках русского языка и литературы	29
13. Жаңбырбаев Сакен. Қазақтың ұлттық ойындарына баулу	30
14. Диханова Ақзираш. Оралхан Бөкейдің «Атау - кере» повесі	32
15. Отегенова Гульшат. Тәуелсіздік күні	34
16. Дуйсеналиева Гулжахан. Ұлттық ойындарымыз	37
17. Ахметова Гүлбану. Мамандығым мақтанышым	40
18. Ахметова Гүлхан. Түбір мен қосымшаның жазылуы	42
19. Ахметова Алтынгүл. Сандар жиынын құру және жіктеу	44
20. Исенбаева Алтынгүл. Шамалардың бірліктерін түрлендіру және мәндерін салыстыру	46
21. Қожанова Мира. Теңізшілер туралы әңгіме	49
22. Амреева Ляззат. Өмірінің өзі дастан	52
23. Берсугирова Мирамкул. Бастауыш сынып оқушыларын байланыстырып сөйлеуге үйрету арқылы қазақ тілін оқытудың негіздері	54
24. Балмурзаева Баян. Баяндауыш	57
25. Балмурзаева Бахитгүл. Қосындыны санға бөлу	61
26. Елеусізова Анар. Бәрінен де жақсы	64
27. Жұмағалиева Фариза. Ас қайда қорытылады?	66
28. Туреханова Бахит. Есептер шығару	69
29. Умбетова Ляззат. Отбасы шығыстары қалай жоспарланады?	71
30. Арыстанова Ақмарал. Музыка және поэзия	73
31. Нуржигитова Айнур. Біз сөйлем құрай аламыз	75
32. Сақтағанова Мерей. Ғарыш әлемі	77
33. Шалманова Балнур. Ж дыбысы және әрпі	79
34. А.У.Зұлпыхарова. Разрядтан аттамай үш таңбалы санды бір таңбалы санға жазбаша бөлу .	81

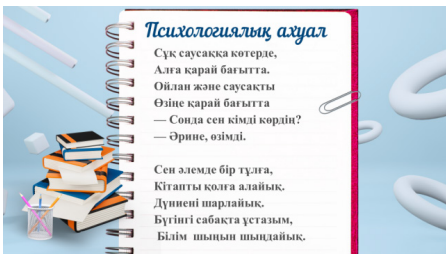
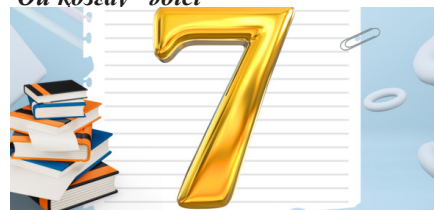

Әлемнің кереметтері. «Вавилонның аспалы бағы»

Беркимбаева Гулзира Жанабаевна
 Қызылорда облысы, Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебінің
 бастауыш сынып мұғалімі, педагог-сарапшы

Білім беру ұйымының атауы	Қызылорда облысының білім басқармасының «Арал ауданы бойынша білім бөлімінің «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ	
Пәні:	Әдебиеттік оқу	
Бөлім:	Сәулет өнері	
Педагогтің аты-жөні:	Беркимбаева Гулзира	
Күні:	15.12.2025 ж.	
Сынып:3 «Б»	Қатысқандар саны: 26	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	№42-сабақ , Әлемнің кереметтері.«Вавилонның аспалы бағы»	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру 3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру	
Сабақтың мақсаты:	Шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қояды және жауап береді шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табады және ақпаратты сызба түрінде береді	
Құндылық мақсаты: Желтоқсан айы: Бірлік пен ынтымақ айы	<ul style="list-style-type: none"> Командада жұмыс істей білу Басқалармен бірлескен жұмыстың нәтижесін қорғай білу Айналасындағыларға көмек көрсету	
Апта дәйексөзі	«Бірлік болмай тірлік болмас»	

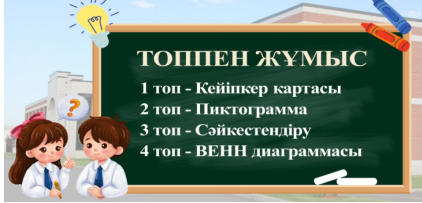

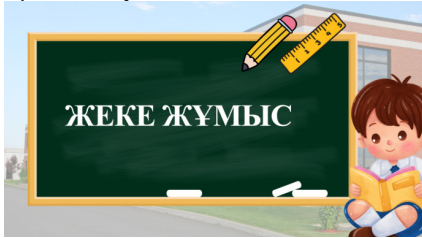
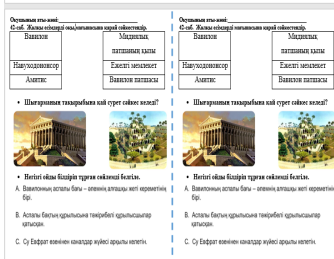

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі// Уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 минут				
Өткенді пысықтау 5 минут	Өткенді пысықтау Үй тапсырмасы 5-тапсырма «Болашақтың қаласы» Жаңа тақырып «АДАЛ АЗАМАТ» біртұтас тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезіңінен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін.			
Сабақтың ортасы 30 минут				

<p>-Балалар тақтадан не көріп тұрмыз? -7 санына байланысты не білеміз?</p> <p>-Тақтадағы суреттерге қарайық.</p> <p>ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕТІ КЕРЕМЕТІ</p> <p>-Бұлар қалай аталады?</p> <p>ӘЛЕМНІҢ ЖЕТІ КЕРЕМЕТІ</p> <p>-Балалар, бүгінгі сабақта «Әлемнің кереметтері» деген тақырыппен танысатын боламыз. Әлемнің жеті кереметі: Хеопс пирамидасы, Вавилонның аспалы бақтары, Олимпиядағы Зевс мүсіні, Артемида храмы, Галикарнастағы мавзолей, Родос Колоссы, Александрия шамшырағы. Балалар аспалы бақ дегенді қалай түсінесіңдер? «Вавилонның аспалы бағы» атты мәтінмен танысатын боламыз. Оқулықпен жұмыс. «Әлемнің 7 және 37 кереметі» атты кітаптан алынған «Вавилонның аспалы бағы» мәтінін оқимыз. «Із кесуші» әдісі Балалар, мәтін ішінен мен айтқан сөздерді тауып, сол сөзі бар сөйлемді толық оқып бересіздер. -Балалар, мәтінмен жұмыс жасадық. Енді осы мәтінді тыңдап көрелік. ЖИ</p>	<p>Сәттілік тілейді</p> <p>Үй тапсырмасын пысықтайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Ақпаратпен танысады</p>	<p>Мақтап, мадақтап отыру</p> <p>Дескриптор: Жасалған жобаларын қорғайды.</p> <p>Суретпен жұмыс жасайды</p> <p>Дескриптор: Әлемнің жеті кереметі туралы бөліседі.</p>	<p>Суреттер</p> <p>Оқулық</p> <p>7 саны</p>
---	---	---	---

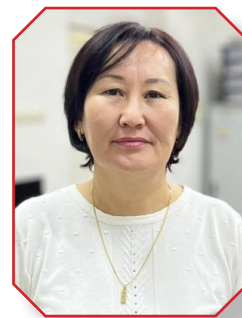

<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	 <p>«Бір мақал-мәтел айтайық, Ой сергітіп алайық!»</p> <p>КБ тапсырмасы</p> <p>Балалар сендер үшін керемет жан кім, оған не жасар едіңдер?</p>	<p>Мәтінді оқиды</p> <p>Топпен жұмыс жасайды.</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Жұппен жұмыс жасайды</p> <p>Жеке орындайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p> <p>Кері байланыс береді</p>	<p>Жарайсыңдар</p> <p>Дескриптор: «Вавилонның аспалы бағы» мәтінін оқиды- Мәтін мазмұнын түсінеді-</p> <p>Тамаша</p> <p>Дескриптор: Топпен бірлесе отырып жұмыс жасайды.</p> <p>Дескриптор: Тест тапсырмаларын орындайды.</p> <p>Дескриптор: Әрбір дұрыс тапсырмаға 2 балл Барлық дұрыс тапсырмаға 10 балл</p> <p>Дескриптор: Тапсырмаға ауызша жауап береді</p> <p>«Оқушы» әдісі</p>	<p>Интернет көздері</p> <p>Слайд Қима қағаздар</p> <p>Тест тапсырмалар https://word-wall.net/resource/104108764</p> <p>КБ тапсырмасы</p> <p>Слайд</p> <p>Оқулық</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
<p>Сабақты қорыту 3 минут</p> <p>Кері байланыс 2 минут</p>	<p>Үй тапсырмасы «Вавилонның аспалы бағы» мәтінін түсініп оқы. Кері байланыс</p> 			

Растрлық кескіндерді өңдеу. Практикум

Бижанова Айсулу Сайлановна
Қызылорда облысы Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебінің
информатика пәнінің мұғалімі, Педагог-модератор

Қысқа мерзімді жоспары			
Білім беру ұйымының атауы:	Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектеп		
Пәні:	Информатика		
Бөлім	II Бөлім. Компьютерлік графика		
Педагогтың аты-жөні	А.Бижанова		
Күні	21.11.2024		
Сынып 5Б	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны
Сабақтың тақырыбы:	Растрлық кескіндерді өңдеу. Практикум		
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	5.2.2.2 Растрлық кескіндерді жасау және өңдеу		
Сабақтың мақсаты:	графикалық редакторда сурет салу мен өңдеу құралдарын қолданады, графикалық редакторда сурет салу мен өңдеу әрекеттерін салыстырады, графикалық редакторда сурет салу мен өңдеудің ерекшеліктерін сипаттайды.		
Құндылықтарға баулу	Талап құндылығы: Технологиялық және цифрлық дағдыларды ілгерілету		

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Ұйымдас тыру Өткен білімді қайталау 7мин	Оқушылармен амандасу, түгелдеу Оқушылардың назарын сабаққа аудару. «Wordwall.net» платформасы арқылы өткен сабаққа шолу жасау	Оқушылар мұғаліммен амандасып, назарын сабаққа бұрады. Платформада өтілген тапсырмаларға байланысты жауап береді	Оқушыларды бас бармақ мадақтау	Информатика 5сынып Арман -ПВ https://wordwall.net/th/resource/64014061

<p>Сабақтың ортасы</p> <p>Практикалық жұмыс</p> <p>25 мин</p>	<p>Практикалық бөлім</p> <p>Жеке жұмыс</p> <p>1 тапсырма</p> <p>Оқушылар компьютерде оқулықта берілген тапсырманы жекелей орындайды</p>	<p>Paint бағдарламасында</p> <p>1 тапсырманы орындайды</p>	<p>Дескриптор:</p> <p>- программадағы құрал-саймандармен жұмыс жасай білуді үйрену,</p> <p>- пернелердің айырмашылықтарын білу</p> <p>2 балл</p> <p>Мұғалім оқушылардың жұмыстарын мұқият қадағалап, кері байланыс беріп отырады</p>	<p>Компьютер</p> <p>Paint графикалық редактор</p>
<p>Сергіту сәті</p>	<p>Құрал –саймандар тақтасындағы дайын фигуралармен жұмыс жасау; CTRL пернесі арқылы көшірме жасау</p> <p>2- тапсырма</p> <p>Оқушылар компьютерде оқулықта берілген тапсырманы жекелей орындайды</p> <p>Ашық түспен ерекшелу арқылы фигураны белгілейді, Shift пернесін баса отырып, кез-келген бағытқа бұру, көшіру</p> <p>3 –тапсырма</p> <p>Оқушылар компьютерде educaplay.com/learning платформасында тапсырманы жекелей компьютерде жекелей орындайды</p>	<p>Paint бағдарламасында</p> <p>2 тапсырманы орындайды</p> <p>Платформадағы тапсырмаларды компьютерде орындайды</p>	<p>Дескриптор:</p> <p>- «Ізін қалдырып көшіру» командасының көмегімен шеңбер арқылы кітапта берілген суреттерді көшіріп салу,</p> <p>- 90°, 180° бұра отырып, орналастыру</p> <p>2 балл</p> <p>Мұғалім оқушылардың жұмыстарын мұқият қадағалап, кері байланыс беріп отырады</p> <p>Дескриптор:</p> <p>https://www.educaplay.com платформасындағы тапсырмаларды орындау</p> <p>2 балл</p> <p>Мұғалім оқушылардың жұмыстарын мұқият қадағалап, кері байланыс беріп отырады</p>	<p>Компьютер</p> <p>Paint графикалық редактор</p> <p>Компьютер</p> <p>https://www.educaplay.com/learning-resources/21448628-learning_resource.html</p>
<p>Сабақты бекіту</p>	<p>4 тапсырма</p> <p>Оқушылар компьютерде оқулықта берілген тапсырманы жекелей орындайды</p> <p>Оқушылар оқулықта берілген тапсырманы мәтін теру арқылы командасы арқылы өз ойын жазады</p> <p>5 –тапсырма</p> <p>Оқушылар компьютерде wordwall.net/ca/resource платформасында тапсырманы жекелей компьютерде орындайды</p>	<p>Paint бағдарламасында</p> <p>4 тапсырманы орындайды</p> <p>Платформадағы тапсырмаларды компьютерде орындайды</p>	<p>Дескриптор:</p> <p>- Paint редакторын- да мәтін теру командасын білу,</p> <p>- өз ойларын мәтін -ді теру арқылы қатесіз жазу</p> <p>2 балл</p> <p>Мұғалім оқушылардың тапсырмаларын мұқият қарап шығып, кері байланыс беріп отырады</p> <p>Дескриптор:</p> <p>https://www.educaplay.com платформасындағы тапсырмаларды орындау</p> <p>2 балл</p> <p>Мұғалім оқушылардың тапсырмаларын мұқият қарап шығып, кері байланыс беріп отырады</p>	<p>Компьютер</p> <p>Paint графикалық редактор</p> <p>Компьютер</p> <p>https://wordwall.net/ca/resource/38589956/</p>
<p>Сабақтың соңы</p> <p>Ой толғаныс</p> <p>Рефлексия</p>	<p>Маған үш зат айт 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Біз бүгін нені қызық болды • Біз жақсы жасай алдық • Білгім келеді 	<p>Оқушылар өз ойларын айтады</p>		
<p>Үйге тапсырма</p>	<p>Оқулықтан растрлық кекіндерді өңдеу тақырыбын қайталап келу</p>			

Статистикалық мәліметтер. Практикалық жұмыс

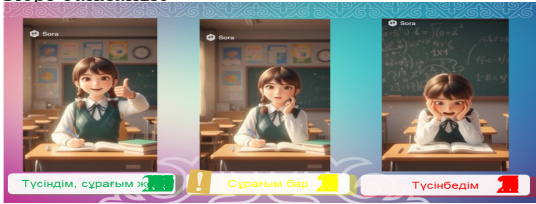
Сапарғалиева Сымбат Советхановна
Қызылорда облысы, Арал қаласы «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ
Информатика және математика пәні мұғалімі, Педагог- зерттеуші

Қысқамерзімді жоспар	
Пән атауы: информатика	
Бөлім:	Электронды кестедегі ақпаратты өңдеу
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы: 8	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Статистикалық мәліметтер. Практикалық жұмыс
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	8.2.2.2 абсолютті және салыстырмалы сілтемелерді пайдалану 8.2.2.1 электрондық кестелер мәселелерді шешу үшін түрлі деректер пішімдерін пайдалану
Сабақтың мақсаты:	Абсолютті және салыстырмалы, аралас сілтемелерді пайдалануды біледі; Электрондық кестелер мәселелерді шешу үшін түрлі деректер пішімдерін пайдалана алады.
Әділдік және жауапкершілік	Барлық адамға тең мүмкіндік беру, ақпаратты дұрыс және әділ пайдалану. Ақпаратты бұрмалаусыз, шынайы түрде жеткізу; Компьютер мен желі қауіпсіздігін сақтау (вирус таратпау, жеке деректерді қорғау); информатикада — оқушыларды саналы, адал және қауіпсіз цифрлық азамат болуға тәрбиелейді.

Сабақтың барысы:

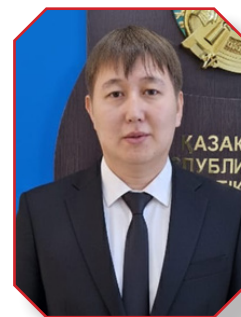
Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы. Қызығушылықты ояту 5 минут	Ұйымдастырушылық сәт: 1. Оқушылармен сәлемдесу және белгілеу. Бүгінгі күнге сәттілік тілей отырып, апта дәйек сөзін және техника қауіпсіздігін айтып өтемін. Сынып оқушыларына сауалнама жүргізіледі 1. Күніне смартфонды қанша уақыт қолданасың? * ☐ 1 сағаттан аз * ☐ 1–3 сағат * ☐ 3–5 сағат * ☐ 5 сағаттан көп 2. Смартфонды көбінесе не үшін пайдаланасың? * ☐ Оқу және ізденіс * ☐ Әлеуметтік желілер * ☐ Ойын, видео қарау * ☐ Достармен хабарласу 3. Смартфонды қолдану сабаққа немесе ұйқыға кедергі келтіре ме? * ☐ Ешқашан * ☐ Жиі * ☐ Әрқашан 4. Смартфон жанында болмаса, өзінді мазасыз сезінесің бе? * ☐ Иә * ☐ Кейде * ☐ Жоқ 5. Өз ойыңша, сен смартфонға тәуелдісің бе? * ☐ Иә * ☐ Сәл ғана * ☐ Жоқ Алынған нәтижелер бойынша талдау жасалады.	Оқушылар сұрақтарға жауап береді. Күтілетін жауаптар: күнделікті өмірде мәліметтерді талдау	Оқушылардың тақырыпқа қызығушылықтары анықталады. Бұл кезеңде әртүрлі деңгейдегі оқушылардың белсенділігі ескеріледі, қызығушылықтарын арттыруға бағытталған.	https://www.menti.com/ala1xm4pjtnm
Сабақтың ортасы Тақырыпқа кіріспе 7 минут	Мұғалім « Статистикалық мәліметтер қоғамның қандай саласы үшін маңызды деп ойлайсың? Абсолют, аралас, салыстырмалы сілтемеге өмірден мысал келтіре аласың ба?»	Тақтада көрсетілген сурет бойынша оқушылар өз ойларын айтады	Мұғалім ауызша бағалауды қолданады: Керемет! Жарайсың! Жақсы! Талпын!	Lesson Up

Тақырыпты тереңдету 12 минут	Мұғалім электрондық кестеде статистикалық мәліметтермен жұмыс істеу тапсырмасын береді. Жеке жұмыс «Диар, Нұрислам, Қасым, Нұрмұрат телефон алу үшін ақша жинауға уағдаласты. Олар өз жинақтарын 2 жылдан кейін ашты. Олардың жинаған ақшалары сәйкесінше Диар – 80000, Нұрислам -76000, Қасым-83000, Нұрмұрат 78500 теңге болды. Олар алатын телефонның бағасы 250\$. Тапсырма: Жоғарыдағы мәліметтер бойынша Excel бағдарламасында кесте құрып, жинаған ақшаларын доллар курсы бойынша долларға аударып, телефон алуға кімнің ақшасы жететінін анықтау.	Тапсырма шартымен танысып, Excel бағдарламасында орындайды	Дескриптор: Мәліметтерді кестеге орналастырады Сілтеме түрін анықтайды Ұяшыққа формуланы енгізеді Жинақ ақшаны доллар курсы бойынша ауыстырады Жетіспейтін қаржыны анықтайды 5 балл	Excel бағдарламасы																																																																
Сергіту сәті	Саусақ жаттығулары	Жаттығуды орындайды		Ресурс сілтемесі																																																																
Сабақтың соңы 5 мин	Сабақты бекіту. Тест тапсырмасы Үй тапсырмасы. Оқулықта «Үй тапсырмасы», 69 бет «Статистикалық мәліметтер» тақырыбына кроссворд құрастыру Кері байланыс Бағалау: бақылау парағы арқылы бағаланады Сабақты қорытындылау:	Тест тапсырмасын орындайды	Дескриптор: -Әр дұрыс жауап 1 баллмен есептеледі <table border="1" data-bbox="1050 925 1262 1059"> <thead> <tr> <th colspan="4">Бақылау парағы</th> </tr> <tr> <th colspan="4">Оқушы аты-жыны:</th> </tr> <tr> <th>Тақырып</th> <th>Деректер</th> <th>Балл</th> <th>Орын алма</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>№1</td> <td>Мәліметтер кестесін орналастырады</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Сілтеме түрін анықтайды</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ұяшыққа формуланы енгізеді</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Жинақ ақшаны доллар курсы бойынша ауыстырады</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Жетіспейтін қаржыны анықтайды</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>5</td> <td>Балл</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="1050 1070 1262 1160"> <thead> <tr> <th>Тақырып</th> <th>Сұрағым</th> <th>Балл</th> <th>Орын алма</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Тест</td> <td>№1</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>№2</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>№3</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>№4</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>№5</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>5</td> <td>Балл</td> </tr> </tbody> </table> / 5 балл/	Бақылау парағы				Оқушы аты-жыны:				Тақырып	Деректер	Балл	Орын алма	№1	Мәліметтер кестесін орналастырады	1			Сілтеме түрін анықтайды	1			Ұяшыққа формуланы енгізеді	1			Жинақ ақшаны доллар курсы бойынша ауыстырады	1			Жетіспейтін қаржыны анықтайды	1				5	Балл	Тақырып	Сұрағым	Балл	Орын алма	Тест	№1	1			№2	1			№3	1			№4	1			№5	1				5	Балл	Ресурс сілтемесі
Бақылау парағы																																																																				
Оқушы аты-жыны:																																																																				
Тақырып	Деректер	Балл	Орын алма																																																																	
№1	Мәліметтер кестесін орналастырады	1																																																																		
	Сілтеме түрін анықтайды	1																																																																		
	Ұяшыққа формуланы енгізеді	1																																																																		
	Жинақ ақшаны доллар курсы бойынша ауыстырады	1																																																																		
	Жетіспейтін қаржыны анықтайды	1																																																																		
		5	Балл																																																																	
Тақырып	Сұрағым	Балл	Орын алма																																																																	
Тест	№1	1																																																																		
	№2	1																																																																		
	№3	1																																																																		
	№4	1																																																																		
	№5	1																																																																		
		5	Балл																																																																	

Тікбұрышты үшбұрыштың сүйір бұрыштарының тригонометриялық функциялары. Пифагор теоремасы

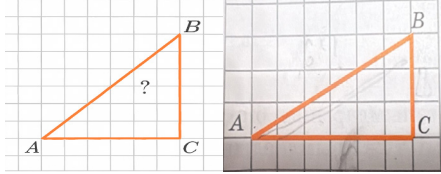
Әмзеев Жанболат Жомартұлы
Қызылорда облысы Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы
№13 орта мектебінің Математика пәнінің мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы:	Қызылорда облысының білім басқармасының «Арал ауданы бойынша білім бөлімінің «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ	
Пәні	Геометрия	
Бөлім:	Тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштары арасындағы қатыстар	
Педагогтің Т.А.Ә.	Әмзеев Жанболат	
Күні:	11.11.2025 ж.	
Сынып: 8«А»	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Тікбұрышты үшбұрыштың сүйір бұрыштарының тригонометриялық функциялары. Пифагор теоремасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	8.1.3.3 Пифагор теоремасын дәлелдеу және қолдану;	
Сабақтың мақсаты	Пифагор теоремасын дәлелдейді және есептер шығарады	
Құндылықтарға баулу	«Әділдік және жауапкершілік» айы Апта дәйексөзі: Тура биде туған жоқ	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру 5 мин	Оқушылармен амандасу, түгендеу. Genially платформасы арқылы пазл әдісімен өткен сабақты қайталайды тақырыпты ашады	Өткен материалдардың қайталау сұрақтарына жауап береді	Ынталандыру сөздерін қолдану: «жақсы», «жарайсың», «өте жақсы»	Интерактивті такта
Жаңа білім 6 мин Топтық жұмыс 6 мин Жұптық жұмыс 5 мин	Теорема. Тікбұрышты үшбұрыштың гипотенузасының квадраты катеттерінің квадраттарының қосындысына тең болады Әр топ сыныптағы тіктөртбұрыш фигуралы заттардың диагональдарын есептеп шығарады SinA тобы «парта» CosA тобы «такта» TgA тобы «панел» CtgA тобы «мұғалім партасы»	Жаңа материалдармен танысады Өлшеуіш құралмен өлшейді, талқылайды,, есептеп шығарады, қорғайды. Жұптасып тапсырманы орындайды	Бірін-бірі бағалайды «Бас бармақ» әдісімен Ынталандыру сөздерін қолдану: «жақсы», «жарайсың», «өте жақсы» Белсенді болған балаларға мадақтау сөздерін айту	Интерактивті такта Презентация Өлшеуіш құрал А3 форматы Интерактивті такта

<p>Ұжымдық жұмыс 6 мин</p> <p>Жеке Жұмыс 10 мин</p>	<p>Жұптық тапсырма: $AB=?$</p> <p>Бейнероликті тапсырма Құрлысшылар шаршы тәріздес үйдің шатырын жабу керек. Шаршының қабырғасы 10м. Олардың диагнолдарының қиылысу нүктесінен қабырғаға дейінгі арақашықтықты табыңыз.</p> <p>№1 Табаны AB болатын ABC үшбұрышы берілген. CD биіктігі түсірілген. $CD=5$ $AB=8$, $AC=CB$, AC қабырғасын табыңыз.</p> <p>№2 Екі кеме порттан шығып, біреуі солтүстікке, екіншісі батысқа жүрді. Олардың жылдамдықтары сәйкесінше 15км/сағ және 20 км/сағ. 2сағ өткен соң олардың арақашықтығы қандай болады?</p> <p>ЕБҚЕО Ұжымдық жұмыс бөлек үлкейтілген шрифттармен карточкаға беріледі. Жеке жұмыс жұмыс бөлек үлкейтілген шрифттармен карточкаға беріледі.</p>	<p>Дәптерге тапсырманы жазады. Есепті мұғаліммен бірге талдайды</p> <p>Жеке Тапсырманы орындайды</p> <p>Жеке Тапсырманы орындайды</p>	<p>Дескриптор: Табаны AB болатын ABC теңбүйірлі үшбұрышы сызады : 1 балл Теңбүйірлі үшбұрышы қасиетін пайдаланады: 1 балл Пифагор теоремасын пайдаланады: 2 балл Есептеп шығарады: 1 балл</p> <p>Дескриптор: Тікбұрышты үшбұрыш сызады: 1 балл $S=v*t$ формуласын пайдаланады: 1 балл Пифагор теоремасын пайдаланады: 2 балл Есептеп шығарады: 1 балл</p>	<p>Презентация</p> <p>Интерактивті тақта Бейнеролик</p> <p>Интерактивті тақта Презентация Карточкалар</p>
<p>Бекіту 5 мин</p> <p>Кері байланыс 2 мин</p>	<p>15 қараша «Ұлттық валюта» күніне орай</p> <p>Бекіту тапсырмаларына «Банкомат» әдісімен жауап алу</p> <p>«ОЮ» әдісі арқылы кері байланыс алу</p> <p>Үй тапсырмасы оқулықтан №16 есеп</p>	<p>Бекіту тапсырмаларын орындайды</p> <p>Кері байланыс береді</p>		<p>Интерактивті тақта Презентация</p> <p>Интерактивті тақта</p>

Постулаты здорovia

Сулейменова Айжана Райхановна
Қызылорда облысы Арал қаласы Г.Шевченко атындағы
№13 орта мектебінің орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Раздел:	Здоровый образ жизни: спорт и здоровое питание	
ФИО педагога	Сулейменова А.Р.	
Дата:		
Класс: 7 «Б»	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Тема урока	Постулаты здорovia	
Цели обучения в соответствии с учебной программой	7. 4. 1. 1 создавать тексты публицистического стиля (репортаж о событии, заметка, отзыв) и официально-делового стиля (доверенность, заявление, официальное поздравление, деловое письмо); 7. 4. 6. 1 правильно писать гласные и согласные в разных частях слова, слова через дефис.	
Учебные цели	Создает тексты публицистического стиля (репортаж о событии, заметка, отзыв) и официально-делового стиля (доверенность, заявление, официальное поздравление, деловое письмо); правильно пишет гласные и согласные в разных частях слова, слова через дефис.	
Привитие ценности	«НЕЗАВИСИМОСТЬ И ПАТРИОТИЗМ»	

ХОД УРОКА

Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Начало урока 10 мин.	<p>I. Организационный момент. Эмоциональный настрой на урок Здравствуйте, ребята и учителя! Мы начинаем урок. Я хочу начать наш урок с психологического настройа. Молодцы! Готов весь класс. Объединение в команды: Прием «Лампочка» Группы: ✓ №1 группа. ✓ №2 группа.</p> <p>II. Проверка домашнего задания. Актуализация знаний Просмотр видеоролика. https://www.youtube.com/watch?v=VBu1POIknI8 -Что вы увидели на экране? – О чем мы будем говорить на уроке?. Прочитайте ключевые слова. Догадайтесь, о чём пойдёт речь на уроке. Гигиена, отдых, труд, питание, режим, диета, спорт. Записываем число и тему сегодняшнего нашего урока: Постулаты здорovia</p> <p>III. Изучение нового материала Упражнение №1(на доске) Прочитайте пословицы, соблюдая правильную интонацию. Какой общей темой они объединены?</p>	<p>Эмоциональный настрой учащихся.</p> <p>Объединяются в команды</p> <p>Прогнозируют тему урока Записывают, слушают</p>	<p>Оценивают от 1-10балл</p> <p>Отвечает на вопросы-16</p>	 <p>Презентация Учебник</p>

<p>Середина урока. 30 мин.</p>	<p>Спишите пословицы, выбирая правильный вариант пропущенных букв. Опишите устно ситуации, в которых их можно использовать.</p> <p>1) Зд(о, а)ровье д(о, а)роже богатства. 2) Заб(а, о)леть л(е, и)гко, труднее выздороветь. 3) Куда ре(д, т)ко заходит солнце, туда ч(а, я)сто приходит врач. 4) Фи(з, с)культура и тру(д, т) здорово несут. 5) Лучшие врачи в мире - диета, свет, воздух, дв(и, е)жение и в(о, а)да. 6) Кто к зд(о, а)ровью относится беспечно, б(о, а)леет вечно</p> <p>Прием «Найди ответ» https://wordwall.net/ru/resource/51544898/пословицы</p> <p>Упражнение №3</p> <p>Прочитайте. Определите тему и основную мысль текста. Найдите предложения с однородными членами. Выпишите из них только однородные члены. Подготовьте аргументированный текст-рассуждение с элементами описания и повествования на основе прочитанного текста и личных наблюдений.</p> <p>Образец: иметь, знать; правильно и регулярно.</p> <p>Постулаты здоровья</p> <p>Забота о здоровье» требует постоянных усилий. Чтобы сохранить здоровье, необходимо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иметь представление о работе человеческого организма и знать особенности своего организма; 2) соблюдать личную гигиену: поддерживать в чистоте тело, ежедневно принимать водные процедуры, иметь индивидуальные средства гигиены - зубную щётку, полотенце, расчёску и т. д.; 3) соблюдать режим дня - в одно и то же время принимать пищу, засыпать и просыпаться, чередовать работу с отдыхом; 4) спать не менее 7-8 часов в сутки; 5) правильно и регулярно питаться, не переедать, следить за весом; 6) регулярно делать зарядку, заниматься спортом, больше двигаться; 7) закаляться; 8) чаще бывать на свежем воздухе, на природе. <p>Соблюдать все эти правила - значит вести здоровый образ жизни. («Человек. Полная энциклопедия» Ю. Школьника)</p> <p>Карточка-информатор постулт - делеледеусіз қабылданатын негізгі пікір гигиена - система действий для поддержания чистоты, здоровья жить в согласии - береке-бірлікте өмір сүру Физкультминутка. Работа в парах.</p> <p>Ответьте письменно на вопросы, используя вводные слова, выражающие уверенность, неуверенность, различные чувства, порядок мыслей.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Почему забота о здоровье требует постоянных усилий? 2. Для чего нужно знать особенности своего организма? 3. Какие из этих правил вы соблюдаете? 4. Какие из них вы иногда нарушаете? 5. Согласны ли вы с данными постулатами? 	<p>Прочитают пословицы, соблюдая правильную интонацию.</p> <p>Выполняют задания</p> <p>Прочитают.</p>	<p>Списывает пословицы, выбирая правильный вариант пропущенных букв-16</p> <p>Отвечает на вопросы-16</p> <p>Определяет тему и основную мысль текста. Находит предложения с однородными членами-16.</p>	<p></p> <p>Презентация Учебник</p> <p>Презентация</p> <p>Презентация Учебник</p> <p></p> <p>Раздаточные листы</p> <p>Презентация Учебник</p> <p>Раздаточные листы</p>
--	--	---	--	---

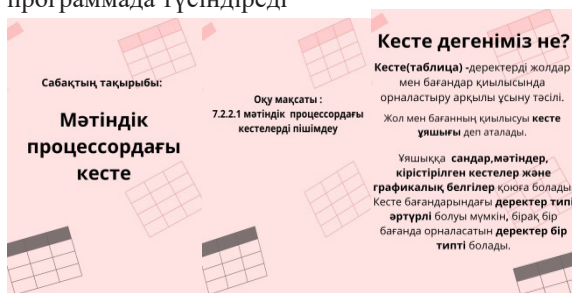

Мәтіндік процессордағы кесте

Еришева Фарида Панабековна
 Қызылорда облысы Арал қаласы «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ
 Информатика пәнінің мұғалімі, Педагог - модератор

Білім беру ұйымы	Қызылорда облысының білім басқармасының «Арал ауданы бойынша білім бөлімінің «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі»КММ	
Бөлім:	Электронды кесте арқылы есеп шығару	
Педагогтің Т.А.Ә	Ф.Еришева	
Күні:	05.11.2025ж	
Сынып:7Б	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Мәтіндік процессордағы кесте	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	7.2.2.2 мәтіндік редактордағы кесте элементтерін пішімдеу;	
Сабақтың мақсаты	мәтіндік редактордағы кесте элементтерін пішімдеуді біледі;	
Әділдік және жауапкершілік	<ul style="list-style-type: none"> - Барлық адамға тең мүмкіндік беру, ақпаратты дұрыс және әділ пайдалану. - Ақпаратты бұрмалаусыз, шынайы түрде жеткізу; - Компьютер мен желі қауіпсіздігін сақтау (вирус таратпау, жеке деректерді қорғау); информатикада — оқушыларды саналы, адал және қауіпсіз цифрлық азамат болуға тәрбиелейді.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 мин	Ұйымдастыру кезеңі Сәлемдесу,оқушыларды түгелдеу. Сыныпта жағымды ахуал қалыптастыру Техникалық қауіпсіздік ережелерін еске түсіру Апта дәйек сөзі: «Әділдік пен жауапкершілік біртұтас ұғым!» Қызығушылықты ояту Тақырыпты АІNAZ ЖИ көмекші арқылы ашу. Сабақ мақсаты түсіндіріледі.	Сәлемдеседі. Оқушылар ЖИ көмекшінің сұрағына жауап беріп. Тақырыпты ашады.	Мұғалім ауызша бағалауды қолданады: Жарайсың! Жақсы!	Видео
Сабақтың ортасы 7 мин	Жаңа сабақты Neuzine кітапша арқылы программада түсіндіреді 	Мұғалімнің ақпаратын тыңдайды, ақпаратты игереді	Дескриптор: -баған және жол санын анықтайды, -мәліметтерді кестеге орналастырады ҚБ Жарайсың! Жақсы! Талпын! Дескриптор: • Мәтіндік процессорда кесте құрады • Мәтіннің бағытын өзгертеді • Кестенің түсін баптайды.	https://heyzine.com/flip-book/ea89140de3.html Microsoft Word оқулық https://heyzine.com/flip-book/ea89140de3.html A4 парақ

<p>3мин</p>	<p>Жер көлемі Халық саны</p> <p>Қазақстан Республикасының картасы. Картада облыс атаулары, жер көлемі, халық саны көрсетілген. Осы мәліметтерді кесте түрінде ұсыныңдар.</p> <p>Дескриптор: -баған және жол санын анықтайды. -миліметтерді кестеге орналастырады ҚБ</p>	<p>Оқушылар жұптасып картадағы мәліметтерді кестеге орналастырады</p>	<p>3балл</p> <p>Дескриптор: Мәтіндік процессорда кесте құрады ұяшықтарды берілген үлгіге сәйкес біріктіреді Кестеге баған мен жол енгізеді 3 балл</p> <p>Дескриптор: -әр сұрақ 1 балмен бағаланады.</p>	<p>Компьютер</p>																																																								
<p>22мин</p>	<p>Жеке жұмыс 1-тапсырма</p> <p>Жеке тапсырма</p> <p>Мәтіндік процессорда үлгі бойынша кесте құрыңдар. Құрылған кестеге Конструктор және Макет жапсырмасынан мәтіннің бағытын өзгертіп, кесте жиектерінің түстерін баптаңдар.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Пәндер атауы</th> <th>Дүрсөбі</th> <th>Сәлсіөбі</th> <th>Сұрсөбі</th> <th>Бейсөбі</th> <th>Жұла</th> <th>Сөбі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>Математика</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>Қазақ тілі</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>Физика</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>Ағылшын тілі</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td>Денсаулықтыру</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>Әдебиет</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> Мәтіндік процессорда кесте құрады Мәтіннің бағытын өзгертеді Кестенің түсін баптайды. <p>3балл</p>	№	Пәндер атауы	Дүрсөбі	Сәлсіөбі	Сұрсөбі	Бейсөбі	Жұла	Сөбі	1	Математика							2	Қазақ тілі							3	Физика							4	Ағылшын тілі							5	Денсаулықтыру							6	Әдебиет							<p>MS Word терезесін ашып, кесте құрады</p>	<p>Компьютер</p>	<p>Компьютер</p>
№	Пәндер атауы	Дүрсөбі	Сәлсіөбі	Сұрсөбі	Бейсөбі	Жұла	Сөбі																																																					
1	Математика																																																											
2	Қазақ тілі																																																											
3	Физика																																																											
4	Ағылшын тілі																																																											
5	Денсаулықтыру																																																											
6	Әдебиет																																																											
<p>3мин</p>	<p>Сергіту жаттығулары Көзге, саусаққа арналған Жеке жұмыс 2-тапсырма</p> <p>Жеке тапсырма</p> <p>Мәтіндік процессорда кесте құрып, ұяшықтарды берілген үлгіге сәйкес біріктіріңдер. Құрылған кестеге жаңа жол мен баған қосыңдар.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Пәндер атауы</th> <th>Дүрсөбі</th> <th>Сәлсіөбі</th> <th>Сұрсөбі</th> <th>Бейсөбі</th> <th>Жұла</th> <th>Сөбі</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> Мәтіндік процессорда кесте құрады ұяшықтарды берілген үлгіге сәйкес біріктіреді Кестеге баған мен жол енгізеді <p>3 балл</p>	№	Пәндер атауы	Дүрсөбі	Сәлсіөбі	Сұрсөбі	Бейсөбі	Жұла	Сөбі	1								2								3								4								5								6								<p>2-тапсырманы орындайды</p>	<p>3балл</p>	<p>Curipod бағдарламасы</p>
№	Пәндер атауы	Дүрсөбі	Сәлсіөбі	Сұрсөбі	Бейсөбі	Жұла	Сөбі																																																					
1																																																												
2																																																												
3																																																												
4																																																												
5																																																												
6																																																												
<p>Сабақтың соңы 5мин</p>	<p>Сабақты бекіту Жеке жұмыс 3-тапсырма Curipod бағдарламасы арқылы тест сұрақтарына жауап береді</p> <p>Рефлексия Curipod бағдарламасы бойынша оқушылар рефлексия береді</p> <p>Үй тапсырмасы: Мәтіндік процессордағы кесте</p>	<p>Оқушылар QR код арқылы тіркеліп сұрақтарға жауап береді</p> <p>Үй тапсырмасын жазады. Оқушылар өз жұмыстарын бағалайды</p>	<p>Бағалау 10балдық шкала бойынша жүргізіледі</p>	<p>Бағалау парағы Curipod бағдарламасы</p>																																																								

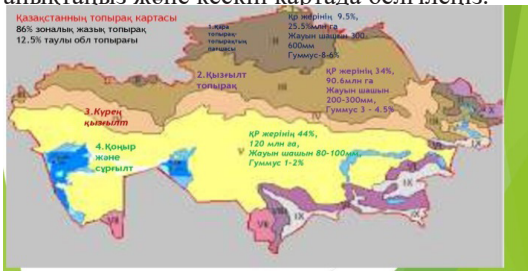

Қазақстанның топырақ түрлері

Толемісов Самат Әбілмайұлы
 Қызылорда облысы Арал ауданы, Т.Г.Шевченко атындағы №13 мектеп КММ
 География пәні мұғалімі, Педагог-сарпасшы

Пәні:	География			
Бөлім:	3.4. Биосфера			
Педагогтің аты – жөні:				
Күні:				
Сынып: 7	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	Қазақстанның топырақ түрлері			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты:	7. 3. 4. 3 Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды 7.3.4.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді			
Сабақтың мақсаты	Қазақстанның топырақ түрлерінің таралуын анықтайды; жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді			
Құндылықтар	Бірлік және ынтымақ			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі	Педагогтің іс - әрекеті	Білім алушының іс - әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	Ұйымдастыру кезеңі. Оқушылармен амандасып, оқушылардың көңілін сабаққа аудару. Сыныпты түгелдеу, сыныптағы оқушылардың зейінін сабаққа аудару Апта дәйек сөзі «Жасампаздық-бәрімізге өнеге» Сабақтың философиясы: Б.Момышұлының нақыл сөзімен байланысты Үй жұмысы. Биосфера және оның құрамдас бөліктері тақырыбы бойынша Wordwall бағдарламасы арқылы сұрақтарға жауап береді https://wordwall.net/ru/resource/52753914 Оқушыларды қазақтың қарашаңырағы болған киіз үй арқылы топқа бөлу.	Мұғаліммен амандасып, кезекші оқушы сыныптағы оқушылардың санын баяндайды. Оқушылар тәрбие мен білімнің маңыздылығына тоқталып, тәртіппен тәрбиенің алғышарттарын атайды. Оқушылар өткен тақырып бойынша Биосфера және оның құрамдас бөліктерін анықтайды	(ҚБ) мұғалім 1-10 балл аралығында бағалайды Дескриптор: Жалпы – 2 балл: Биосфера және оның құрамдас бөліктерін анықтайды	Карта, суреттер https://wordwall.net/ru/resource/52753914
Сабақтың ортасы	Жаңа сабақ «Мюнстенберг» әдісі ➤ Бүгінгі сабағымыздың тақырыбы қандай болуы мүмкін балалар? Мағынаны тану. Бейнеролик: Қазақстанның топырақ түрлері ➤ Қазақстанда қандай топырақ түрлері таралған? ➤ Ең үлкен топырақ зонасы қай зона? 1. Тапсырма (ЖТ)Жеке тапсырма «Сәйкестендіру»	Оқушыларға мюнстенберг әдісі арқылы тақырыпты анықтайды Бейнероликті қарайды. Қазақстанның топырақ зоналарын анықтайды	«Жарайсың» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.	https://youtu.be/ChBf-m4U-G18?si=8CQnGPN8RyZeyJf5

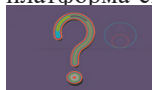

	<table border="1"> <tr> <td>№</td> <td>сәйкестік</td> <td>№</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Топырақ картасы</td> <td>a</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Қазақстан топырағының таралу заңдылықтары</td> <td>b</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Қазақстанның табиғат жағдайларының алуан түрлі болуы...</td> <td>c</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Топырақтың механикалық құрылымы</td> <td>d</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Топырақтың механикалық құрамының әркелкі болуы...</td> <td>e</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Ендік зоналылық болып таралуы</td> <td>f</td> </tr> </table> <p>2. Тапсырма (ФС) тапсырмасы (ЖТ)Жұптық жұмыс. Картамен жұмыс Өз елді мекеніңізде (облысыңызда) топырақтың қандай түрлері таралғанын, картаға қарап анықтаныз және кескін картада белгіленіз.</p> <p>3. Тапсырма. Топтық тапсырма «Merge edu» жасанды интелекті арқылы жер бедері және топырақты кубик арқылы бақылау және онда көргендерін ауызша жауап беру.</p> <p>4. Тапсырма SWOT талдау</p>	№	сәйкестік	№	1	Топырақ картасы	a	2	Қазақстан топырағының таралу заңдылықтары	b	3	Қазақстанның табиғат жағдайларының алуан түрлі болуы...	c	4	Топырақтың механикалық құрылымы	d	5	Топырақтың механикалық құрамының әркелкі болуы...	e	6	Ендік зоналылық болып таралуы	f	<p>Топырақтың сапалық көрсеткіштерін, ерекшеліктерін сәйкестендіреді</p> <p>Оқушылар Қазақстанның топырақ түрлерін картадан көрсетеді, кескін картаға белгілейді</p> <p>Оқушылар жер бедері мен топырақ түрлері бойынша жасанды интелект бойынша жауап береді</p>	<p>Дескриптор: Жалпы 3 – балл: 1. Топырақтың сапалық көрсеткіштерін, ерекшеліктерін сәйкестендіреді</p> <p>Дескриптор: Жалпы 3 – балл: 1.Қазақстанның топырақ түрлерін картадан көрсетеді</p> <p>Дескриптор: Жалпы 2 – балл: 1. Талдау арқылы Қазақстан топырағының жақсы жақтары, кемшіліктерін, кедергілерін, мүмкіншіліктерін айтады</p>	
№	сәйкестік	№																							
1	Топырақ картасы	a																							
2	Қазақстан топырағының таралу заңдылықтары	b																							
3	Қазақстанның табиғат жағдайларының алуан түрлі болуы...	c																							
4	Топырақтың механикалық құрылымы	d																							
5	Топырақтың механикалық құрамының әркелкі болуы...	e																							
6	Ендік зоналылық болып таралуы	f																							
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Кері байланыс Бағалау. Донны Оғл кестесі «Білемін – Білгім келеді- Білдім» (БББ)</p> <table border="1"> <tr> <td>Б – біз не білеміз</td> <td>Б – біз не білгіміз келеді</td> <td>Б – біз нені білдік және нені білуге тыңсыз</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Үйге тапсырма Тақырыпқа қатысты презентация дайындап келу</p>	Б – біз не білеміз	Б – біз не білгіміз келеді	Б – біз нені білдік және нені білуге тыңсыз				<p>Оқушы жаңа тақырыпты қорытындылап бүгінгі сабаққа кері байланыс орнатады</p>	<p>Мұғалім оқушылардың тапсырмаларды орындауына байланысты</p> <p>1 – 10 балл аралығында бағалайды</p>																
Б – біз не білеміз	Б – біз не білгіміз келеді	Б – біз нені білдік және нені білуге тыңсыз																							

Сырым Датұлы бастаған ҰЛТ-АЗАТТЫҚ ҚОЗҒАЛЫС

Қалагаева Сағадат Байбазарқызы
Қызылорда облысы Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебінің
Тарих пәнінің мұғалімі, Педагог-сарапшы

Білім беру ұйымының атауы	Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі КММ-сі			
Пәні:	Қазақстан тарихы			
Педагогтің аты – жөні:	С.Б.Қалағаева			
Күні:	21.11.2025ж			
Сынып: 7 «Б»	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы Сырым Датұлы Кіші жүз қазақтарының қандай құқықтарын қорғауды көздеді?			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты:	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп салдарын анықтау			
Сабақтың мақсаты	Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп салдарын анықтайды			
Құндылықтар	Әділдік және жауапкершілік айы:кез-келген қызмет түріне немесе іс-әрекетке жауапкершілікпен қарау			
Апта дәйексөзі	Жауапкершілік-адамгершілік қасиеттің көрінісі			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Педагогтің іс - әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	<p>(Ұ) Ұйымдастыру кезеңі 1.Оқушылармен амандасып,сыныпты түгелдеу, сыныптағы оқушылардың зейінін сабаққа аудару ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ АХУАЛ ҚАЛЫПТАСТЫРУ: ☐ Біз ұйымшылмыз ☐ Біз мейірімдіміз ☐ Біз таланттымыз ☐ Біз белсендіміз ☐ Біз доспыз ☐ Біз сабаққа дайынбыз! Топқа біріктіру. 1-Сағыз 2-Еділ 3-Жайық (Планшетте оқушылардың аттары нешінші топта екені жазылып тұрады,оқушылар бөлінген топқа бірігеді) Үй жұмысы Оқушылар «Сұрақ белгісі» әдісі арқылы сұрақтарға жауап береді 1.Қазақстан аумағында орналасқан казак әскерлері қандай негізгі қызметтер атқарды? 2. Казак әскерлері Ресей империясының отарлау саясатын жүзеге асыруда қандай рөл атқарды? 3.Жайық казактары қай жерлерді мекендеді? 4. Орынбор казактарына сипаттама бер 5.Сібір казактарына сипаттама бер</p>	<p>Мұғаліммен амандасып, кезекші оқушы сыныптағы оқушылардың санын баяндайды</p> <p>Суреттердің барлығын ашып оқушыларға мотивациялық сөздерді оқытады</p> <p>Топқа бірігеді</p> <p>Оқушылар өткен тақырып бойынша сұрақтарға жауап береді</p>	<p>(ҚБ) мұғалім 1-10 балл аралығында бағалайды</p> <p>Жарайсындар деп мадақтау әдісі арқылы бағалау.</p> <p>Оқушы әр дескрипторға сай тапсыр-маларды орындайды</p>	<p>«Планшет» Платформа-сы</p> <p>«Сұрақ белгісі» платформа-сы</p>
3-мин				

<p>Сабақтың ортасы</p> <p>5 мин</p> <p>15 мин</p> <p>7 мин</p>	<p>Жаңа сабақ Жаңа тақырыпты болжау Анаграмма әдісі</p> <p>Ы М Ы Р С</p> <p>А Т Ұ Л Ы Д</p> <p>Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу. Оқушылар өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстырады Бейнекөрсетілім:</p> <p>Оқулықпен жұмыс. Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді</p> <p>Топтық жұмыс «Қызғалдақты жинау» әдісі (маған қызғалдақ жинауға көмектес ол үшін қызғалдақты таңдап сұраққа жауап бер) »</p> <p>1-топ тапсырмасы Көтеріліске жалпы сипаттама беріңдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Шығу себептері •Алғашқы кезеңі •Жетекшісі •Қозғаушы күштері <p>2-топ тапсырмасы Барон Игельстромның реформалары және Кіші жүзде хан билігін жою әрекеттерін сипаттаңдар</p> <p>3-топ тапсырмасы Ұлт-азаттық көтерілістің соңғы кезеңі мен жеңілу себептерін анықтаңдар</p> <p>Жұптық жұмыс Ойлан,жұптас,талқыла Картадан Сырым Датұлы бастаған көтеріліске байланысты маңызды аумақтарды анықтап, белгілеңдер:</p> <p>Жеке жұмыс Kahoot! платформасында тест тапсырмаларын орындайды</p>	<p>Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу</p> <p>Бейнероликті қарайды. талдайды</p> <p>Оқушылар кітапты оқиды</p>	<p>«Жарайсың» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.</p> <p>Дескриптор: Көтерілістің шығу себептерін түсіндіреді Алғашқы кезеңін сипаттайды Жетекшісін атайды Қозғаушы күштерін анықтайды</p> <p>Дескриптор: Игельстром реформаларының мазмұнын сипаттайды Реформаның мақсатын түсіндіреді</p> <p>Дескриптор: Көтерілістің соңғы кезеңін сипаттайды</p>	<p>Бейне-материал ЖИ</p> <p>Кітап</p> <p>«Қызғалдақ ты жинау «әдісі ЖИ</p> <p>«Ойлан,жұп тас,талқыла « ЖИ</p>
--	---	--	--	---

5 мин	<p>1. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылдары болды: А) 1783-1797жж. В) 1790-1791жж. С) 1802-1803жж. Д) 1790-1794жж. Е) 1785-1786жж.</p> <p>2. 1784жылы Орынбор губерниясының бастығы болып сайланды: А) О.Игельстром В) Гасфорд Густав С) генерал Киндерман Д) П.Рычков Е) И.Кириллов</p> <p>3. Нұралы хан кіші жүзден біржола қуылды: А) 1783ж В) 1782ж С) 1786ж Д) 1784ж Е) 1785ж</p> <p>4. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай аймақта болды: А) Қазақстанның оңтүстік аймағында В) Кіші жүзде С) Қазақстанның солтүстік аймағында Д) Ұлы жүзде Е) Орта жүзде</p> <p>5. Сырым Датұлы көтерілісіне қатысқандар: А) Шаруалар В) Старшындар С) Билер Д) Батырлар Е) Барлық жауап дұрыс</p> <p>6. О.Игельстром Кіші жүз қазақтарын басқарудың жаңа жобасын қашан ұсынды: А) 1783ж В) 1782ж С) 1789ж Д) 1784ж Е) 1785ж</p> <p>7. 1785жылы жазда кіші жүз старшындарының съезінде қабылдаған шешім: А) Нұралыны тақтан тайдыру туралы В) Салықты көбейту С) Көтерілісті қолдау туралы Д) Хандық кеңесті күшейту Е) Қазақтарды қарсы күшті топтастыру</p> <p>8. Қазақтардың Еділ мен Жайық аралығына жаппай көшуі қашан басталды: А) 1796-1797жж. В) 1790-1791жж. С) 1802-1803жж. Д) 1790-1794жж. Е) 1786-1787жж.</p> <p>9. Сырым Датұлы құрамында 1000 сарбазымен Елек қорғанысына қашан шабуыл жасады: А) 1793ж В) 1792ж С) 1797ж Д) 1794ж Е) 1795ж</p>		<p>Негізгі жеңілу себептерін түсіндіреді</p> <p>«Ең үздік жауап»</p> <p>Дескриптор Көтеріліс болған негізгі аумақтарды картадан табады Шайқас орындарын дұрыс белгілейді</p> <p>«Өзара бағалау»</p> <p>Дескриптор: тест сұрақтарына жауап береді</p> <p>«Өзін-өзі бағалау»</p> <p>Жалпы –10балл</p>	<p>Kahoot! платформасы</p>
-------	---	--	---	---

	10. Шекара шебінің ішкі жағында казактар казактардың 4-мыңнан астам жылқысын күшпен қай жылдары тартып алды: А) 1783-1784жж. В) 1790-1791жж. С) 1802-1803жж. Д) 1782-1783жж. Е) 1785-1786жж.			
Бекіту 3мин Сабақтың соңы 2 мин	Сабақты қорытындылау «Зымыран сұрақтары» 1. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылы басталды? 2. Көтерілістің негізгі жетекшісі кім? 3. Көтерілістің негізгі себебін ата. 4. Көтеріліс қай өңірде өтті? «Кері байланыс» Барлығы түсінікті Сұрақтарым бар Түсініксіз	Оқушы жаңа тақырыпты қорытындылап, бүгінгі сабаққа кері байланыс орнатады	Мұғалім оқушылардың тапсырмаларды орындауына байланысты 1 – 10 балл аралығында бағалайды	“Кері байланыс” “ЖИ”
Үйге тапсырма 2мин	Сырым Датұлының жеке тұлғалық қасиеттерін зерттеу			

TV programme

Досаева Лаура Лиясовна
Қызылорда облысы Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебінің
Ағылшын пәнінің мұғалімі, Педагог -сарапшы

Term 2 Unit 3 “Entertainment and media”	School: 13
Date: 15.11.2024	Teacher’s name: Dosaeva Laura Liasovna
Grade 8 a	Number present: _____ Number absent: _____
Theme of the lesson:	TV programme.
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to	8.2.1.1 understand with little or no support the main points in extended talk on a wide range of general and curricular topics 8.3.7.1 use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general topics, and some curricular topics 8.4.8.1 use familiar and some unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
Lesson objectives	Analyze the elements of a TV programme. <ul style="list-style-type: none"> Plan, write and edit a short TV programme with support. Demonstrate learned vocabulary about TV programmes with sure. Plan, write and edit a short TV programme with minimal support. Use taught vocabulary and grammar with accuracy. Plan, write and edit a short TV programme without support.
Value links	Information and media literacy.
Cross curricular links	Information technology, Social studies.

Previous learning	Review. Unit 3.			
Use of ICT	Smart board for showing a presentation, getting additional information, playing the audio files.			
Intercultural awareness	Learners share and compare TV programmes and films in Kazakhstan and other cultures.			
Health and Safety	Breaks and physical activities used.			
Plan				
Stages / Time	Teachers actions	Students actions	Assessment criteria	Resources
Beginning of the lesson Warming-up 3 min Pre-learning «Brainstorming» method 7 min.	The lesson greeting. The teacher sets the lesson objectives, letting students know what to anticipate from the lesson. Divided 2 groups for tea Warm up. Riddle I'm in the living-room. I'm boxy or flat. You can watch me. You use me in your free time. What am I?	Take your paper Let's children determine today's theme A TV programme.	The teacher to assess learners for their ability. "Good job! Well done!" Formative Assessment Good job! <u>Descriptor:</u> - talk about favourite day Total: 1 point	Pictures worksheet
Main Activities Work on vocabulary Reading	Vocabulary: Documentary film – деректі фильм Film Фильм Cartoon Мультфильм International news Халықаралық жаңалықтар Reality show Реалити-шоу Political discussion Саяси пікірталас Comic strip Комикс Weather Ауа райы Horoscope Жұлдыз жорамал Talent show Талант шоуы Found – негіздеу Broadcaster – таратқыш, таратушы Trusted – сенімді Source- қайнар көзі Identify- дәлдік Unify- бірлестіру Nation- халық Coronation- тәж кигізу жоралғысы News report- репортаж Current affairs- ағымдағы оқиғалар Pair work Look at the picture and you are doing task in pairs	<ul style="list-style-type: none"> Learners talk about favourite day previous lesson vocabulary Students say different words from the picture and count one to hundred Read and repeat the new words, and to learn by heart the new words	talk about favourite day Total: 1 point Assessment criteria - Learners have met the learning objectives if they can talk about TV programmes "Good job! Well done!" Formative Assessment Descriptor Total: 1 point	worksheet Student's book Student's book

	<p>Group work Take the photos and Work on a poster</p> <p>Ex 3 p 34 Read the text BBC</p> <p>Ex 4 p 35 1. BBC broadcasts all over world 2. Ev- eryone knew from the beginning that televi- sion would be rally popular 3. The BBC only produces current affair pro- grammes</p> <p>Ex 3 Workbook Writing the exercices</p>	<p>Students perform a task in pairs</p> <p>Writing the poster</p>	 <p>Descriptor Total: 1 point</p> <p>Descriptor Total: 1 point</p> <p>Descriptor Total: 1 point</p>	<p>Worksheet</p> <p>Worksheet</p> <p>Poster and worksheets</p> <p>Worksheets</p> <p>Students book</p>
<p>Ending the lesson</p> <p>Work on pairs</p> <p>Loan check</p> <p>5test</p>	<p>Test</p> <p>Feedback:</p> <p>Giving the hometask. WB p.33</p>			
<p>End 1min</p>	<p>Feedback: Teacher asks students what task was difficult to them and which pair worked well.</p>			

Цифрлық дәуір мұғалімінің көмекшісі – ЖИ

Тореахметова Асылзат Шоменовна

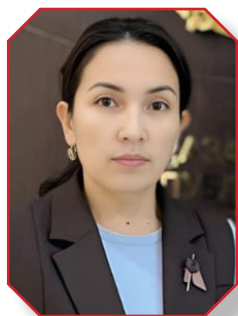
Қызылорда облысы Арал қаласы «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ Информатика пәнінің мұғалімі, Педагог -сарапшы

Шебер сынып жоспары	
Педагогтың аты-жөні:	Тореахметова Асылзат Шоменовна
Күні:	
Қатысушылар:	Ұстаздар
Тақырыбы:	Цифрлық дәуір мұғалімінің көмекшісі – ЖИ
Түрі:	Шебер сынып
Мақсаты:	Қатысушыларға жасанды интеллект ұғымын түсіндіру, оның түрлерін, қолдану салаларын көрсету және практикалық мысал арқылы таныстыру. Мұғалімдерге жасанды интеллекттің (ЖИ) мәнін, мүмкіндіктерін және оны оқу процесінде тиімді пайдалану жолдарын көрсету Мұғалімдерді Conker.ai жасанды интеллект сервисімен таныстыру, оны сабақта қолдану мүмкіндіктерін көрсету және тәжірибе жүзінде пайдалану дағдыларын қалыптастыру.
Құндылықтарға баулу	<ul style="list-style-type: none"> · Ынтымақтастық – топтық жұмыс арқылы бір-бірімен пікір алмасып, өзара қолдау көрсету. · Ашықтық пен сын тұрғысынан ойлау – жаңа технологияларға сыни және саналы көзқарас қалыптастыру, ЖИ-ды тек тұтынушы емес, жауапты қолданушы болуға үйрену. · Жауапкершілік – жасанды интеллектті этикалық тұрғыдан дұрыс пайдалану маңыздылығын түсіну. · Өмір бойы білім алу – заманауи технологияларды игеру арқылы үнемі дамуға және жаңа білім іздеуге ұмтылу. · Құрмет – адамның еңбегін, идеяларын және деректер қауіпсіздігін құрметтеу, ЖИ мүмкіндіктері мен адам қабілетін тең бағалау.
ЖИ	App.conker.ai, Interacty.me, Qazmath.net

Тренингтің кезеңі/ уақыт	Жүргізуші	Мұғалімнің әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру кезеңі:	Қатысушылармен сәлемдесу Interacty.me платформасында «Сәйкестендіру» тесті арқылы, жақсы атмосфера қалыптастыру. Qazmath.net платформасы арқылы 2 топқа бөлу	Платформада сәйкестендіру тестін орындайды Тандалған топтарына отырады	Мақтау мадақтау	Интерактивті панель Ұялы телефон Interacty.me Qazmath.net

<p>Шебер сыныптың басы</p>	<p>Тақырыпқа кіріспе: – Жасанды интеллект туралы қысқаша түсінік – Білім берудегі ЖИ рөлі – Conker.ai деген не? (қысқаша таныстыру: викторина, тест, жұмыс парағын автоматты құрастыру сервисі) Жасанды интеллект (ЖИ) — бұл компьютерлер мен машиналарға адамның ойлау, үйрену және шешім қабылдау қабілеттерін үйрететін технология. Ол деректерді талдап, тәжірибеден үйреніп, нақты жағдайларда ақылды шешім қабылдай алады. Бүгінгі таңда ЖИ: • Дыбысты таниды (мысалы, Siri, Alexa) • Бейнелерді түсінеді (бейнебақылау, медициналық диагностика) • Мәтін жазады және аударма жасайды (ChatGPT сияқты) • Автокөліктерді өздігінен жүргізуге көмектеседі Қысқаша айтқанда, ЖИ — адамның ойлау қабілетін цифрлық түрде бейнелейтін құрал. Бірақ ең бастысы — ол адамды алмастыру емес, адаммен бірге жұмыс істеп, мүмкіндіктерімізді кеңейтуге арналған көмекші.</p>	<p>ЖИ туралы мағлұматты тыңдайды</p>		<p>Conker.ai</p>
<p>Шебер сыныптың ортасы</p>	<p>– Conker.ai сайтына кіру және тіркелу; – Сервис интерфейсімен танысу; – Мәтін немесе тақырып енгізіп, тест немесе викторина құрастыру; – Дайын тапсырманы PDF форматында алу. Топпен жұмыс Практика: Қатысушылар өз пәні бойынша тест немесе сұрақтар жиынтығын жасап көреді.</p>	<p>Conker.ai мен жұмыс жасайды</p> <p>Жасалған жұмыстарын қысқаша өз ойларын жеткізеді</p>	<p>Мақтау мадақтау</p>	<p>Интерактивті панель</p> <p>Слайд</p>
<p>Шебер сыныптың соңы Рефлексия</p>	<p>«Тоқ көзі» арқылы PowerPoint-та кері байланыс алу</p>	<p>Мұғалімдер кері байланыс береді</p>		<p>PowerPoint</p>

Тарихи тұлғалар және олардың өркениет дамуына қосқан үлесі: арнайы курс бағдарламасына ғылыми талдау

Токанова Сайра Абдуллаевна

Қызылорда облысы Арал қаласы, «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ Тарих пәні мұғалімі, Педагог-зерттеуші

Аңдатпа

Мақалада тарихи тұлғалардың өркениет дамуына қосқан үлесін зерттеуге бағытталған элективті курс бағдарламасының ғылыми-әдістемелік негіздері талданады. Бағдарлама 5–6 сынып оқушыларына арналған және оқушылардың сыни тұрғыдан ойлау, тарихи деректерді талдау, мәдениетаралық түсіністік пен азаматтық ұстанымын қалыптастыруға бағытталған. Автор тарихи тұлғаларды оқытудың тұлғалық-өркениеттік тәсілін, пәнаралық кіріктіру мен инновациялық әдістерді қолданудың маңыздылығын көрсетеді.

Аннотация

В статье рассматриваются научно-методические основы элективного курса «Исторические личности и их вклад в развитие цивилизации», предназначенного для учащихся 5–6 классов. Курс направлен на развитие критического мышления, навыков анализа исторических источников, формирование межкультурного понимания и гражданской позиции. Отмечается значимость личностноцивилизационного подхода, межпредметной интеграции и инновационных методов обучения.

Abstract

This article analyzes the scientific and methodological foundations of the elective course “Historical Figures and Their Contribution to the Development of Civilization” designed for students in grades 5–6. The course aims to foster critical thinking, historical source analysis skills, intercultural understanding, and civic responsibility. The paper emphasizes the importance of the personality-civilizational approach, interdisciplinary integration, and the use of innovative teaching methods.

Кілт сөздер: Тарихи тұлғалар, өркениет, элективті курс, тұлғалық-өркениеттік тәсіл, тарихи сана, сыни ойлау.

Кіріспе

Қазіргі жаһандану дәуірінде тарихи сананы қалыптастыру – ұлттық бірегейлікті сақтаудың және мәдени дамудың негізгі алғышарттарының бірі. Орта мектептерде тарихи тұлғаларды оқыту арқылы оқушылар тек фактілік білім алып қана қоймай, өркениеттік дамудың күрделі үдерістерін тұлғалар тағдыры арқылы түсінеді. Осы тұрғыдан алғанда «Тарихи тұлғалар және олардың өркениет дамуына қосқан үлесі» атты элективті курс бағдарламасы білім беру процесінің өзекті жаңашылдығы болып табылады.

Бағдарламаның мақсаты – оқушылардың тарихи ойлау

мәдениетін дамыту, тарихи фактілерге баға бере алу, сыни тұрғыдан талдау және зерттеу дағдыларын жетілдіру (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңы, 2007).

Әдебиеттерге шолу

Тарихи тұлғаларды оқытуда ғылыми-әдіснамалық негіз ретінде әлемдік және ұлттық тарихнаманың кең қоры пайдаланылады.

- Әл-Фарабидің «Қайырымды қала тұрғындарының көзқарастары» еңбегі тұлғаның қоғамдағы орны мен өркениеттік дамудағы рөлі туралы құнды идеялар береді (Әл-Фараби, 1975).

- М. Қойгелдиевтің «Алаш қозғалысы» (1995) еңбегі қазақ тарихындағы саяси қайраткерлердің тәуелсіздік жолындағы қызметін көрсетеді.

- А. Байтұрсынұлының «Әдебиет танытқышы» (1991) ұлттық ойлау жүйесінің дамуына қосқан үлесін айқындайды.

- Л. Гумилевтің «Древние тюрки» (2003) еңбегі өркениет тарихындағы көшпелілердің орнын айқындаса, С. Хантингтонның «The Clash of Civilizations» (1996) теориясы өркениеттер қақтығысы жағдайындағы тұлғалардың маңызын ашып көрсетеді.

- ЮНЕСКО-ның мәдени мұраны қорғау жөніндегі құжаттары да тарихи мұраның қазіргі қоғамдағы орны мен тұлғалық фактордың құндылығын айқындайды. Осы еңбектер тұлғалық-өркениеттік тәсілдің ғылыми негізін құрайды және бағдарлама мазмұнын байытады.

Әдістеме

Бағдарлама мазмұны құзыреттілікке бағытталған оқытуға негізделген. Оның әдіснамалық тіректері:

1. Тарихи-генетикалық әдіс – тарихи құбылыстардың шығу тегін зерттеу;
2. Тарихи-салыстырмалы әдіс – әртүрлі тұлғалардың қызметін салыстыру;
3. Өркениеттік талдау – тұлғаның идеяларын өркениеттік даму контекстінде қарастыру.

Сабақ барысында қолданылатын әдістер: рөлдік ойындар, зерттеу жобалары, топтық жұмыс, АКТ құралдары (Padlet, Kahoot, Google Earth), виртуалды музей турлары. Бағалау жүйесінде қалыптастырушы және жиынтық бағалау қолданылады.

Нәтиже мен талқылау

Бағдарламаны жүзеге асыру барысында оқушылар мынадай нәтижелерге жетеді:

- әлемдік және ұлттық тарихтағы ірі тұлғаларды атай білу;
- олардың өркениет дамуына қосқан үлесін түсіндіру және талдау;

- тарихи оқиғалар мен қазіргі қоғам арасындағы сабақтастықты анықтау;

- жеке зерттеу жобаларын дайындап, қорғау.

Оқыту тәжірибесі көрсеткендей, тарихи тұлғаларды оқыту оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, олардың азаматтық ұстанымын, мәдениетаралық түсінігін, ғылыми дүниетанымын қалыптастыруға ықпал етеді. Сонымен қатар, тұлғалық-өркениеттік тәсіл тарихи білімді жандандырып, оқушылардың сыни тұрғыдан ойлауына жағдай жасайды.

Қорытынды

«Тарихи тұлғалар және олардың өркениет дамуына қосқан үлесі» атты элективті курс бағдарламасы жаңартылған білім мазмұны талаптарына толық сай келеді. Ол оқушылардың тарихи деректермен жұмыс істеу қабілетін дамытып, ғылыми-зерттеушілік машықтарын жетілдіреді және тарихи сананы қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Бағдарламаның тұлғалық-

өркениеттік әдіснамасы оқушыларды ХХІ ғасырдың сын-қатерлеріне жауап бере алатын құзыретті тұлға ретінде тәрбиелеуге мүмкіндік береді.

Пайдаланылған әдебиеттер:

Әл-Фараби. (1975). Қайырымды қала тұрғындарының көзқарастары. Алматы: Ғылым. Әбдіжәлелов, Е. (2016). Қазақстан тарихы (ежелгі дәуірден бүгінге дейін).

Алматы: Атамұра. Байтұрсынұлы, А. (1991). Әдебиет танытқыш. Алматы: Ана тілі.

Гумилев, Л. Н. (2003). Древние тюрки. Москва: Айрис-пресс.

Қойгелдиев, М. (1995). Алаш қозғалысы. Алматы: Санат. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңы. (2007). Астана: ҚР Парламенті. Хантингтон, С. (1996).

The Clash of Civilizations. New York: Simon & Schuster. ЮНЕСКО. (1996). Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage. Paris: UNESCO.

Использование приёмов технологии развития критического мышления на уроках русского языка и литературы

Калыбаева Жанар Сақуашовна

*учитель русского языка и литературы средней школы №13 имени Т.Г.Шевченко
Аральского района Кызылординской области*

Современное образование ориентировано не только на передачу знаний, но и на формирование личности ученика, способной самостоятельно мыслить, анализировать информацию, делать выводы и аргументированно отстаивать свою точку зрения. В условиях стремительного роста объёма информации особую актуальность приобретает развитие критического мышления обучающихся. Одной из эффективных педагогических технологий, направленных на решение данной задачи, является технология развития критического мышления через чтение и письмо.

Технология развития критического мышления (ТРКМ) активно применяется в образовательном процессе и показывает высокие результаты на уроках гуманитарного цикла, особенно русского языка и литературы. Она способствует развитию интеллектуальных, коммуникативных и творческих способностей учащихся.

Критическое мышление — это способность анализировать информацию, оценивать её достоверность, сопоставлять различные точки зрения и принимать обоснованные решения. Технология развития критического мышления через чтение и письмо представляет собой систему методов и приёмов, направленных на активное вовлечение учащихся в учебный процесс.

Основной целью данной технологии является формирование самостоятельного, осознанного и рефлексивного мышления школьников.

В основе технологии лежит трёхстадийная структура урока: стадия вызова, стадия осмысления содержания и стадия рефлексии.

Первая стадия — вызов. На этом этапе происходит актуализация имеющихся знаний учащихся, пробуждение интереса к изучаемой теме и формирование учебной мотивации. Учитель побуждает учащихся вспомнить уже известную информацию и выдвинуть собственные предположения.

Основные приёмы стадии вызова:

кластер;

ассоциации;

«Корзина идей»;

верные и неверные утверждения;

прогнозирование по заголовку или иллюстрации.

Например, перед изучением темы по русскому языку «Причастие» учащиеся составляют кластер, отражающий их первоначальные знания, что позволяет выявить уровень подготовки класса.

Вторая стадия — осмысление содержания. На данном этапе учащиеся получают новую информацию, работают с текстами, анализируют, сравнивают и делают выводы. Учитель выступает в роли организатора и консультанта, направляя познавательную деятельность школьников.

Наиболее распространённые приёмы стадии осмысления:

INSERT (чтение с пометками);

таблица «Знаю — Узнал — Хочу узнать»;

чтение с остановками;

тонкие и толстые вопросы;

сравнительные таблицы.

На уроках литературы учащиеся анализируют художественный текст, выявляют авторскую позицию, характеризуют героев, сопоставляют их поступки и

мотивы.

Третья стадия — рефлексия. Целью данного этапа является осмысление и закрепление изученного материала, а также формирование собственного отношения к полученной информации. Учащиеся делают выводы, обобщают знания и оценивают результаты своей работы.

Приёмы стадии рефлексии:

синквейн;

мини-эссе;

приём «Плюс – Минус – Интересно»;

дневник двойной записи;

итоговый кластер.

На уроках русского языка технология развития критического мышления способствует осознанному усвоению орфографических и грамматических правил. Учащиеся учатся анализировать языковые явления, находить закономерности и формулировать правила самостоятельно.

Например, при изучении темы «Ни НН в прилагательных и причастиях» учащимся предлагается проанализировать

примеры и сделать выводы, что способствует более прочному усвоению материала.

На уроках литературы ТРКМ помогает формировать читательскую грамотность, развивать умение интерпретировать художественный текст и аргументировать свою точку зрения. Учащиеся учатся анализировать образы героев, сравнивать их поступки, выявлять проблематику произведения.

Широко используются такие формы работы, как дискуссии, письменные размышления, творческие задания, что способствует развитию интереса к чтению.

Таким образом, технология развития критического мышления является эффективным средством формирования интеллектуально развитой личности. Её использование на уроках русского языка и литературы делает учебный процесс более осмысленным, интересным и результативным. Данная технология отвечает требованиям современного образования и способствует подготовке учащихся к успешной социализации.

Қазақтың ұлттық ойындарына баулу

Жаңбырбаев Сәкен

Қызылорда облысы, Арал қаласы «Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі» КММ дене шынықтыру пәні мұғалімі, педагог-сарапшы

Бөлім	Қазақ ұлттық қозғалыс ойындары			
Педагогтің аты-жөні	Жаңбырбаев Сәкен			
Күні				
Сынып	3 «А» Қатысқаны:	Қатыспағаны:		
Сабақтың тақырыбы	Қазақтың ұлттық ойындарына баулу			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	3.2.7.1 патриотизмнің мағынасын түсіндіру, топтық және дербес дене қимылдарында өзара іс қимылмен адал ойын көрсету			
Сабақтың мақсаты	Патриотизмнің мағынасын түсінеді, топтық және дербес дене қимылдарында өзара іс қимылмен адал ойын көрсетеді			
Құндылықтар	Бірлік және ынтымақ. Командада жұмыс істей білу.			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	Ұйымдастыру кезеңі -Оқушыларды сабаққа дайындау -Сәлемдесу -Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру	Оқушылар сабаққа дайын, күн тәртібін түсінеді, қауіпсіздік ережелерін біледі	Қолшапалақ	Ысқырық

<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Жалпы дамыту жаттығулары: - Жеңіл жүгіру және дене бұлшықеттерін созу жаттығулары (5 минут). Жаңа сабақ Балалар, бүгін біз қазақ халқының ұлттық ойындарымен танысамыз. Қазақтың ұлттық ойындары – ата-бабамыздан келе жатқан бай мұра, мәдениетіміздің бір бөлігі. Бұл ойындар тек көңіл көтеру үшін ғана емес, сонымен қатар балаларды шынықтыруға, шапшаңдыққа, тапқырлыққа, бірлікке тәрбиелеу үшін де айналған.</p> <p>1. Асық ойыны - Бұл – қазақ балалары арасында кең тараған ойын. - Асықты малдың асығынан жасайды. - Ойын ептілікті, дәлдікті, көзбен мөлшерлей білуді үйретеді. - Сонымен қатар, асық ойыны арқылы достарымен қарым-қатынас жасау, әділдік, кезек күту, жеңісті мойындау сынды қасиеттер қалыптасады.</p> <p>Ойын ережелері: 1. Ойын алаңы: Ойын алаңы ашық кеңістік болуы мүмкін. Нысана белгілеген жердегі белгі болуы керек. 2. Ойыншылар: Әдетте 2-4 адамнан тұратын командалар немесе жеке ойыншылар ойнайды. 3. Нысана: Нысана ретінде жерге немесе арнайы құрылғыларға қойылған заттар пайдаланылады. Бұл заттар анық көрінетін және атуға ыңғайлы болуы тиіс. 4. Ойын тәртібі: Әр ойыншы кезекпен асықты атуға мүмкіндік алады. Асықтар бір қолмен лақтырылады. Асық нысанаға немесе белгіленген алаңға тигізуі керек. Тиіп түскен жағдайда, ойыншы ұпай алады. Ойыншылар асықты ату тәртібін сақтай отырып, ұпай жинау үшін дәл әрі ұқыпты лақтыру қажет. 5. Ережелер: Нысанаға тиген асықтар санына байланысты ұпайлар беріледі. Ойын барысында әр ойыншының лақтыру кезегі анықталып, тәртіп сақталады.</p> <p>2. Арқан тартыс - Екі топ бір арқанның екі жағын тартып, өз жағына қарай тартуға тырысады. - Бұл ойын топпен жұмыс істеуді, күшті үйлестіруді, ұйымшыл болуды талап етеді. - Арқан тартыс — бірлікті, шыдамдылық пен төзімділікті тәрбиелейді.</p> <p>Топтық жұмыс Сынып 3 топқа бөлінеді. Топтар бір-бірімен кезектесіп арқан тартысады. Жеңіске жеткен топ жеңімпаз атанады.</p> <p>Жеке жұмыс Нысанаға тиген асықтар санына байланысты ұпайлар беріледі. Ойын барысында әр ойыншының лақтыру кезегі анықталып, тәртіп сақталады.</p>	<p>Оқушылар жалпы дене қыздыру жаттығуларын жасайды.</p> <p>Қазақтың ұлттық ойындары туралы жалпы мағлұмат алады.</p> <p>Асық ату, арқан тарту ойын ережелерімен танысады.</p> <p>Жарайсыздар!</p> <p>КБ Жарайсың! Керемет! Жақсы!</p> <p>Топтар бір-бірімен арқан тартысады.</p> <p>Оқушылар жекелей асық ату ойынын ережеге сай ойнайды.</p>	<p>КБ Жарайсың! Керемет! Жақсы!</p>	<p>Ысқырық</p> <p>Ысқырық, арқан</p> <p>Асық</p>
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Кері байланыс «Бас бармақ» әдісі</p>	<p>Оқушылар бас бармақ әдісі арқылы сабақты қаншалықты меңгергендерін білдіреді.</p>	<p>Смайлик</p>	

Оралхан Бөкейдің «Атау - кере» повесі

Диханова Ақзираш Нағашыбайқызы
Қызылорда облысы Арал қаласы Т.Г.Шевченко атындағы №13 орта мектебі Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, Педагог-зерттеуші

Бөлім:	1-бөлім. Кеңістік пен уақыт
Педагогтің аты-жөні:	А.Н.Диханова
Күні:	25.09.2025ж
Сыныбы: 11 Ә	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Оралхан Бөкейдің «Атау- кере» повесі. Кейіпкерлер әлемі және өмірлік шындық
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты:	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау 11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау.
Сабақтың мақсаты:	Көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтайды, даралайды. Әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындайды
Құндылықтар	Құрмет. Ата-анаға, отбасыға, қоғамға құрмет. Азаматтық жауапкершілік, қоғам дамуына жауапкершілік Бірлік және ынтымақ өзара әрекет және түсіністік, диалог жүргізу

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыт	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру кезеңі:	Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психологиялық жағымды ахуал туғызу	Мұғалімнің нұсқауы бойынша оқушылар топқа бірігеді.	Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	Оқулық
Өткен білімге шолу	Өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын талқылау. «3 неге?» әдісі арқылы өткен сабақты пысықтау. (Оқушылар «Не? Неліктен? Қандай?» әдісімен О.Бөкейдің «Атау –кере» шығармасы сұрақтарға жауап береді.) 1 «Атау-кере» қандай мағына береді? 2.Шығармада автор не туралы сөз етеді ? 3.Неліктен автор басты кейіпкерлердің бейнесін ашу үшін төртінші кейіпкер етіп Нүрке кемпірді алады?	Сыныптастырының пікірін толықтырады. Өз ойымен бөліседі. Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.	Мұғалім оқушылар жауабын қалыптастырушы бағалау арқылы бағалайды «Жарайсың!» деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.	Слайд

<p>Жаңа білім</p> <p>Топтық жұмыс</p>	<p>Оқушыларға сабақ мақсаты түсіндіріп, топтық жұмыстарға тапсырмалар беру.</p> <p>«Әдеби шеңбер» әдісімен білім алушыларға топтық жұмыс беру.</p> <p>I топ: «Талқы себепшісі» Шығармадағы кейіпкерлер, олардың рөлі, бір-бірімен қарым-қатынасын, автор позициясын талқылайды</p> <p>II топ: «Белгілеуші» Шығармаға композициялық талдау жасайды.</p> <p>III топ: «Байланыстырушы» Шығармадағы автор сөз еткен өкіғаны өмірмен байланыстырып, дәлелдейді.</p>	<p>«Әдебиет шеңбері» әдісімен тапсырма орындайды</p> <p>I топ: Шығарма кейіпкерлерін бір-бірімен байланыстыра отырып талқылайды.</p> <p>II топ: Шығармаға композициялық талдау жасайды.</p> <p>III топ: Шығармадағы автор сөз еткен өкіғаны өмірмен байланыстырып, дәлелдейді.</p>	<p>Жалпы-6 балл</p> <p>Дескриптор:</p> <p>-Кейіпкер бейнесін ашады. – Автор позициясын талқылайды</p> <p>-композициялық талдау жасайды.</p> <p>- өмірмен байланыстырады, - дәлелдейді</p>	<p>11-сынып оқулығы, А3 парағы</p>
<p>Жеке жұмыс</p> <p>«5 минуттық жазба» әдісі.</p>	<p>«5 минуттық жазба» әдісі арқылы шығарманы қорытындылайды</p> <p>Мен үшін «Атау-кере» хикаяты...</p>	<p>Әдіс арқылы оқушылар шығарманы қорытындылап , ойын дәлелмен білдіреді.</p>	<p>Дескриптор:</p> <p>-шығарманы қорытындылайды;</p> <p>-Өз ойын дәлелмен білдіреді.</p> <p>Жалпы- 4 балл</p>	<p>11-сынып оқулығы, жұмыс дәптері</p>
<p>Бекіту</p> <p>Рефлексия</p>	<p>DID жасанды интеллект арқылы оқушыға ой тастау «SMS» . оқушылардың көзқарасын, түйген ойларын бір-біріне SMS арқылы жолдайды</p>	<p>Жеке жұмыс:</p> <p>Оқушылар бір ауыз сөзбен айтылған ойға көзқарасын білдіреді. Бір-біріне SMS арқылы жолдайды</p>	<p>Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды. Сонымен қатар, оқушыларды ынталандыру үшін «Қошеметтеу» әдісі арқылы бағалайды</p>	
<p>Үй жұмысы:</p>	<p>«Атау-кере» повесі</p>	<p>Эссе: «Ерік перзенттік борышын өтей алды ма?»</p> <p>Баланың ата-ана алдындағы парызы жайлы ойың қандай?</p>	<p>.</p>	

Тәуелсіздік күні

Отегенова Гульшат Зинуллаевна
 Арал ауданы, Сексеуіл кенті «№177 орта мектебі» КММ
 Бастауыш сынып мұғалімі, Педагог-сарапшы

Білім беру ұйымының атауы	«№177 орта мектебі» КММ			
Пәні:	Әдебиеттік оқу Атамұра			
Бөлім:	Менің туған өлкем			
Педагогтің аты-жөні:	Отегенова Г			
Күні:	05.12.2025ж			
Сынып:2 в	Қатысқандар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы:	№ 42 сабақ. Тәуелсіздік күні			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	2.2.3.1 – мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау; 2.2.9.1 – сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу.			
Сабақтың мақсаты	Мәтіндегі негізгі ойды табады Қосымша мәліметтер іздеп,табады			
Құндылықтар Желтоқсан айы: Бірлік және ынтымақ	Сабақ құндылығы: ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ Апта дәйексөзі: «Бірлігі күшті ел озады»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	<p>Психологиялық ахуал қалыптастыру: - Балалар, сендерді өмірде не таң қалдырады? Таңғалатын жайттар бізге жиі кездеседі. Ал мен күнге таң қаламын. Өйткені ол нағыз сиқыршы сияқты, жылы әрі мейіріммен сәлемдесе біледі. Күнге қолдарыңды созыңдар. Күннің жомарт сәулелері ананың нәзік қолдары сияқты аялайды, сипалайды, жылытады. Сиқырлы күн барлық өкпе мен мұңды ерітіп жібереді. Жүрегімізді жылу мен махаббатқа толтырады.</p> <p>- Міне, жүрегіміздегі осындай жылумен сабағымызды бастаймыз. Топқа бөлу. – Балалар, сендерді үлкендер қандай қасиеттерге тәрбиелейді? (Сыйластыққа, қамқорлыққа, адамгершілікке) Олай болса балалар эмблемалар арқылы осы қасиеттерді иемденіп тез үш топқа бөлінейік. «АДАЛ АЗАМАТ» біртұтас тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезіңінен</p>	<p>Сабаққа дайындық жасап, жақсы тілектер тілейді.</p> <p>Топқа бөлінеді ,топ ережесін құрады</p>	<p>Мақтап, мадақтап отыру</p> <p>жарайсындар</p>	<p>Суреттер</p>

<p>Өткенді пысықтау 5 минут</p> <p>Сабақтың ортасы 20 минут</p>	<p>бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін Құндылық: Отан, ел, туған өлке туралы білу және пайымдау: Өткен сабақты пысықтау. Үй тапсырмасы 5-тапсырма Ана тілім өлеңін мәнерлеп оқу. Тақырыпты ашу Тәуелсіздік туралы видеоролик көрсету. Құндылық мақсаты: Туған елге деген сүйіспеншілігін білдіре алу Оқу мақсатын таныстырамын. ОДД: білу, түсіну, қолдану</p> <p>1 – тапсырма «Тұлғаны таны» әдісі</p> 	<p>Үй тапсырмасын айтады</p>	<p>Дескриптор: Өлеңді мәнерлеп оқиды Жарайсың!</p>	<p>Суреттер </p> <p>Оқулық </p>
<p>Жеке жұмыс</p>		<p>Өлеңді оқиды.</p>	<p>Дескриптор: Автордың өмірбаянымен танысады</p>	<p>Суреттер</p>
<p>Ұжымдық жұмыс</p> 	<p>2-тапсырма «Аялдама 1» әдісі Түсініп оқы Он алтыншы желтоқсан Он алтыншы желтоқсан – Тәуелсіздік алған күн. Ерекше боп мәңгілік Ел жадында қалған күн.</p>	<p>Жарайсыңдар!</p>	<p>Жарайсыңдар!</p>	<p>оқулық</p>
<p>Жеке жұмыс</p> 	<p>3- тапсырма (топтық жұмыс) постер «Суретті сөйлейді» әдісі.</p> 	<p>Суреттермен жұмыс жасайды</p>	<p>Дескриптор: Сурет бойынша сөйлейді. Жарайсыңдар!</p>	<p>Суреттер</p>
<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	<p>«Аялдама2» әдісі Түсініп оқу</p> <p>Тәуелсіздік тұғыры Бұл – тәуелсіздік ескерткіші. Ол өте биік. Ескерткіштегі адам қанатты барыстың үстіне орналасқан. Өзі алтыннан жасалған сауыт киіп алған. Бір қолында – қыран құс, бір қолында – садақ. Ол батырға ұқсайды. Қанатты батыр – тәуелсіздіктің белгісі. Батыр бабамыз осы тәуелсіздікті қорғап тұрғандай.</p> 	<p>Мәтінмен жұмыс жасайды</p> <p>Сергіту жасайды</p>	<p>Дескриптор: Мәтінді түсініп тізбектей оқиды. Мазмұнын айтады.</p>	<p>Суреттер</p>
<p>Ұжымдық жұмыс</p> 	<p>«Аялдама2» әдісі Түсініп оқу</p> <p>Тәуелсіздік тұғыры Бұл – тәуелсіздік ескерткіші. Ол өте биік. Ескерткіштегі адам қанатты барыстың үстіне орналасқан. Өзі алтыннан жасалған сауыт киіп алған. Бір қолында – қыран құс, бір қолында – садақ. Ол батырға ұқсайды. Қанатты батыр – тәуелсіздіктің белгісі. Батыр бабамыз осы тәуелсіздікті қорғап тұрғандай.</p> 	<p>Мақалдың жалғасын табады, дәптерге жазады.</p>	<p>Мықтысыңдар!</p>	<p>Оқулық</p>
<p>Сабақты қорыту 5 минут</p>	<p>Жұмыс дәптері</p>	<p>Жұмыс дәптері</p>	<p>Жұмыс дәптері</p>	<p>Жұмыс дәптері</p>

<p>Топтық жұмыс</p> <p>Жеке жұмыс</p> <p>Қосымша тапсырма</p> <p>Кері байланыс 5 минут</p>	<p>Сергіту сәті</p> <p>Тәуелсіздік ел ұраны әні</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Мақал-мәтелдердің жалғасын айт, дәптерге жазып ал.</p> <p>Отан — отбасынан басталады.</p> <p>Отан оттан да ыстық.</p> <p>Отансыз адам — ормансыз бұлбұл.</p> <p>Ойын: «Ата қоржыны»</p> <p>Ойынның мақсаты: Оқушылардың ойлау қабілеттерін дамыта отырып, сабаққа деген қызығушылықтарын арттыру. Ойынның шарты: Қоржын көрсетіледі. Сол қоржын ішінде асықтар бар. Әр асық сандармен белгіленіп тұрады. Әр топқа асық таңдатылады. Сол асықтың сұрағына жауап береді.</p> <p>1. Сен Қазақстанның қандай жерлерінде болдың?</p> <p>2. Қазақстанның көрнекті жерлері туралы айт.</p> <p>3. Қалалары, таулары, орманы, даласы, тарихи жерлері туралы не білесің?</p> <p>«Кім жүйрік?» ойыны</p> <p>Әр топтан бір оқушыдан шығару</p> <p>Сәйкестендір тапсырмасы</p> <p>«wordwall» әдісі</p> <p>https://wordwall.net/ru/resource/8506228</p> <p>Үй тапсырмасы</p> <p>4-тапсырма</p> <p>Өз елің туралы сен айта аласың?</p> <p>Қосымша мәліметтер жинастыр (5-тен кем есем)</p> <table border="1" data-bbox="293 1675 734 1906"> <tr> <td>Елімнің атақты адамдары</td> <td>Өлкемнің ғажайып жерлері</td> </tr> <tr> <td>Тау мен даласы</td> <td>Абай</td> </tr> <tr> <td>Орман, шөлдері</td> <td>Жамбыл</td> </tr> <tr> <td>Өзен-көлдері</td> <td>Шоқан</td> </tr> <tr> <td>Қала мен даласы</td> <td>Ыбырай...</td> </tr> </table>	Елімнің атақты адамдары	Өлкемнің ғажайып жерлері	Тау мен даласы	Абай	Орман, шөлдері	Жамбыл	Өзен-көлдері	Шоқан	Қала мен даласы	Ыбырай...	<p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Кері байланыс береді</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p>	<p>Тамаша!</p> <p>Дескриптор: Сабақты қорыту мақсатында сұрақтарға жауап береді.</p> <p>Дескриптор: Сәйкестендіру тапсырмасын орындайды-10б</p> <p>Дескриптор: Қазақстан туралы мәліметтер жинастырып жазып келеді.</p>	<p>Оқулық</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Оқулық</p> <p>Оқулық</p> <p>Суреттер</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
Елімнің атақты адамдары	Өлкемнің ғажайып жерлері													
Тау мен даласы	Абай													
Орман, шөлдері	Жамбыл													
Өзен-көлдері	Шоқан													
Қала мен даласы	Ыбырай...													

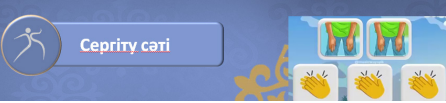

Ұлттық ойындарымыз

Дуйсеналиева Гулжахан Сембайқызы
Қызылорда облысы, Арал ауданы, Сексеуіл кенті №177 орта мектебі КММ
Бастауыш сынып мұғалімі, Педагог-модератор

Білім беру ұйымының атауы	№177 орта мектеп			
Пәні:	Әдебиеттік оқу			
Бөлім:	Мәдени мұра			
Педагогтің аты-жөні:	Дуйсеналиева Г			
Күні:	18.11.2025ж			
Сынып:	4ә			
Сабақтың тақырыбы:	№31 сабақ. Ұлттық ойындарымыз			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану			
Сабақтың мақсаты:	сөйлеу барысында барысында ым ишара, қимылды пайдаланамын. Көрнекіліктерді, таныстырылымды қолданамын. Шығармашылық жұмыс жасап үйренемін,			
Құндылық Апта дәйексөзі	Сабақ құндылығы: Басқалар үшін маңызды тапсырмаларды орындаудың қажеттілігі мен маңыздылығын түсіну Апта дәйексөзі: Жауапкершілік - адамгершілік қасиеттің көрінісі!			
Сабақтың барысы				
Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	Мұғалім оқушылармен сәлемдеседі, оқушыларды түгендейді. Ұйымдастыру кезеңі: (Ұ) Психологиялық ахуал ЖИ 	Көңіл-күйлері көтеріліп, бір-біріне жақсы тілектер айтады	ҚБ: Жарайсың!	Алдыңғы білімді еске түсіру тапсырмалары
Өткенді пысықтау	Өткен сабақты пысықтау «Алтын сақа» әдісі «Ойқозғау» әдісі -Балалар, қандай ұлттық ойындарын білесіңдер? Сабақтың тақырыбы: Ұлттық ойындарымыз. Сабақтың мақсаты түсіндіріледі. «Кинометафора» әдісі. Видеотаспа көрсетіледі. Оқулықпен жұмыс. Ұжымдық жұмыс. Суретпен жұмыс. Жасанды интеллект арқылы сұрақтар қойылады. Суреттегі ойын атауларын атаңдар. Қай ұлттық ойындардан спорттық жарыс өткізіледі?	1-тапсырманы орындау арқылы бүгінгі сабақтың тақырыбы болжанады Сұрақтардың жауабын дәлелдермен негіздеп айтады	ҚБ: Жарайсың! Дескриптор: тақырыпқа қатысты ойларын ортаға салады Сұрақтардың жауабын дәлелдермен негіздеп айтады	Оқулық Слайд Слайд

<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Белсенді оқу ортасын құру Ұжымдық жұмыс Мәтінді тізбектеп оқу. «Бірлесіп орында» айдары бойынша «Орамал тастау» ойынын ойнайды. «Орында» айдары бойынша оқушылар «Хан ойыны» атты таныстырылым жасап, оны қорғау. “Тікірінді айт” әдісі Бойынша әр жұптағы оқушылар төмендегі сұрақтарға қатысты пікірлерін айтады. 1. Асық ойындарын ойнап көрдің бе? 2. «Хан» ойыны ертедегі ұлттық ойын екенін қалай дәлелдер едің? 3. Қазіргі кезде не себепті асық ойындары сирек ойналады? “Білгенге маржан” айдары</p> <div data-bbox="236 712 571 1131" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">Асық атаулары</p> <p style="font-size: 8px; margin: 0;">Сақа – ұсақ асықтарды ату үшін тандалған, қорғасын құйылған, салмақты, ірі асық. Топай – сиырдың асығы. Кеней – ұпайға тігілетін кішкентай асық. Ешкімер – ешкінің асығы. Қойлақ – қойдың асығы.</p> <hr/> <p style="text-align: center; margin: 0;">Асықтың түсуіне қарай атауы</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"> алшы</td> <td style="width: 33%;"> тәйке</td> <td style="width: 33%;"> шік</td> </tr> <tr> <td> бүк</td> <td> оңқа</td> <td> шоңқа</td> </tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center; margin: 0;">Асық ойынының атаулары</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>«Омпы»</td> <td>«Ұштабан»</td> <td>«Хан»</td> </tr> <tr> <td>«Бүк»</td> <td>«Қақпақыл»</td> <td>«Шік»</td> </tr> </table> </div>	 алшы	 тәйке	 шік	 бүк	 оңқа	 шоңқа	«Омпы»	«Ұштабан»	«Хан»	«Бүк»	«Қақпақыл»	«Шік»	<p>Сұрақтарға жауап береді</p>	<p>ҚБ: Жарайсың! Дескриптор: Мәтінді тізбектеп оқиды</p>	<p>Слайд</p>
 алшы	 тәйке	 шік														
 бүк	 оңқа	 шоңқа														
«Омпы»	«Ұштабан»	«Хан»														
«Бүк»	«Қақпақыл»	«Шік»														
	<p>тізбектей оқып, ойын ережесін жұбына түсіндіріп айтып береді</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p>	<p>ҚБ: Жарайсың! Дескриптор: «Хан ойыны» атты таныстырылым жасап, оны қорғайды</p>	<p>Слайд, оқулық</p>												
	<p>Жеке жұмыс. Дәптермен жұмыс. Асықтың түсуіне қарай атауы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алшы Тәйке Шік Бүк Оңқа Шоңқа <p>Сергіту сәті “Көңілді би”</p> <div data-bbox="236 1435 683 1536" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </div>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p>	<p>ҚБ: Жарайсың!</p>	<p>Слайд, оқулық</p>												
<p>Сергіту сәті</p>	<p>Бірлескен оқу тәсілі Топтық жұмыс ««Ойлан , топтас, талқыла» әдісі 1-топ Қандай ұлттық ойындарды білесіңдер? Топтап жазыңдар. 2 - топ Асық ойынының атауларын топтап жаз? Интернет желісінен немесе ChatGPT арқылы біреуін сипаттап айтып беріңдер. 3-топ Ұлттық ойындардың біреуін таңдап алып, кесте бойынша түсіндіріп беріңдер. упайын ортаға саладымән бер. Қілімің дәм татып өсіп өнер Жеке тапсырма ҚБ тапсырмасы</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Жазылым дағдысын орындайды</p>	<p>ҚБ: Жарайсың! Дескриптор: Топтық жұмыс орындайды</p>	<p>Слайд, оқулық</p>												
<p>Сабақты қорыту</p>		<p>Сергіту сәтін орындайды</p> <p>Әр топ мүшелері алдарына берілген тапсырмалар бойынша жұмыстарын жазып ортаға салады. Бір-бірімен ақылдасады, ортақ түйін шығарады.</p>	<p>ҚБ: Жарайсың!</p>	<p>Топтық жұмыс тапсырмалары</p>												

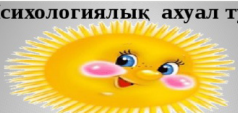

<p>Дұрыс жауап нұсқасын белгілі.</p> <p>1. Ұсақ асықтарды ату үшін, таңдалған қорғасын құйылған, салмақты, ірі асық?</p> <p>A) ешкімер B) қойлақ C) сақа</p> <p>2. «Орамал тастау» ойыны неше топқа бөлініп ойналады?</p> <p>A) үш топқа B) екі топқа C) төрт топқа</p> <p>3. «Хан» ойынын қанша қатысушы ойнауы тиіс?</p> <p>A) 5 қатысушы B) қатысушыда шек болмайды C) 7 қатысушы</p> <p>4. Топай қай малдың асығын?</p> <p>A) ешкінің асығы B) қойдың асығы C) сиырдың асығы</p> <p>5. Ұпайға тігілетін кішкентай асық қалай аталады?</p> <p>A) сақа B) кенер C) қойлақ</p>	<p>Жеке тапсырмаларын орындайды</p>	<p>ҚБ: Жарайсың</p> <p>Дескриптор: ҚБ тапсырмасын орындайды -16 Дұрыс жауап нұсқасын белгілейді-56 Асықтардың түсуін сәйкестендіреді-46</p>	<p>А3 қағазы, оқулық</p> <p>Таратпа қағаз</p>								
<p>Асықтардың түсін сәйкестендір.</p> <table border="0"> <tr> <td></td> <td>шоңқа</td> </tr> <tr> <td></td> <td>шік</td> </tr> <tr> <td></td> <td>бүк</td> </tr> <tr> <td></td> <td>алшы</td> </tr> </table>		шоңқа		шік		бүк		алшы	<p>Рефлексия жасайды</p>	<p>ҚБ: Жарайсың</p>	
	шоңқа										
	шік										
	бүк										
	алшы										
<p>“Қорытындыла” айдары «Сәйкестендір» ойыны. Үй тапсырмасы. Отбасындағы үлкендерден ойнаған ойындары туралы сұхбат алып, кесте түрінде жаз.</p> <div data-bbox="252 1462 778 1762"> <p>РЕФЛЕКСИЯ. «Алтын сақа» әдісі</p> <table border="0"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Мәған сабақ үшін болды... 30</td> <td>Сабақты толық түсінбедім... 30</td> <td>Сабақты толық түсіндім! 30</td> </tr> </table> </div>							Мәған сабақ үшін болды... 30	Сабақты толық түсінбедім... 30	Сабақты толық түсіндім! 30		
											
Мәған сабақ үшін болды... 30	Сабақты толық түсінбедім... 30	Сабақты толық түсіндім! 30									

Мамандығым мақтанышым

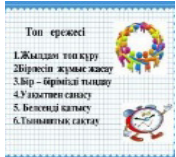
Ахметова Гүлбану Төретайқызы
 Қызылорда облысы, Арал ауданы, Сексеуіл кенті
 №177 орта мектебі КММ Музыка пәні мұғалімі

Пәні:	Музыка			
Бөлім:	Мамандықтар әлемі.			
Педагогтің аты-жөні:	Ахметова Г.Т			
Күні:	11.12.2025ж			
Сынып	4сынып			
Тақырыбы	№ 14 сабақ Мамандығым мақтанышым.			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.1.1.1 – музыкалық көркемдеуіш құралдардың көмегімен, әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру. 4.1.2.1 – ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екідауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау;			
Сабақтың мақсаты	әртүрлі көңіл күйдегі көркем музыка, жалпы мамандықтар мен музыка мамандықтары туралы түсінік бере алатынын біледі;			
Құндылықтар:(Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың II,III, IV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	Апта дәйексөзі: «Бірлік пен ынтымақ айы» Сабақ мақсаты: «Ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүреді»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың жоспарланған кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 2 минут	 <p>Психологиялық ахуал туғызу</p> <p>Күннің нұрын алақанға саламын, Жүрегіме басып ұстай қаламын. Жарық, жылы, нәзік әрі мейірімді Болып кетер сонда дереу жан-жағым.</p>	Балалар сыныптастарына жақсы көңіл күй сыйлайды. Оқу құралдарын түгелдейді.	Жарайсыңдар! 	Оқулық суреттер
Сабақтың ортасы 3минут Білу. 10 минут	1-тапсырма. Ойтолғау. Оқушыларға сабаққа кіріспе ретінде мына мәтін бойынша әңгіме қозғайды. «Адам әрқашан бақытты болсам деп армандайды. Бақыттың бір кілті – өзіңе ұнайтын жақсы мамандық таңдау. Адам неғұрлым алған мамандығына риза болатын болса, өмірде де өзін бақытты сезінеді. Қазір балаларды мамандыққа баулуды балабақшадан бастайды. Қаншама қызықты мультфильм мен ойындар осыған бағытталған. Ал біздің мектепте де осы бағытта әртүрлі жұмыстар жүргізіліп жатқанын байқап жүрген шығарсыңдар». Оқушыларға «Мен мамандықты таңдаймын» деген бейнетаспаны көріп, өз пікіріңді айт. Сұрақтарға жауап бер. «Мамандық» деген сөзді сен қалай түсінесің?	Жаңа тақырыпты меңгереді. Сабаққа қатысып, сұрақтарға жауап береді. Мамандық туралы өз пікірлерін айтады. Мамандықтар туралы түсіндіреді. Мамандақта тап ойынын ойнайды.	 Дескриптор: Жаңа тақырыпты меңгереді. Сұрақтарға жауап береді. Мамандықтар туралы әңгімелейді.	Оқулық Суреттер.

<p>5мин</p>	<p>Мамандық таңдауды 4-сыныптан бастағаның дұрыс деп ойлайсың ба? Болашақта таңдаған мамандығың сүйікті ісіңе айналу үшін не істеуің керек? Білесің бе,ғалымдар барлық мамандықты бес түрге бөледі. 1.Адам-адам 2.Адам- белгі жүйесі. 3.Адам –техника 4.Адам-табиғат 5.Адам - өнер</p>	<p>Сергіту сәті</p>	<p> Дескриптор.</p>	
<p>5минут</p>	<p>2-тапсырма.Ақпарат іздеу..Талдау Шығармашылық. «Мамандықты тап» ойынын ойнату. Оқушыларды бес топқа бөлінеді. Топтардың көрсетілімдерін бағалайды. Оқулықпен жұмыс. 3-тапсырма.Әнді үйрену. Мамандығым –мақтаным Өлеңін жазған:А.Асылбек. Әнін жазған: Н.Хинков-Айтбаева</p>	<p>Топпен жұмыс; тапсырманы бірге орындайды</p>	<p>Мамандақтар туралы біледі. Әнді хормен айтады. Сұрақтарға жауап береді.</p>	
<p>5минут</p>	<p>Қызу іске қараңыз, Ғимараттар саламыз. Қанат жайып күн сайын, Құлпырады қаламыз.</p>		<p> Дескриптор.</p>	
<p>5минут</p>	<p>Бұл кім? Құрылысшы. Қайырмасы: Талап күшті замандық, Қажет барлық мамандық. 4-тапсырма.Тыңдау.Ақпарат іздеу. Қай заман болсада, адамдар өз еңбегіне,жасаған жұмысына түрліше қарайды. Мамандық – адамның еңбек әрекетінің,жұмысының негізгі түрі.Ол адамнан белгілі бір дайындықты,білім мен дағдыларды талап етеді. Мамандықты тап ойынының тапсырмасын тексеру және бағалау.</p>		<p>Мамандақтар туралы біледі. Әнді хормен айтады. Сұрақтарға жауап береді.</p>	
<p>7минут</p>	<p>Мамандықты тап ойынының тапсырмасын тексеру және бағалау.</p>			
<p>Сабақтың соңы 3 минут</p>	<p>IV.Сабақты қорытындылау «Бас бармақ» тәсілі Барлығын түсіндім --- Енді түсініп келемін --- Түсінбедім --- </p>	<p>Кері байланыс береді.</p>	<p>Кері байланыс береді.</p>	<p>Кері байланыс береді.</p>

<p>Сабақтың ортасы 25 мин</p>	<p>Сабақтың тақырыбы: 47-сабақ Түбір мен қосымшаның жазылуы Сабақтың мақсаты түсіндіріледі. <i>Түбір сөздің соңғы буыны жіңішке болса, оған жалғанатын қосымшалар да жіңішке болады.</i> <i>Түбір сөздің соңғы буыны жуан болса, оған жалғанатын қосымшалар да жуан болады</i> «Кинометафора» әдісі Оқулықпен жұмыс. 36-жаттығу. «Жасанды интеллект» айдары Өлең неліктен «Түн» деп аталған? Балалар түнде неге әткеншек теппейді? Түн мезгілін күндізгі уақытпен салыстыр. Өлеңде түн мезгілі туралы айтылған. Сол себепті Түн деп аталған Себебі түнде қараңғы болады. Қараңғы да балалар далада ойнамайды, түнде демалады. 37-жаттығу. Оқулықпен жұмыс. Дәптермен және тақтамен жұмыс. Күндіз күн шығады. Ол айналаға нұрын шашады. Жер беті жап-жарық болады. Жұптық жұмыс. «Сәйкестендір» әдісі Бөкеннің лағы Көреген қырағы Елеңдеп құлағы Еліріп тұрады. Топтық жұмыс: 1-топ. « Word woll » әдісі https://wordwall.net/ru/resource/82057936 Тақырыпқа байланысты сұраққа жауап бер 2-топ. « Бутерброд » әдісі Түбірге қосымшаның дұрысын жалған көшіріп жаз 3-топ « Құстардың ұясы » әдісі Түбірге қосымшаны дұрыс жалған жаз Сергіту сәті « трендтен қалмайық» сергіту сәті Жеке жұмыс Қарамен жазылған сөздердің түбірін жаз. Кітап – білім бұлағы, Білім – өмір шырағы. Ақыл көркі — тіл, Тілдің көркі — сөз, Адам көркі — жүз, Жүздің көркі — көз Асты сызылған сөздердің түбірін тауып, жаз. Бүгін күн дүйсенбі. Сара мектебіне баруға дайындалды. Айна алдына барып тарағын алып, шашын тарады. Анасы дайындап қойған тамағын ішті. Сөмкесіндегі дәптер, кітабын бір түгендеп шықты. Сабағына дайын болған Сара томпаңдап үйден шықты. Сараға мінездеме жаз. Үй тапсырмасы: 39-жаттығу Ережені жаттайды Кері байланыс « Керуен» әдісі</p>	<p>Сабақтың мақсаты түсінеді</p> <p>Бейнебаян тамашалайды</p> <p>Өлеңді оқиды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқылым, айтылым және тыңдалым дағдысын орындайды</p> <p>Жазылым дағдысын орындайды</p> <p>Өлең құрастырады</p> <p>Топтық жұмысты орындайды</p> <p>Сергіту сәтін орындайды</p> <p>Кері байланыс</p>	<p>Дескриптор: -Сұраққа жауап береді;</p> <p>Дескриптор: Қатесіз, көркем жазады</p> <p>Дескриптор <i>Сәйкестендіріп, өлең құрастырады</i></p> <p>Дескриптор: Тақырыпқа байланысты сұрақтарға жауап береді Түбірге қосымшаның дұрысын жалған көшіріп жаз</p> <p>Түбірге қосымшаны дұрыс жалған жаз</p> <p>ҚБ-106</p> <p>Қарамен жазылған сөздердің түбірін жазады-36 Асты сызылған сөздердің түбірін табады-26 Жазады26 Сараға мінездеме жазады-36</p> <p>Кері байланыс</p>	<p>Оқулық, дәптер</p> <p>Интерактивті тақта</p> <p>Интерактивті тақта, оқулық</p> <p>Оқулық, дәптер, интерактивті тақта</p> <p>Интерактивті тақта</p> <p>Дидактикалық материалдар, интерактивті тақта</p> <p>Дидактикалық материалдар</p> <p>Кері байланыс парақшалары</p>
<p>Сергіту сәті 2 мин</p>				
<p>Сабақты қорыту 5 мин</p> <p>Кері байланыс 5 мин</p>				

Сандар жиынын құру және жіктеу

Ахметова Алтынгүл Арыстанқызы
Қызылорда облысы, Арал ауданы, Сексеуіл кенті №177 орта мектебі КММ
Бастауыш сынып мұғалімі, Педагог-сарапшы

Пәні:	Математика
Бөлім:	Менің мектебім
Педагогтің аты - жөні	Ахметова А.А.
Күні:	08.12.25ж
Сыныбы: 2 А	Қатысушылар саны: _____ Қатыспағандар саны: _____
Сабақтың тақырыбы	57 сабақ. Сандар жиынын құру және жіктеу (Математика 1- бөлім 114 – 115 бет «Атамұра» баспасы, 2022 ж.)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары	2.5.2.2. Жиынды белгілеу үшін латын әліпбиінің бас әріптерін, жиын элементтерін белгілеу үшін латын әліпбиінің кіші әріптерін, жиынға тиістілігін және тиісті еместігін белгілеу үшін және таңбаларын қолдану .
Сабақтың мақсаты	❖ Сен сандар жиынын құруды, жіктеуді, жиынның элементтерін анықтауды, және таңбаларын қолдануды үйренесің;
Құндылықтар: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың ІІ,ІІІ, ІV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы) Желтоқсан айы: «Бірлік пен ынтымақ»	❖ Апта дәйексөзі: «Ынтымақ жүрген жерде, ырыс бірге жүреді» Сабақ құндылығы: Оқушылар бірлік пен ынтымақтың маңызын түсініп, бір-біріне қолдау көрсетудің құндылығын ұғынады.

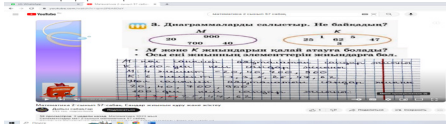

Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі\ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 2 минут	Оқушылармен сәлемдесу <i>Оқушыларды түгендеу</i> <i>Оқушылардың зейінін сабаққа аудару</i> <i>Сабаққа дайынбыз ба?</i> <i>Көңіл – күйіміз қандай?</i> Ендешесабағымыздыбастайық?	Оқушылар сәлемдеседі. Кезекші оқушы сыныпты түгендейді Сабаққа назарын аударады. Керемет! Тамаша! <i>Ғажан!</i> <i>Алақай!</i> Оқушылар сабаққа зейінін алады	К.Б Керемет!	
Психологиялық ахуал қалыптастыру Тренинг ережесі Алдыңғы білім 3 минут	Мейірімді жүрекпен, Ақ пейілді тілекпен. Амандасып алайық, Бір жадырап алайық ❖ Сабағымыз сәтті болсын! ❖ Бүгінгі сабағымыздың мақсатына жеттейік! • Сабақтабір - бірімізді • Сабақта уақытты: • Сабақтатапсырмаларға; • Сабаққақатсықанда: 56 сабақ. Жиындарды құру және жіктеу және таңбалары. Жазылым; №8 есеп 113 бет ❖ Жиындар құр. Әр жиынға 4 элементтен жаз А – сынып бөлмесіндегі нысандар жиыны; В – қоршаған ортадағы нысандар жиыны	Психологиялық ахуал туғызады Сыйлаймыз,тыңдаймыз! Үнемдейміз! Нақты, дәл жауап береміз! Шапшандықты, тапқырлықты көрсетеміз! Белсенділік танытып, жақсы баға аламыз! Жазылым; №8 есеп 113 бет ❖ Жиындар құр. Әр жиынға 4 элементтен жазады А жиыны; үстел, парта, тақта, орындық В жиыны: ауа, ағаш, жануар, су	К.Б Керемет!	Дескриптор Жиындар құр. Әр жиынға 4 элементтен жазады 2 балл

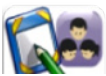

112 бет

дәптер

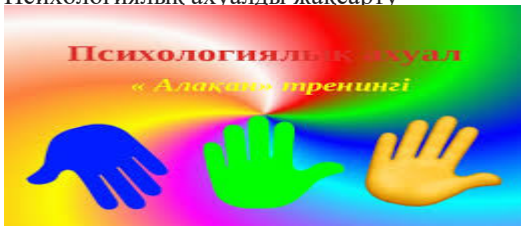

<p>Сабаққа кіріспе 10 минут</p> <p>ҰЖЫМДЫҚ ЖҰМЫС</p> <p>5 минут</p>	<p>Сынып жұмысы 57 сабақ. Сандар жиынын құру және жіктеу Сабақ мақсаты: Сен сандар жиынын құруды, жіктеуді, жиынның элементтерін анықтауды, және □ таңбаларын қолдануды үйренесің; көркем жазу 48 48 49 49 Жаңа білім Оқулықпен жұмыс 1-тапсырма Жазылым; №1 есеп 114 бет Сандардан құралған жиындарды қарастыр К – 5 – тен кем бір таңбалы сандар жиыны – К жиынына тиісті және тиісті емес элементтерді ата: 5, 3, 7, 2, 0 және □ таңбаларын пайдаланып, оларды жаз Е – бір таңбалы сандар жиыны – Е жиынына тиісті төрт сан жаз</p>	<p>Жаңа сабақ мақсатын хабарлайды ✓ Күн ретін жазады ✓ Көркем жазады</p> <p>Сандардан құралған жиындарды қарастырады айтады</p> <p>✓ 3 К; 2 К; 0 К; 5 К. 7 К.</p> <p>✓ 1 □ Е; 4 □ Е; 6 □ Е, 9 □ Е,</p> <p>Есіңе сақта!</p>	<p>Дескриптор</p> <p>Сандардан құралған жиындарды қарастырады, айтады</p> <p>1 балл</p>	 <p>114 бет</p>				
<p>Сабақтың ортасы ҰЖЫМДЫҚ ЖҰМЫС</p> <p>15 минут</p> <p>жеке жұмыс</p> <p>5 минут</p>	<p>Оқулықпен жұмыс 2-тапсырма ҚБ «Мифа шабуыл» әдісі Жазылым; №2 есеп 114 бет С жиынының диаграммасына қара С жиынына тиісті және тиісті емес сандарды ата. Оларды жаз.</p> <p>Айтылым; №3 есеп 114 бет Диаграммаларды салыстыр. Не байқадың?</p> <p>М және К жиындарын қалай атауға болады? Осы екі жиынның элементтерін жиындарға бөл Айтылым; №4 есеп 114 бет Т – 13 – тен кем екі таңбалы сандар жиыны О – 15 – тен кем екі таңбалы сандар жиын Осы екі жиынға да тиісті элементтерді жаз. Т жиынына тиісті элементтерді жаз Т жиынына тиісті емес екі элементті жаз Айтылым; №4 есеп 114 бет «Жиын элементтерін атау» ойыны</p> <table border="1" data-bbox="287 1792 774 1915"> <tr> <td>«Гүлдер» жиыны: Қызғалдақ,</td> <td>«Құстар» жиыны: Қарлығаш,</td> </tr> <tr> <td>«Өзендер» жиыны: Есіл,</td> <td>«Таулар» жиыны: Алату,</td> </tr> </table> <p>Оқулықпен жұмыс 3-тапсырма «Ойлан» әдісі Жеке жұмыс Жазылым; №6 есеп 115 бет ❖ Теңдеулерді шеш $35 + a = 74$ $87 - x = 42$ $d - 72 = 18$</p>	«Гүлдер» жиыны: Қызғалдақ,	«Құстар» жиыны: Қарлығаш,	«Өзендер» жиыны: Есіл,	«Таулар» жиыны: Алату,	<p>С жиынына тиісті және тиісті емес сандарды жазады ✓ 200, 400, 600, 800 С ✓ 8, 45, 90, 1.000 □ С Диаграммаларды салыстырады М – нөл санымен аяқталатын сандар жиыны К – 100 – ден кем сандар жиыны М: 4 элемент – 20, 40, 700, 900 К: 6 элемент – 1, 3, 5, 25, 47, 62 Нөл санымен аяқталатын сандар жиыны 20, 40, 700, 900 100 – ден кем сандар жиыны: 1, 3, 5, 25, 47, 62</p> <p>❖ Т – 13 – тен кем екі таңбалы сандар жиыны ❖ О – 15 – тен кем екі таңбалы сандар жиын Жиын элементтерін атайды «Гүлдер» жиыны: қызғалдақ, раушан, райхан «Өзендер» жиыны: Есіл, Ертіс, Іле, Жайық «Құстар» жиыны: қарлығаш, торғай, қарға «Таулар» жиыны: Алату, Қаратау, Зеренді</p> <p>Теңдеулерді шешеді</p>	<p>Дескриптор С жиынына тиісті және тиісті емес сандарды жазады 1 балл</p> <p>Дескриптор Диаграммаларды салыстырады 1 балл</p> <p>Дескриптор Әр жиынның тиісті элементтерін атайды 1 балл</p> <p>Дескриптор Жиын элементтерін атайды 1 балл</p> <p>Дескриптор Белгісіз санды табады Теңдігін жазады 2 балл</p>	 <p>114 бет</p> <p>115 бет</p>
«Гүлдер» жиыны: Қызғалдақ,	«Құстар» жиыны: Қарлығаш,							
«Өзендер» жиыны: Есіл,	«Таулар» жиыны: Алату,							

<p>Сабақтың Соңы 3 минут Бекіту</p> <p>ҰЖЫМДЫҚ жұмыс</p>	<p>Сабақты бекіту Айтылым; №8 есеп 115 бет Ойлан тап! Берілген сандардың арасынан қандай екі санды алып тастағанда, қалған сандардың қосындысының мәні 14 – ке тең болады?</p> <p>Үйге тапсырма: 115 бет № 7 есеп</p>	<p>❖ Тапсырманы орындайды 9, 5 - сандарын алып тастағанда</p>	<p>Дескриптор Тапсырманы орындайды</p>	 <p>оқулық 115 бет</p>
<p>Рефлексия 2 минут</p>	<p>Рефлексия</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Бүгінгі сабақта білдім: ➢ Қызықты болған сәттері: ➢ Түсінбеген тұстары: 	<p>Бүгінгі сабақтан алған білімдерін ойымен бөліседі</p>		

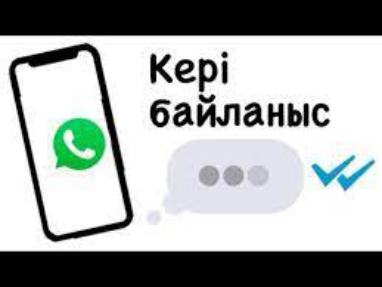
Шамалардың бірліктерін түрлендіру және мәндерін салыстыру

Исенбаева Алтыңгуль Кубеновна
 Қызылорда облысы, Арал ауданы, Сексеуіл кенті №177 орта мектептің
 Бастауыш сынып мұғалімі, Педагог-сарапшы

Пәні:	Математика			
Бөлім:	Ортақ тақырып: Менің туған өлкем 2В ШАМАЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ӨЛШЕМ БІРЛІКТЕРІ			
Педагогтің аты-жөні:	Исенбаева А.К			
Күні:	04.12.2024ж			
Сынып:	2 «Ә» сынып			
Сабақтың тақырыбы:	№ 53 сабақ Шамалардың бірліктерін түрлендіру және мәндерін салыстыру			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	2.1.3.4. Ұзындық (см, дм, м), салмақ (кг, ц), уақыт (сағ, тәул, ай, жыл) бірліктерін олардың бір-біріне қатынастары негізінде түрлендіру. 2.1.3.3. Ұзындық (см, дм, м), салмақ (кг, ц), ыдыс көлемі(л), уақыт (сағ, тәул, ай, жыл) бірліктерінің мәндерін салыстырып, шама мәндеріне қосу/алу амалдарын қолдану			
Сабақтың мақсаты	Шамалардың бірліктерін түрлендіруді және мәндерін салыстыруды үйренеді			
Құндылықтар	ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҒАШЫЛДЫҚ ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут Өткенді пысықтау 5 минут	<p>Психологиялық ахуалды жақсарту</p> <p>Өткенді пысықтау Үй тапсырмасы 8-тапсырма А)Сағат 17 сағат 15 минутты көрсетіп тұрса, бір сағаттан кейін уақыт 18сағат 15 минутты көрсетеді</p>	<p>Сабаққа дайындық жасап, жақсы тілектер тілейді.</p> <p>Үй тапсырмасын оқып береді</p>	<p>Мақтап, мадақтап отыру</p> <p>Дескриптор: Сағат циферблаттарын пайдаланып, уақытты өлшейді-1б</p>	<p>Суреттер</p> <p>Оқулық</p>

<p>Сабақтың ортасы 20 минут</p>	<p>Ә) Сағат күндізгі 11-ді көрсетіп тұр. 2сағат 45 минут бұрын сағат 8 сағат15 минут болып еді Тақырыпты ашу Сызбаға қара. Шамалар жайлы не білесің? – Масса өлшем бірліктерін ата. – Уақыт өлшем бірліктерін ата. – Ұзындық өлшем бірліктерін ата.</p> <div data-bbox="288 439 823 591" data-label="Diagram"> </div> <p>Жаңа тақырып 1-тапсырма Құндылық мақсаты:Қарапайым өлшеулер жүргізеді, практикалық есептерді шешуге арналған құралдармен жұмыс жасай алады «Пазл» әдісі Көп нүктенің орнына ұзындықтың сәйкес бірліктерін қой. Кітап бетбелгісінің ұзындығы-5см Сынып тақтасының ұзындығы-3м Дәптердің ұзындығы-21см Мектеп пен үйдің арасы-700м 2-тапсырма Көп нүктенің орнына массаның сәйкес бірліктерін қой. Сөмкенің массасы-2кг Бір қап сәбіздің массасы-50кг Бір қапшық ұнның массасы-3кг ФС тапсырмасы 3-тапсырма Көп нүктенің орнына уақыттың сәйкес бірліктерін қой. Бір аптада- 7күн Жаздың ұзақтығы-3ай Ұшақ-3сағат ұшты Бірлескен жұмыс ЕБҚ және ЕҚБ Таразыға әртүрлі заттарды өлшеп көр және салмағын айт Мысалы:2алма, кітап, қуыршақ 4-тапсырма Көп нүктенің орнына сыйымдылықтың сәйкес бірліктерін қой Шәйнектің сыйымдылығы-1л Шелектің сыйымдылығы-10л Казанның сыйымдылығы-100л</p> <div data-bbox="288 1659 807 1845" data-label="Image"> </div>	<p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Масса бірлігін табады</p> <p>Уақытты анықтайды</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Сыйымдылықты табады</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p>	<p>ҚБ: «Смарт сағат» әдісі</p> <div data-bbox="1066 427 1302 562" data-label="Image"> </div> <p>Дескриптор: Көп нүктенің орнына ұзындықтың сәйкес бірліктерін қояды-16</p> <div data-bbox="1066 909 1302 1043" data-label="Image"> </div> <p>Дескриптор: Көп нүктенің орнына массаның сәйкес бірліктерін қояды-16</p> <p>Дескриптор: Көп нүктенің орнына уақыттың сәйкес бірліктерін қояды-16</p> <div data-bbox="1066 1447 1302 1581" data-label="Image"> </div> <p>Жарайсындар!</p> <p>Дескриптор: Көп нүктенің орнына сыйымдылықтың сәйкес бірліктерін қояды-16</p> <div data-bbox="1066 1895 1302 2029" data-label="Image"> </div>	<p>Жұмыс дәптері</p> <div data-bbox="1331 371 1493 495" data-label="Diagram"> </div> <p>Суреттер</p> <p>оқулық</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Тақта, жұмыс дәптері</p> <p>Сағат</p> <p>оқулық</p> <p>Қимылдар</p>
<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	<p>5-тапсырма Белгі орнына тиісті санды қой 100см=1м 10см=1дм 100кг=1ц 2м=20дм=200см 1сағ=60мин 24ай=2жыл 4м=40дм 300кг=3ц 37сағ=1тәул. 13сағ 800см=80дм=8м</p>	<p>Тапсырманы орындайды</p>	<p>ҚБ: «Смарт сағат» әдісі</p> <div data-bbox="1066 1895 1302 2029" data-label="Image"> </div>	<p>Жұмыс дәптері</p>

<p>Сабақты қорыту 10минут</p>	<p>6-тапсырма Салыстыр 9м=90дм 800кг<9ц 3м>200см 700см<8дм 4ц=400кг 200кг<3ц 2тәул.3сағ<29сағ 2жыл4ай<30ай</p> <p>7-тапсырма Күнтізбені пайдаланып,күз айларында неше күн және неше апта бар екенін анықта.</p> <p>9-тапсырма Құндылық мақсаты: Отан, ел, туған өлке туралы біледі және пайымдайды Өрнектердің мәніне сәйкес әріпті кестеге қойып, Қазақстанның батысындағы қаланы тап. Жауап:</p> <table border="1" data-bbox="272 696 762 768"> <tr> <td>21</td> <td>63</td> <td>54</td> <td>100</td> <td>21</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>А</td> <td>Т</td> <td>Ы</td> <td>Р</td> <td>А</td> <td>У</td> </tr> </table> <p>10-тапсырма Егер кеше сейсенбі болса, онда бүрсігүні қандай күн болады? Жауап: Жұма болады Кеше сейсенбі,бүгін сәрсенбі боп тұр. Сонда ертең бейсенбі, бүрсігүні жұма болады Үй тапсырмасы</p> <p>8-тапсырма Көрсетілген өлшем бірліктеріне түрлендір 3 дм 7 см = 37 см 2 тәул. 4 сағ = 52 сағ 2 жыл 7 ай = 31 ай 5 м 4 дм = 54 дм 1 сағ 16 мин = 76 мин 29 сағ = 1 тәул. 5 сағ</p>	21	63	54	100	21	57	А	Т	Ы	Р	А	У	<p>Салыстыру жасайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Қаланы атайды</p> <p>Логикалық сұраққа жауап береді</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p> <p>Кері байланыс жасайды</p>	<p>Дескриптор: Белгі орнына тиісті санды қояды-1б</p> <p>Дескриптор: Өлшем бірліктерін салыстыра алады-1б</p> <p>Дескриптор: Күнтізбені пайдаланып,күз айларында неше күн және неше апта бар екенін анықтайды-1б</p> <p>Дескриптор: Өрнектердің мәніне сәйкес әріпті кестеге қойып, Қазақстанның батысындағы қаланы табады-1б</p> <p>Дескриптор: Көрсетілген өлшем бірліктеріне түрлендіреді-1б</p> <p>«WhatsApp» әдісі</p>	<p>Оқулық</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Оқулық</p> <p>Уақыт бірліктері 1 апта =7 күн 1 ай =30, 31 күн 1 жыл =12 ай 1 ғасыр =100жыл</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Оқулық</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
21	63	54	100	21	57											
А	Т	Ы	Р	А	У											
<p>Кері байланыс 5 минут</p>																

Теңізшілер туралы әңгіме

Қожанова Мира Ергалиқызы
Қызылорда облысы, Арал ауданы, Сексеуіл кенті №177 орта мектебі КММ
Бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	Әдебиеттік оқу			
Бөлім:	Мамандықтар әлемі			
Педагогтің аты-жөні:	Қожанова М			
Күні:	11.12.25ж.			
Сынып:	4 ә			
Сабақтың тақырыбы:	№47 сабақ. Теңізшілер туралы әңгіме			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау			
Сабақтың мақсаты	Кейіпкердің іс-әрекетіне баға беруді меңгереді			
Құндылықтар:(Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың ІІ,ІІІ, ІV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы) Желтоқсан айы: «Бірлік пен ынтымақ»	Апта дәйексөзі: «Ынтымақ жүрген жерде, ырыс бірге жүреді»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру 5минут Өзін-өзі тексеру 2минут Өткен білімді еске түсіру Жаңа білім	Ұйымдастыру бөлімі Психологиялық ахуал Үй тапсырмасын пысықтау Сұрақ-жауап арқылы 1.Күріштің қандай пайдасы бар? 2.Мақсұттың күішші болуына не түрткі болды? 3.Агроном мамандығының қызметі. Жаңа сабақ Сабақтың тақырыбы мен мақсатын хабарлау Жаңа сабақ 1 тапсырма Оқулықпен жұмыс.	Үй тапсырмасын айтады Суретке қарап әңгіме құрайды	Жарайсың! Дескриптор: Суретке қарап әңгіме құрайды Теңізшілер туралы айта алады Жарайсындар!	Оқулық Оқулықтағы сурет Теңізшілер туралы суреттер
Сабақтың ортасы 20минут		Топқа бөлінеді	Дескриптор: Топқа қысқаша атау беріледі Жарайсындар!	Сурет Мамандық туралы суреттер
3минут	Топқа бөлу 1-топ :Капитан 2-топ: Матрос 3-топ : Юнга “Автор күнделігі” айдары	Автор туралы мәлімет алады		

Жюль Верн (1828-1905) – фантастикалық роман жанрының негізін қалаушы француз жазушысы. Ол 66 роман жазған. «Әуе шарында өткен бес апта», «Капитан Гранттың балалары», «Сырлы арал», тағы басқа шығармалары бар. Жазушының кітаптары дүниежүзінің көптеген тіліне, оның ішінде қазақ тіліне де аударылған.

- ▶ Жюль Верн «Он бес жасар капитан»
- ▶ Аударған – С. Есжанов

Мәтінмен жұмыс. Бейнеролик көрсету

«Жаңа сөздер саңдығы» айдары

Тұрмыс талқысы- тіршіліктегі тұрмыстағы қиыншылық

Юнга- матростың көмекшісі

Навигация – кемелерді басқару су жолын таңдау әдісі туралы ғылым

“Сұрақтар” айдары

- ▶ 1. Дик Сэндтің ата-анасы туралы не айтылған?
- ▶ 2. Ол теңізі болуға қалай дайындалды?
- ▶ 3. Диктің мінезі мен қасиеттері қандай?
- ▶ 4. Капитан Гуль не себепті Дикке ерекше назар аударды?
- ▶ 5. Ол қандай кемеле матрос болып жұмыс істеді?

1-топ
Теңізіге мінездеме беру

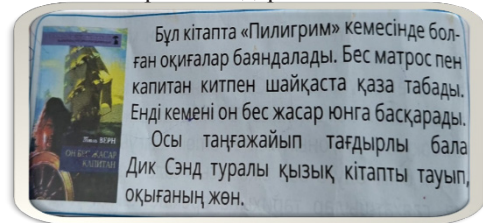
2-топ
Елбек туралы қандай пікір айтты?
(оқулықтан тауып оқы, досыңан сөйкес мақал – мәтелдер жаз)

3-топ
Сыныптағы бір досыңды сипатта.

Сергіту сәті:

«Білгенге маржан» айдары

Жұптық жұмыс

Кеме жасау

упайын ортаға саладымын бер. Кілімің дәм

татып өсіп өнерӨзіндік жұмыс

Дұрыс жауап нұсқасын белгіле.

1. Дик Сэнд қай елдің баласы?
 - A) Англия
 - B) Франция
 - C) АҚШ
 - D) Бразилия
2. Дик Сэндтің мамандығы қандай?
 - A) Матрос
 - B) Юнга
 - C) Капитан
 - D) Саудагер

Дескрипторы:
Автормен танысады

Жарайсыңдар!

Жарайсыңдар!

Дескриптор:
Мәтінді талдай алады

Сұрақтарға жауап бере алады

Дескриптор:
Топтық жұмыс орындайды
Портрет жасауды біледі
Кейіпкерге мінездеме береді
Жарайсың!

Дескриптор:

Өз ойларын еркін жеткізді

Дескриптор:
Мамандықтарға сипаттама жасай алады
Мамандық иелері туралы біледі

Өз ойларын еркін жеткізді

ҚБ: Жарайсыңдар!

Дескриптор:
ҚБ тапсырмаларын орындайды-16
Дескриптор:

1. Шығарма атауы мен авторын дұрыс атайды.
2. Бас кейіпкердің аты мен жасын атайды.
3. Шығарманың негізгі тақырыбын анықтайды.

Сергіту сәті
5 минут

Бекіту 2минут

Аудармашы туралы түсінік беру

Мәтінді талдау

Сұрақтарға жауап береді

Әр топ мүшелері алдарына берілген тапсырмалар бойынша жұмыстарын жазып ортаға салады. Бір-бірімен ақылдасады, ортақ түйін шығарады.

Жұптық жұмыс жасайды
Сипаттау жасайды

Слайд

Суреттер

Видео ЖИ

слайд

Слайд

Бейнеролик

<p>Кері байланыс 5 минут</p>	<p>3. Кеменің атауы қалай аталады? А) «Пилигрим» В) «Фрегат» С) «Моряк» D) «Батыр» 4. Дик Сэндтің жасы неше еді? А) 12 В) 13 С) 14 D) 15 5. Оқиға қандай жанрға жатады? А) Ғылыми фантастика В) Саяхаттық, шытырман оқиға С) Махаббат D) Комедия 6. Шығармадағы басты идея не? А) Құлдықты мадақтау В) Ерлік пен адалдықты дәріптеу С) Досқа сатқын болу 7. Қай жерде оқиға жалғасады? А) Оңтүстік Америка В) Африка С) Еуропа D) Австралия 8. Дик Сэнд қандай қасиеттерімен ерекшеленеді? А) Батылдық, адалдық В) Өзілкештік С) Салғырттық D) Қуаныш 9. Диктің басты мақсаты қандай? А) Құл болу В) Сауда жасау С) Аман қалу және достарын қорғау D) Жаңа жер іздеу 10. Шығарма авторы кім? А) Жюль Верн В) Джек Лондон С) Александр Дюма D) Лев Толстой</p>	<p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Бүгінгі сабақтан алған білімдерін жинаған ұпайларын өзін-өзі бағалау</p>	<p>4. Кейіпкердің бойындағы жақсы қасиеттерді сипаттайды. 5. Дик Сэндтің капитан болу себебін түсіндіреді. 6. Шығармадағы оқиға орнын (теңіз, Африка т.б.) айқындайды. 7. Қиындықтар мен оларды шешу жолдарын атайды. 8. Шығармадағы адамгершілік тақырыбын түсінеді. 9. Кейіпкердің әрекетіне баға береді (жақсы-жаман жағы). 10. Өз көзқарасын білдіреді</p> <p>Жарайсындар!</p> <p>Мадақтау Жарайсындар!, «Басбармақ» арқылы</p>	<p>оқулық</p> <p>Кері байланыс парағы</p>
<p>3 минут</p>	<p>“Қорытындыла” айдары</p> <p>▶ 1. Дик Сэндтің бойынан қандай қасиеттерін алғыларың келеді? ▶ 2. Автор бұл оқиға арқылы бізге не айтқысы келді деп ойлайсың?</p> <p>Үй тапсырмасы Суреттегі мамандық иелерін, заттарды сипаттап жаз</p>	<p>Кері байланыс береді.</p>		

Өмірінің өзі дастан

Амреева Ляззат Карашевна
Қызылорда облысы Арал ауданы №294 орта мектебінің
Бастауыш сынып мұғалімі

Тәрбие сағатының тақырыбы : «Өмірінің өзі дастан»
Сабактың мақсаты:

Халқымыздың қаһарман ұлы Бауыржан Момышұлының өмірі, шығармашылығы- мен таныстыру; оқушыларды ерлікке, елжандылыққа, Отанын қорғай білуге тәрбиелеу; Б. Момышұлының еңбектерін, ерліктерін оқыту арқылы ой - өрісін, сөйлеу мәнерін білім – білік дағдыларын дамыту.

Жүргізілу барысы

1-бастаушы:

Кешіп өтіп кешегі от-жалыннан,
Дүниеге ерлігімен танылған.
Кең жауырынды, Талғардай тік иықты,
Бөрі кеуде, бүркіт қабақ Бауыржан.

2-бастаушы:

Қалтыраған атынан тау ордасы,
Панфиловтың жорықтағы жолдасы.
Даңқ туын майдандағы көтерген,
Гвардия бөлімінің қолбасы.

1-бастаушы: - Қазақ халқының өр тұлғаларының жалғасы, өзі сүйген ұлтының сүйікті перзенті, аты аңызға айналған батыры, даңқты қолбасшы, жалынды жазушы, халық қаһарманы Бауыржан Момышұлының туғанына биылғы жыл 115 жыл толып отыр.

2-бастаушы: - Иә, елі үшін еңкеймей жаумен жағаласып, елі үшін ерінбей еңбек еткен ер жүрек бабамыздың 115 жылдық мерейтойы елі үшін де торқалы той. Халқының мақтанышына айналған Б.Момышұлының өмірі мен шығармашылығына арналған жазушының бейнесімен жан-жақты таныстырып, ерлік істерін насихаттау мақсатында ұйымдастырылып отырған әдеби кешке қош келдіңіздер!

1-бастаушы: -Олай болса, кешіміздің бірінші бөлімі «Өмірінің өзі дастан» деп аталады. Жазушының өмірі жолымен таныс болайық. Бауыржан Момышұлы 1910 ж 4 желтоқсанда қазіргі Жамбыл облысы, Жуалы ауданы, Көлбастау ауылында қарапайым жанұяда дүниеге келген. Әкесі-Момыш, анасы- Разия. Әкесі жаны жомарт кісі болған. Бауыржан 1932 жылы әскер қатарына алынады.

2-бастаушы: 1936 жылы Қызыл Армия қатарына алынады. Мәскеу түбінде 27 рет сәтті шайқас жүргізген. 207 рет ұрысқа қатысып, 5 рет өлім құрсауында қалып, 2 рет өлімші боп жараланған. Тап осы сұрапыл соғыста ол өзінің асқан ерлігімен, соғыс өнерінің қыр-сырын, меңгерген білікті жауынгерлік қасиетімен ерекшеленіп, атақ-даңқы аңызға айналған.

1. Бауыржан Момышұлының бейнежазбасы

-Б.Момышұлы қандай соғыстың батыры?

-Ол неге «Халық Қаһарманы» атанды?

-Нағыз батыр қандай болу керек деп ойлайсың?

2- бөлім: «8 қырлы 1 сырлы»

1-бастаушы: Баукеңнің қай суретіне қарасаңда оның көз жанарының оттай өткір, баданадай үлкен екенін

байқайсың. Көз көргендердің айтуынша соғыс кезінде немесе ашуланған кезде бұл көздер найзағайдың отындай жарқылдаған. Бұл-Бауыржан батырдың ең басты ерекшелігі.

2-бастаушы: Мінезі тік. Жалған сөйлейтін , жасанды мінез көрсететін жандарға қаһарын төгіп, бірден меселін басып тастайды. Ал әңгімесі жарасқан , көңілі түскен кісіге жайдары, жанашыр, ақкөңіл мінез танытады. Әрбір уақытын есептеп жүреді, жас кезінен кітапты көп оқыған, үлкендерді сыйлаған, білімділердің сөзін, құлақ қойып тыңдаған.Өз ұлты мен оның тілін, дәстүрін жанындай сүйген.

1-оқушы: Бауыржан Момышұлы турникке тартылу және басқа спорт түрлерінен де озық жетістіктерге жеткен, құралайды көзге атқан мерген кісі болған. Ат құлағында ойнайтын шабандоздығымен және атбегілігімен аты шыққан. Мәскеу түбіндегі шайқастағы атақты ақ боз аты туралы аңыз әңгіме көп.

2-оқушы: Бауыржан қарамағындағы жауынгерлерді соғысқа тәрбиелеуде өте озық нәтиже көрсеткен. Нағыз қаһармандарды тәрбиелеген және генералдарға сабақ берген ұстаздығы-бөлек әңгіме. «Бауыржан Момышұлының соғыс тактикасы» деген оқу пәні Израил және Кубаның әскери мектептерінде оқытылады. және студенттер ол пәннен емтихан тапсырады.

3-оқушы: Баукеңнің тағы бір ерекше қыры - оның қылқаламды сөйлете білген шебер суретшілігі және қағаз бетіне қайшыны жорғалата отырып , қазақтың небір әсем ою-өрнектерін сала білген керемет оюшы да болған. Баукеңнің бір-біріне мүлдем ұқсамайтын , бірінен-бірі өткен нақышты өз қолымен ойған оюлары өз отбасында сақталып қалған.

4-оқушы: Бауыржан Момышұлының кітаптары әлемге тараған танымал жазушы. Оның шығармалары әлемнің көптеген тілдеріне аударылған. Б.Момышұлы сөзге шешен өте тапқыр кісі болған.Қазақ және орыс тілдерінде ойын еркін көсіле жеткізіп, екі тілде де қалам тербеген.

1-бастаушы: Қазақ халқының біртуар батыр ұлы Бауыржанның Кеңес үкіметі мен қазақ халқы үшін жасаған ерліктері мен еңбектері өте зор.Ол тек әскери адам ретінде ғана емес, сонымен бірге жазушы ретінде де танылды. Оның еңбектерін оқыған жас буын өкілдері Отанға деген сүйіспеншілікті бойларына сіңіріп өсті. Өскелең ұрпақ алдында өзінің ерлігі мен тікмінез қайсарлығын көрсете білді.

2-бастаушы: Иә. Бауыржан Момышұлының соғыс, ерлік тақырыбына жазған әрбір шығармасын оқыған оқушының Отанын сүйер патриот елін қорғайтын батыр, қиындыққа мойымас қайрат жігер иесі болып өсері хақ.

3. Көркем шығармалары

Ендеше Бауыржан атамыздың ерлік пен қайсарлықтың дастанына айналған көркем шығармаларымен таныс болыңыздар.

1-оқушы: «Офицердің күнделігі», «Бір түннің

тарихы», «Артымызда Мәскеу» атты шығармалар жазған.

2-оқушы: «Біздің генерал» өмірбаяндық повесі,, «Біздің отбасы» «Ұшқан ұя», Артымызда Москва», „Майдандағы кездесулер”, „Куба әскері”, „Жон арқа”, „Өмір өшкен жоқ” атты түрлі шығармалары бар.

4. Мақал – мәтелдер кезеңі.

2-бастаушы: - Енді Бауыржан Момышұлының мақал-мәтелдеріне кезек берейік. (Оқушылар мақал – мәтелдер айтады).

Тапсырма. Оқушылар тақтадағы мақал – мәтелдердің мағынасын қарапайым, өз сөздерімен түсіндіреді.

1.Тәртіпке бағынған құл болмайды.

2.Ерлік – елдің қасиеті, ынтымақ – елдің тынысы

3.Отан үшін отқа түс күймейсің.

5. Көрініс. (Төрде Бауыржан отырады. Әскери киім киген екі бала келіп:)

-Здравия жалаем, товарищ полковник!- деп қолдарын шекесіне апарып сәлем береді.

Бауыржан: - Здравствуйте, товарищи! Отыруларыңызды өтінем.

(Балалар отырады.)

1-бала: Полковник жолдас, біз әскери-патриоттық бағытта білім беретін мектептің шәкірттері едік. Сізге сәлем беруге арнайы келдік.

Бауыржан: - Бәрекелді, сұңқарларым! Басында бұлағы бар өзеннің ұзақ ағатыны секілді, өнегелі ата-ананың тәліміне сусындап-үлкенді сыйлап, бауырмашылдық рухта ер жеткен бала мектеп тәрбиесін де бойына жақсы сіңіреді. Ата-ананы, апа-қарындасты, аға-ініні сыйлаған халқының да қадіріне жетеді. Елін сүйген ер атанады. Өйткені ерлік білектен емес, елін сүйе білген адал жүректе.

2-бала: Ата...(аузын саусағымен басып) кешіріңіз.. жолдас полковник,- дейді

Бауыржан: Менің сендерге ата, екенім рас,-қайта қазір осылай атаған өзіме көп ұнайды. Сондықтан қысылма, балам, не айтпақ едің айта ғой.

2-бала: - Ата, сіз соғыста қорықтыңыз ба?

Бауыржан: Мен қоян жүрек емеспін, бірақ қорықтым (ойланып барып) соғыста қорықпадым түршікпедім деп тек ақымақ мақтаншақтар айтады. Қорықпайтын пенде болмайды. Жансыз темір емес, ет-сүйектен жаралған адамбыз. Қорқу табиғи сезім. Бірақ әңгіме онда емес, бұл жерде ең бастысы сол қорқынышты жеңе білу. Ол үшін намыс керек. Елдің намысы- ердің туы,ер намысы- ел намысы. Ал жасынан жасқанып өскен жасық жаумен жағаласуға жарамайды. Ондайлар қара басының амандығын ойлап, қысылтаянда тасаға бұғады.

1-бала: - Қазір де қорқатын нәрсеңіз бар ма?

Бауыржан: Оттан да, оқтан да қорықпаған Бауыржан едім. Кейінгі кезде қорқынышым көбейіп барады. Балаларға бесік жырын айтатын келіндерімнің азайып бара жатқанынан қорқам, немерелеріне ертегі айтып беретін әжелердің азайып бар атқанынан қорқам. Өйткені бесік жырын естіп, ертегі тыңдап, дәстүрді бойына сіңіріп өспегеннің көкірегі көр болама деп қорқам. Ал көрдің қолына балта берсең, шаба салады, бақыр берсең ала салады, найза берсең суға салады, намыстанбай бұға салады. Мен табиғатынан, тағдырынан болған соқырлықты айтып отырғаным жоқ, тауып алған

соқырлықт айттам Егер ондай соқырлықтан жазылмасак, халық болудан қаламыз ба деп қорқам..

-2-бала: Жолдас полковник, әңгіменізге үлкен рахмет. Бауыржан: -Ал балаларым, сендерге батамды берейін.

Қолбасшы болсаң сондай бол

Жосылып жатқан жолдай бол

Қайрат етер мезгілде

Жүк көтерген нардай бол

Ақыл айтар мезгілде

Жарқырап жанған шамдай бол

Мейірім түсер мезгілде

Ағарып атқан таңдай бол

Жауды бөгер кезінде

Көлденең жатқан ордай бол!

6. Ойлан, тап! (Жұмбақтың шешімін табу)

1-бастаушы: Енді Б.Момышұлының немересіне жасырған жұмбағының шешімін табайық.

Борп-борп борпылдақ,

Борпылдақта қызыл тақ

Қызыл тақта үш тармақ,

Үш тармақта шұқыршақ,

Шұқыршақта бал қаймақ,

Бал қаймақта сұр жайдақ,

Сұр жайдақта сері бойдақ.

(Кұл, от, мосы, қазан, тамақ, қақпақ, ожау)

2-бастаушы: Ақиқаттың семсері жарқылдасын,

«Ер - елі үшін» бар халқымда шын.

Отан үшін от кешкен Бауыржанның,

Ұлағаттап айтамыз нар тұлғасын.

1-бастаушы: Бауыржан атамыз өз ұрпағын тек қана батырлық ерлікке,

отансүйгіштікке шақырып қоймай, елдік, ұлттық рух, туған тіл мен бай

болмысымызды қастерлеуге де үндейді.

7. « Wordwall» қосымшасымен жұмыс

Барысы: Бауыржан Момышұлы туралы сұрақтың жауабын таңдап, ой түйіндейді.

8. Енді әнге кезек берейік. Ән: «Мен қазақпын»

Қабыл алыңыздар!

ҚОРЫТЫНДЫ.

Екі жүргізуші бірге:

Нұрیمان: Кеудесінде мәңгі сөнбес жалын бар,

Ақмоншақ: Өмірінде тағлымы мол, таным бар.

Екеуі бірге: Ұлы ерліктің туын көкке көтерер,

Екеуі бірге: Туа берсін Бауыржандай дарындар!

Осымен «Өмірінің өзі дастан» атты тәрбие сағатымыз аяқталды.

МҰҒАЛІМ:

- Бүгінгі тәрбие сабағымызда біз Бауыржан Момышұлын жан –жақты таныдық. Бауыржан Момышұлы өзі айтқандай «Есімі ел жүрегінде сақталған ер ғана бакытты » дегендей, оның есімі біздің жүрегімізде мәңгі сақталады.

Қазақтың Бауыржандай дара да дана батыры ешқашанда ұмытылмақ емес, - дей келе бүгінгі ашық тәрбие сағатымызды аяқтаймыз.

Бастауыш сынып оқушыларын байланыстырып сөйлеуге үйрету арқылы қазақ тілін оқытудың негіздері

Берсугирова Мирамкул Файзурахманқызы

№19 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Бүгінгі таңда еліміздің білім беру жүйесінде оқыту үрдісін тың жаңалықтарға негізделген жаңа мазмұнмен қамтамасыз ету міндеті тұр. Соның бірі – қоғамдық-саяси өмірге белсенді араласуға қабілетті, өзіндік пікірін ауызша және жазба түрде тиянақты, анық, жүйелі жеткізе алатын жеке тұлғаны қалыптастыру.

«2025-2026 оқу жылында Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» әдістемелік нұсқау хатта көрсетілгендей, «Оқу бастауыш сынып білім алушыларының жас ерекшеліктерін ескере отырып, іс-әрекетке, тұлғаға бағытталған және құзыреттілікке негізделген тәсілдерге сүйенеді. Сонымен қатар, оқу процесіне тұрақты мотивациясын қалыптастыруға және оқуға деген сүйіспеншілігін арттыруға ықпал етеді.

Оқу барысында әртүрлі тапсырмалар (әңгіме құрастыру, ертегі оқу және сахналау, мәтін мазмұнын талқылау) ұсынылады. Мысалы, білім алушылар диалог құрастыруы, мәтінді қосалқы кейіпкердің атынан баяндауы немесе оқығанын өзінше түсіндіріп беруі мүмкін.

Қазіргі технологиялар, әсіресе жасанды интеллект құралдары бұл процесте тиімді қолданылуы мүмкін. Чат-боттар арқылы мәтін құрастыру, түзету және талдау жұмыстары ұйымдастырылады. Бұл жазбаша және ауызша сөйлеу дағдыларын, оқуға және жазуға деген қызығушылықты, коммуникативтік және шығармашылық қабілеттерді дамытуға септігін тигізеді» [10].

Жазбаша байланыстырып сөйлеу әрекетінде оқушы сөйлемнің мәніне, мағынасына көңіл аудара отырып, ойлау әрекеті мен пайымдауы арқылы санасынан өткізеді де, өз ойын байланыстырып, жүйелі жазудың нәтижесінде жазбаша тілдік қатынасты жүзеге асырады.

Баланың мектепке келгенге дейінгі өзі игерген ауызша сөйлеуімен салыстырғанда, тілдік қатынастың күрделі түрі жазбаша сөйлеуге үйрету белгілі бір жасанды дағды негізінде қалыптасады. Сондықтан да бұл жұмыс мұғалім мен оқушы тарапынан көп көңіл бөледі қажет етеді..

Жазбаша байланыстырып сөйлеу тілдік таңбаның мағыналық тұтастығынан тұратын, тілдік қатынастың іске асуына негіз болатын қатысымдық тұлға мәтін құру арқылы жүргізіледі.

Бастауыш сынып оқушыларының жазба жұмыстарын тексеру барысында бірқатар олқылықтар бар екені байқалды. Мысалы:

- 1) оқушылардың көпшілігі өз ойын байланыстырып жүйелі жаза алмай-тындығы;
- 2) бағдарлама, оқулық, оқу құралдарындағы оқушыны жазбаша байланыстырып сөйлеу әрекетін меңгертуге байланысты берілетін материалдар көлемінің теориялық жағынан да, тәжірибелік жағынан да жеткіліксіздігі;
- 3) оқушының мәтін құру кезінде тақырып пен мазмұнының байланысын ұғына алмайтындығы;
- 4) мәтіндегі негізгі ойды анықтай алмайтындығы;
- 5) сөз таңдау қабілетінің төмендігі, бір сөзді ретсіз қайталай беруі;
- 6) оқушының құрған мәтіндегі сөйлемдерінің бір-бірімен байланыспауы.

Мұның себебі, бастауыш сыныпта балаларға «мәтін» жайлы бірқатар мағлұмат бергенімен, оқушыға оны саналы түрде ұғындыру мәселесіне көп көңіл бөлінбегендіктен деп ойлаймыз, екіншіден бастауыш мектепте баланы белгілі бір

дәрежеде жазбаша байланыстырып сөйлеуге үйрету дәстүрлі таза жазу, көркем жазу, көшіріп жазуға үйрету деңгейінен асып кете алмай келеді.

Бастауыш сынып оқушыларын жазбаша байланыстырып сөйлеуге үйретудің лингвистикалық негіздерін анықтауда оқушының мәтін құрастыра алуы үшін, оларда мынадай білім, білік пен дағды қалыптастыру көзделді: мәтіннің түрлері және олардың құрылымдық ерекшелігі бойынша (сипаттау, хабарлау, пайымдау) мәлімет бере отырып, мәтін құрастыруға үйрету; мәтіннің мағыналық құрылым ерекшеліктері (тақырып, негізгі ой, тақырыпша, жоспар) бойынша мәтін құрастыруға дағдыландыру; мәтін құрастыру үшін оны құрайтын элементтердің, тілдік тұлғалардың (мәтін бөліктері, абзац, сөйлемдер байланысы, есімдіктер, синоним сөздер) ерекшелігін таныту; мәтін құрастыру білігі мен дағдысын өз ойын байланыстырып жазу шеберлігімен ұштастыру (жұмбақ құрастыру, өлең құрастыру, ертегі ойлап жазу, өз ойынан эссе, шығарма жазу).

Жеке тұлғаның жазбаша байланыстырып сөйлеуін меңгеруі шындықты таңумен тығыз байланысты. Адамның дүниені тану жолы екі деңгейде, теориялық және эмперикалық білім көздері болады. Теориялық таным барысында кез келген құбылыс ақыл-ой арқылы ұғынып түсіндірілсе, эмперикалық таным түйсіну, қабылдау, көріп сезу, елестетуге құрылады. Осымен байланысты мәтіннің ақпараттық мазмұнында да теориялық және эмперикалық таным іздері болады. Теориялық таным бастауыш сынып балаларына мәтін жайлы ұғымды саналы түрде қалыптастыруға, сол арқылы олардың теориялық ойлауын дамытуға негіз болады.

Әдіскер-ғалымдар арасында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігі туралы «шындық болмыстың нақты, яғни сыртқы белгілерін ғана тани алады» деген түсінік қалыптасып, олар эмперикалық таным көздеріне сүйеніп келді. Эмперикалық ойлауда сөз-терминдер қызмет атқарып, бала сол терминдерді саналы түрде түсінбей-ақ қолдана береді. Ал теориялық ойлау оқушының ақыл-ой әрекеті (есі, ойлауы, қиялы) арқылы қалыптасады. Оқушының мәтін белгілерін саналы ұғынуы «зерттеу» әрекеттері арқылы іске асады.

В.В.Давыдовтың еңбектеріне оқу материалының тек сыртқы белгілерін ғана санамалап оқыту бастауыш сынып оқушыларының ақыл-ой даму қарқынын төмендетіп, өздігінен білім алу қабілетін қалыптастыруға кедергі келтіретіні жайлы пікірі бар [7]. Дамыта оқыту теориясын жасаған В.В.Давыдов, Д.Б.Эльконин, Л.В.Занков т.б бастауыш сынып оқушыларының теориялық ойлауын дамытуға мүмкіндік бар екенін анықтады.

Оқушының мәтінді қабылдап, түсінуі мәтіннің сыртқы белгілерін, сосын ішкі құрылымын кең түрде талдау арқылы жүргізіледі, ерекшелігін сараптайды, жалпыдан жекеге немесе жекеден жалпыға жүру жолын таниды. Осындай кең түрдегі талдау барысында оқушының теориялық білімді меңгеруіне мүмкіндік ашылады.

Қабылдау түйсінулерге негізделеді (көру түйсігі, есту түйсігі, иіс сезу түйсігі т.б). Есту және көру түйсігін жетілдіру үшін вербалдық (көргенін немесе естігенін сөзбен айту), вербалдық емес (сызбалар, диаграммалар, модульдер, суреттер т.б.) тәсілді пайдаланған тиімді. Бейнелік-таңбалық сызбалар оқушының санасында бейнеленген ұғымдарды жүйелеп сыртқа шығаруға, ұғымнан туған ойды сөзбен

байланыстырып айтуға мүмкіндік ашады.

Қазіргі кезде оқушының тілдік-қатысымдық дағдысын жетілдіруде оқытудың экрандық, аудио, визуальдық құралдары маңызды орын алады. Бала танымы жаңа деректер мен хабарлар арқылы қалыптасады. Сабақта түрлі аудиомәтіндерді тыңдату, сол мәтіндер бойынша шығармашылық тапсырмалар беру, интерактивтік такта арқылы бейнефильмдер көрсету баланың өз ойын байланыстырып, жүйелі жазуға үйренуіне ықпал етеді.

Баланың үйрену механизмінің бастапқы негізі – айналасындағыларға ұқсаудан, өз тәжірибесінде алған білімін сынап көріп, оны зерттеуден тұрады. Бұл оқу үрдісінде мұғалімнің баланы оқуға үйрету міндеті арқылы жүзеге асырылады.

Оқушыны жазбаша байланыстырып сөйлеуге үйретуде теориялық білім беру ұстанымын басшылыққа ала отырып, тұтас бір ойды білдіретін сөйлемдерді байланыстыру жолдарын теориялық мәліметтерге сүйеніп орындау көзделеді. Мәтіннің сөйлемнен айырмашылығы, оның бөліктерге жіктелуі, негізгі ой мен тақырып байланысы, мәтіндегі сөйлемдер байланысы т.б. теориялық білім беру мәтін құрастыру үрдісіндегі ерекше кезең болып табылады. Мәтінді мағыналық, құрылымдық жағынан теориялық талдау тілдік ерекшеліктерді танып білуге септеседі, мәтіннің ақпараттық бағытын түсінуге, мәтіндегі тұтастықты қамтамасыз ететін элементтердің арасындағы байланысты саналы түрде ұғынуға мүмкіндік ашады.

Ұжымдық рефлексияға құрылу ұстанымы бойынша оқушыға білім беру үрдісі білік пен дағды қалыптастыруды ғана емес, әр оқушының танымдық мүмкіншілігін ашу және оны қанағаттандыру үшін педагогикалық қолайлы жағдайларды анықтауды көздейді. Бұл сабақ үрдісінде жүзеге асырылады. Оқушының үйренген білімі мен білігі мұғаліммен, балалармен бірігіп орындаған жағдайда оның оқуға деген қызығушылығын арттырады. Сондықтан да қазақ тілі сабақтарында оқушының өз ойын байланыстырып жазуына толық жағдай жасайтын субъект-субъектілік қарым-қатынас ұстану негізге алынады. Жеке тұлғаның еркіндігі оқу әрекеті жағдайында субъектілер қарым-қатынасын жүзеге асыру арқылы орындалады.

Мұғалімнің ұйымдастырып отырған әдіс-тәсілі оқушының көңіліне қонымды болып, еріксіз баурап алып отырса, онда оқушының сөйлеуге, өз ойын жазуға деген ынтасы артады. Баланың қажеттілігі мен мүмкіншілігіне әдістің сәйкес келуі жақсы эмоциялық көңіл-күй туғызу ұстанымы бойынша оның көңіл-күйінен көрінеді.

Бастауыш сыныптардағы «Қазақ тілі» оқулықтарында жеке-жеке сөйлемдерден тұратын мәтінге қарағанда, жазушылардың көркем шығармаларынан алынған үзінділер оқушыға әдеби тілдің көркемдігін, сөз бейнелілігін тануға көмектеседі. Баланың қоршаған ортаны, болмысты дұрыс түсінуді, өмірде ненің жақсы, ненің жаман екенін аңғара білуі, адамгершілік тәрбиенің қалыптасуы жазушы шығармаларынан алынған үзінділерді талдау барысында баса назар аударылып отырады.

2-3-4 сыныптар үшін жасалған арнаулы бағдарламада көрсетілген талап бойынша, тапсырмалар мен жаттығуларды орындау барысындағы тиімді әдістерге талдау жасалынып, үйретудің әдістемелік қырлары талданды. Мұнда қолданылған негізгі әдістер: ұжымдық, алгоритмдік, эссе жазу, желі қолдану, ойын, тірек-белгі әдістері т.б.

Ұжымдық әдіс (топтық, жұптық) арқылы баланың дербес мүмкіндігі ескеріліп, белсенді іс-әрекет жасауына мүмкіндік туады. Бір мақсатта бірігіп жұмыс істеуіне, қиындықты бірге шешуіне жағдай жасалады. Мұндай жағдайда олар өз ойларын бір-бірімен бөлісе алуға мүмкіндік болады. Балалардың құрастырған мәтіндері мағынасы жағынан да, байланыстылығы жағынан да баланың жеке бір өзі құрастырған мәтіннен анағұрлым тартымды шығатынын байқадық. Мәтін мазмұнын құру, жоспар жасау, мәтін композициясын бірігіп құрастыру, сосын оларды бірігіп талдау, салыстыру оқушының байланыстырып сөйлеу дағдысының қалыптасуына жақсы

ықпал етеді. Оқушылардың бір-бірімен селбесіп, бірігіп істеген жұмыстары оларды өзара тілектестікке, ынтымаққа жақындастырады.

Бастауыш сынып оқушыларының ассоциациялық өрісін кеңейту үшін, сөзді бейнелі түрде қолдануды, жұмбақ құрастыруды, метафора құрастыруды үйретуде алгоритмдік әдісті қолданған тиімді екенін байқадық. Оқушыларға өлең, жұмбақ, теңеу құрастыру үшін бір заттың белгілерін келесі бір заттармен ұқсату дәлдікке, көркемдікті тануға көмектеседі. Бұл үшін ең алдымен оны құрастырудың алгоритмі (бағдаржолы) үйретіледі. Мысалы, жұмбақ құрастыру үшін алдымен объект анықталады да, осыған ұқсас басқа объектілер анықталып, қатар қойылады. Мысалы, «компьютер» туралы жұмбақ құрастыру үшін оның ерекше белгілеріне қарап (экраны, пернелері бар), «тағы осындай қандай зат бар» екенін іздейді.

Сабақта эссе жазу әдісін проблемалық сұрақтарға өз ойын жазуға үйретуде қолданған тиімді. «Эссе» арқылы пайымдау мәтінін құру оқушының өз сөзін тудырып, пікірін, көзқарасын, ой қорытындысын жазуға төселдіретінін байқадық. Эссені жаздыру ойдың сауатты түрде анық қалыптасуына, ой логикасының жүйелі сақталуына көмектеседі. Эссе белгілі бір проблемалық сұрақ төңірегінде жеке ұғымдар мен анықтамаларды қолдана отырып, оқушыны ойландыруға мүмкіндік береді, балаға өз ойын жазуда ізденіс тудырады.

Үйретудің интерактивті әдісі сабақта техникалық құралдарды тиімді пайдалану арқылы іске асады. Соңғы кездері қатысымның экрандық, аудио, визуальдық құралдары адам танымына жақсы әсер ететіні дәлелденіп отыр. Дыбыстық сөзім арқылы, көру сезімі арқылы, тыңдау арқылы қабылдау мәселесіне қазіргі зерттеушілер үлкен мән беріп отыр. Мысалы: бейнефильм үзіндісінен ойға түйгенді жаз (эссе жаз); диктордың оқыған мәтіні бойынша автордың негізгі ойын тауып жаз т.с.с. тапсырмалар оқушының ойды тиянақты етіп, байланыстырып жазуына мүмкіндік ашады.

Өз ойын байланыстырып жазуда іштей жоспар құрудың (үнсіз сөйлеу) маңызы зор. Алғашқыда мәтін құрастырушы оқушының ішкі ойында сөздер толық бейнеленіп тұрмайды. Ол өзінің сөздік қорынан өзіне таныс сөздерді іріктеп, іштей сөйлейді, іштей жоспарлап, жаза бастайды. Сосын жазғанын тексеріп, іштегі ойымен салыстырады. Егер айтағын дегені ішкі ойымен сәйкес келмесе, қатесін жөндейді. Мұндай кезде психолог М.Мұқановтың айтуынша «желінің» пайдасы көп. Мұның себебі «желі» (черновик) қағазға түскен сөздерден миға көру түйсігі арқылы хабар жіберіп, сөйлемнің дұрыс не бұрыс құрастырылғаны жөнінде «қайта оралу» үрдісін қамтамасыз етеді. «Желі» оқушының өз сөзін өзі бақылау дағдысын жетілдіруге мүмкіндік ашады. Мұны біз «желі әдісі» деп алдық. Желіні қолдану әдісі арқылы мәтін құрастыру барысында жіберген қателерін жөндеуге, редакциялауға мүмкіндік алады.

Мәтінді түзету, қалпына келтіру тапсырмасын «Сырлы сандық», «Шатасқан шумақтар» деп аталатын ойын әдісі арқылы ұйымдастыруға болады. Оқушылар берілген тақырып бойынша мәтін құру, бірінші сөйлем бойынша мәтін құру т.б. осы сияқты тапсырмаларды орындау барысында оқушы белгілі бір тақырыпта сөйлемдерді жинақтап, мәтін тұтастығын қалпына келтіруді үйренеді.

Тірек-белгі әдісі оқушының жазу үстіндегі ішкі ойлауын (сөйлеуін) жетілдіруге әсер ететін әдістердің бірі болып табылады.

Дайын модельдер, символдық белгілер, тірек сызбалар мәтін мағынасын, мазмұнын түсініп, жүйелеп айтуға көмектеседі.

Түзету жаттығулары жазбаша сөйлеудегі ой байланысын, оқиға желісін дұрыс құруға, өңдеуге құрылады. Қате құрылған мәтінмен жұмыс істеудің тиімді жағы, қатені іздеген кезде оқушы оны бірнеше рет оқиды. Мәтінге бірнеше рет қайта айналып келу, қайта оқу ерікті түрде әрі жеңіл орындалады. Егер оқушыға «мәтінді екі рет оқып шығындар» дейтін болсақ, тапсырма қызықсыз әрі еріксіз орындалар еді. Қатені түзету мақсатымен оқитын кезде бала

ойланады, ізденеді. Біреудің қатесін жөндеу арқылы бала байқағыштыққа үйренеді, біртіндеп өз сөзін де қадағалауға жаттығады.

Мәтінді түзету, қалпына келтіру тапсырмасын «Сырлы сандық», «Шатасқан шумақтар» деп аталатын ойын әдісі арқылы ұйымдастыруға болады. Мысалы, сандықтың бір жағына белгілі бір мәтіннен алынған бір сөйлемді, екінші сандыққа екінші сөйлемді жазып, бірнеше сандықты пайдалануға болады. Сандыққа жазылған сөйлемдерден мәтін құрастыруға әртүрлі тапсырма беруге болады. Олар: берілген тақырып бойынша мәтін құру; бірінші сөйлем бойынша мәтін құру т.б. осы сияқты тапсырмаларды орындау барысында оқушы белгілі бір тақырыпта сөйлемдерді жинақтап, мәтін тұтастығын қалпына келтіруді үйренеді. Мәтіннің ішкі логикасын түсінуге үйрету үшін, ұйқасы бұзылған өлең мәтінін редакциялап, түзету тапсырмасы беріледі. Мұны «Шатасқан шумақтар» ойыны арқылы жүргізуге болады. Екі түрлі өлеңнің тақырыбы беріледі де, ондағы өлең жолдары орны ауыстырылып беріледі. Оқушының міндеті осы өлең жолдары қай өлеңнің тақырыбына сәйкес келетінін анықтап, түзетін жазады. Тапсырма топтық немесе жұптық жұмыс түрінде ұйымдастырылады. Мұндай жаттығуларды орындау кезінде оқушылардың бір-бірімен ақылдасуы арқылы коммуникативтік қарым-қағынас жасауына мүмкіндік туады.

Шығармашылық ізденіс жаттығулары мәтінді құрастыруға қажетті сөздер мен сөз тіркестерін іздестіру жұмыстары арқылы жүргізіледі. Оған мыналар жатады:

- 1) өлең мәтінін құрастыруды үйрету;
- 2) теңеуді құрастыруды үйрету;
- 3) жұмбақ мәтінін құрастыруды үйрету;
- 4) сурет бойынша өз ойынан мәтін құрастыруға үйрету.

Бастауыш сынып оқушыларының сөздік қорында көбінесе зат есім, етістік болады да, сын есім, үстеу, есімдік сияқты сөз таптары сирек кездеседі. Сондықтан да байланыстырып сөйлеуге үйрету жұмысында заттың түр-түсін, пішінін, әр түрлі белгілерін бейнелейтін сөздерді, яғни сын есім сөздерді қолдануға үйретуді теңеу, жұмбақ, сипаттау мәтінін құрастыруға үйрету арқылы жүзеге асырылады.

БАСТАУЫШ СЫНЫПТА ҚАЗАҚ ТІЛІ ПӘНІНДЕ БАЙЛАНЫСТЫРЫП СӨЙЛЕУДЕ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ҚОЛДАНУ

• Қазіргі білім берудегі басты мақсат – оқушыны өз ойын еркін, жүйелі жеткізе білуге үйрету.

• Бастауыш буында тілдің негізі қаланып, байланыстырып сөйлеу дағдысы қалыптасады.

• Жаңа технологиялардың, соның ішінде жасанды интеллектінің (ЖИ) мүмкіндіктері бастауыш мектеп оқушыларының тіл дамыту жұмысында қолданыс табуда.

1. Байланыстырып сөйлеуді бастауышта қалыптастырудың ерекшелігі

• 1–4 сынып оқушылары суретке қарап әңгіме құрайды, шағын мәтіндер жазады, ертегі, өлең мазмұнын әңгімелейді.

• Мұнда бастысы – сөздік қорын молайту, сөйлемді дұрыс құрау, ойды жүйелеу.

2. Жасанды интеллекттің қолданылу мүмкіндіктері

• Суретпен жұмыс: оқушылар суретке қарап әңгіме айтады, ЖИ олардың мәтінін толықтырып немесе түзетіп береді.

• Ертегіні жалғастыру: мұғалім жартылай ертегі береді, ЖИ арқылы балалар жалғасын құрастырады.

• Диалог құру: ЖИ-м ен қарапайым сұрақ-жауап ойынын ойнау арқылы сөйлесім дағдысы дамиды.

• Әңгіме жазу: бала бастаған мәтінді ЖИ толықтырып, содан кейін оқушы өз нұсқасын салыстырады.

3. Практикалық үлгілер

• 1-сынып: «Менің отбасым» тақырыбында сөйлемдер құрату → ЖИ сөйлемдерді біріктіріп, шағын мәтін жасап береді.

• 2-сынып: «Жыл мезгілдері» суреттері бойынша

әңгіме құрастыру → ЖИ қателерді түзетіп, жаңа сөздер ұсынады.

• 3-сынып: «Жануарлар әлемі» тақырыбында қысқа мәтін жазу → ЖИ мәтінді жалғастыру нұсқаларын көрсетеді.

• 4-сынып: «Менің арманым» эссе жазу → ЖИ жоспар құрып береді (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды).

4. Артықшылықтары мен шектеулері

• Артықшылықтары: балалардың қызығушылығын арттырады, сөздік қорын молайтады, ойын еркін жеткізуге көмектеседі.

• Шектеулері: оқушы дайын жауапқа үйреніп кетпеуі үшін мұғалім бағыттап отыруы керек. ЖИ тек көмекші құрал екенін түсіндіру маңызды.

Қорытынды

• Жасанды интеллект – бастауыш сынып оқушыларының байланыстырып сөйлеу дағдысын дамытуда тиімді құрал.

• Дегенмен оны шығармашылық қабілетті оятатын, ойлануға жетелейтін әдістермен үйлестіре қолдану қажет.

• Ұлттық мазмұндағы тапсырмалар мен халық ауыз әдебиетін ЖИ-мен байланыстыру арқылы бала тілі де, рухы да қатар дамиды.

Ұсыныстар

1. Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған ЖИ-ді қолдану бойынша әдістемелік нұсқаулық әзірлеу.

2. Қазақ тіліндегі балаларға арналған арнайы чат-боттар жасау.

3. ЖИ арқылы тапсырмалар құрастырғанда ұлттық құндылықтарға сүйену.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. ҚР 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы // Егемен Қазақстан. -2003. -№ 332-333. -3-7 б.

2. Байтұрсынов А. Тіл тағылымы. – Алматы: Ана тілі, 1992. – 448 б.

3. Әбдікәрім Т.М. «Әліппе» мен «Ана тілі» оқулықтарында мәтін түзудің

4. ғылыми-әдістемелік негіздері: пед. ғыл. докторы... дисс.: 13.00.02. – Алматы: Абай атындағы Қаз ҰПУ, 2007. -298 б.

5. Бастауыш сынып оқушыларының жазбаша тілін дамытудағы компьютерлік технологияны пайдалану мүмкіндіктері // Хабаршы. «Бастауыш мектеп және дене мәдениеті» сериясы. Жас ғалымдардың Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: ҚазҰПУ, 2007. -№ 3 (14). -57-60-б.

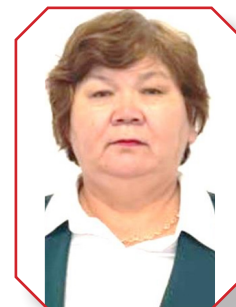
6. Бастауыш сыныпта мәтін бойынша жұмыс істеу әдістемесі // «Әлемдік рухани құндылықтар және қазіргі қазақ әдебиетінің өзекті мәселелері» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: ҚазМемҚызПИ, 2007. -693-697-б.

7. Бастауыш сынып оқушыларын байланыстырып сөйлеуге үйретудің әдістемелік негіздері // «Мектепке дейінгі және бастауыш білім: қазіргі жағдайы, даму тенденциялары және мәселелері» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: ҚазМемҚызПИ, 2007. -53-60-б.

8. Бастауыш сынып оқушыларын жазбаша байланыстырып сөйлеуге үйретудің педагогикалық ұстанымдары // «Білім берудің инновациялық моделі: бағыттары мен болашағы» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Ақтөбе: МПИ, 2007. -99-102-б.

9. Кіші жастағы балаларды байланыстырып сөйлеуге үйретудің психологиялық негіздері // Ұлт тағылымы. -2008. -№ 1. -38-42-б. Базарбекова Р.Ж.

10. «2025-2026 оқу жылында Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ ХАТ Астана 2025

Баяндауыш

Балмурзаева Баян Жолгуттиевна
№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Бекітемін:

Білім беру ұйымының атауы	
Пәні:	Қазақ тілі
Бөлім:	«Сәулет өнері»
Педагогтің аты-жөні:	Балмурзаева Баян Жолгуттиевна
Күні:	
Сынып: 3-сынып	Қатысқандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	№53-сабақ. Баяндауыш. 9-12 жаттығу
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау; 3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш, баяндауыш) және тұрлаусыз мүшелерін ажырату.
Сабақтың мақсаты:	<ul style="list-style-type: none"> Берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтайды; Сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелерін ажыратады.
Құндылық мақсаты: Желтоқсан айы: Бірлік пен ынтымақ айы	<i>Оқушылардың бойында достықты, бірлікті, ынтымақты қадірлеу снзiмiн қалыптастыру, өзара сыйластық пен татулықты дамыту, қоғамға бейімделген елжанды тұлға тәрбиелеу</i>
Апта дәйексөзі	«Татулық пен бірлік-елдің іргетасы»

Сабақ барысы:

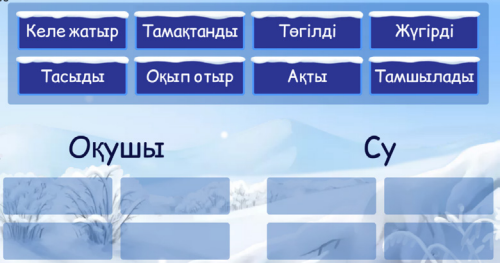

Уақыты/кезеңдері	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдас-тыру кезеңі 5 мин	<p>«Көңіл күді қайтала» ойыны Ұяшық таңдау арқылы көрсетілген суреттегі көңіл күйді қайталау. Күлкі өмірді ұзартады. Көңіл күйді қайталау арқылы бір-бірімізге күлкі сыйлау.</p> <p>Өткен сабаққа шолу Үй тапсырмасы 8-жаттығу ЖИ арқылы бейнеролик. Мына нақыл сөздерді көркем жаз. 1. Шаңырағың шайқалмасын. 2. Керегең кең, екі босағаң тең болсын Миға шабуыл.</p>	<p>Оқушылар ұяшық таңдап, суреттегі көңіл-күйді бет-әлпетпен көрсетеді. Бір-біріне жағымды эмоция сыйлайды.</p> <p>Оқушылар дәптерлерін ашып, нақыл сөздерді көркем түрде жазады. Нақыл сөздердің мағынасын өз сөздерімен түсіндіреді.</p>	<p>«Жылы шырай» әдісі – бір-біріне күлімдеу.</p> <p>Дескриптор: Нақыл сөздерді көркем жазады-16 Алғашқы сөйлемді сөйлем мүшесіне талдайды-16 Нақыл сөздердің мағынасын айтады-16</p>	<p>Презентация, бояғыш суреттер, бояулар. https://wordwall.net/resource/102894777</p>

	<p>Сөздер мен сөйлемдерді салыстырып көрсетеді: «Гүл ашылды».</p> <p>Сұрақ: Қимылды білдіретін сөз қандай?</p>	<p>Берілген екі сөзді салыстырады. «Гүл ашылды» сөйлемінде қимыл бар екенін айтады. Қимылды білдіретін сөздің баяндауыш екенін анықтайды. Өз мысалын келтіреді.</p>	<p>«Бас бармақ» әдісі. Дескриптор: Қимыл сөзді табады; Баяндауыш екенін түсіндіреді.</p>	
<p>Сабақтың басы 10 минут</p>	<p>Топтық жұмыс. <i>9-жаттығу. Оқулықпен жұмыс.</i> Баяндауыш. Киіз үй тегіс жерге тігіледі. Ол үшін алдымен керегелер шеңберлене керіліп, бір-біріне таңғышпен біріктіріліп байланады. Содан кейін есік орнатылады. Керілген керегені айнала басқұр тартылады. Бұдан соң үйдің тура ортасында тұрған, қолында бақаны бар қарулы жігіт шаңырақты жоғары көтереді. Көтерілген шаңыраққа айнала уық шаншылып, оның екінші басы керегеге байланады. Оған киіз жабылып, үстін арқанмен бастыра тартып байлағанда ғана киіз үй тігіліп болды деп есептеледі.</p> <p>Мәтінді оқиды. Мәтін арқылы суреттерді ретімен сәйкестендіреді.</p>	<p>Мәтінді оқиды. Мәтін арқылы суреттерді ретімен сәйкестендіреді.</p>	<p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: Мәтінді түсініп оқиды-16 Мәтін мазмұны бойынша суретпен сәйкестендіреді-16</p>	<p>Презентация, оқулық, комикс</p>
<p>Сабақтың ортасы 25 минут</p>	<p>Жаңа сабақ. «Баяндауыш Түсіндіру: Баяндауыштың анықтамасын мысалдармен түсіндіреді. Қысқаша ереже: Бастауыштың ісін, қимылын білдіретін сөздерді баяндауыш деп атайды. Баяндауышқа не істеді? не қылды? қайтті? деген сұрақтар қойылады: Дана оқиды. Найзағай жарқылдады. Асан оқып отыр.</p>	<p>Ақпараттарды тыңдайды. Ережені есте сақтайды</p>		<p>Презентация, оқулық</p>

<p>Топтық жұмыс</p>	<p>Шыршаны әсемде. Баяндауыш сөздер жазылған шарларды шыршаға ілу.</p> <p>1-топ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. келді 2. оқыды 3. ойнады 4. жүгірді 5. күледі 6. жазды <p>2-топ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ұшады 2. сөйлейді 3. бастайды 4. тыңдайды 5. табады 6. күтіп тұр <p>3-топ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. қарады 2. айтты 3. көрсетті 4. бастырды 5. отырды 6. көмектесті <p>4 топ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ойланды 2. іздеді 3. тапты 4. бастырды 5. көрді 6. әкелді 	<p>Сөздер ішінен баяндауыштарды тауып шыршаға іледі.</p>	<p>Сөздер ішінен баяндауыштарды табу-16</p>	<p>Презентация, шырша, суреттер</p>
<p>Тақтамен жұмыс</p>	<p><i>10-жаттығу</i> «Көркем жазу» әдісі Сөйлемдерді көркем жаз.</p> <p>«Киіз үй тегіс жерге тігіледі. Кереге басқұрмен тартылады. Шаңыраққа уық шаншылады.»</p> <p>Баяндауыштарды тауып, астын сыз.</p> <p>Сергіту сәті ЖИ көмегімен жасалған ұлттық құндылықтарды тануға, білуге көмектесетін сергіту бейнеролигі арқылы сергіту жаттығуын жаса.</p> 	<p>Сөйлемді көшіріп жазады. Баяндауыштың астын сызып, сөздер сөйлемнің қай мүшесіне қатысты екенін көрсетеді.</p> <p>Сергіту жаттығуын орындайды</p>	<p>«Жетіген»әдісі Дескриптор: Сөйлемдерді көркем жазады-16 Баяндауыштарды тауып,астын сызады-16</p> <p>Ауызша мадақтау</p>	<p>Презентация, оқулық, жеке жұмыс дәптері</p> <p>бейнеролик</p>

Жұптық жұмыс	<p>11-жаттығу «Ойлан,тап» ойыны Берілген сөздерге қатысты қимылды білдіретін сөздер тауып айт. Тапсырма wordwall қосымшасы арқылы берілген тапсырманы орында.</p> 	Тапсырманы орындайды.	«Жетіген»әдісі Дескриптор: Берілген сөздерге қатысты қимылды білдіретін сөздер тауып айтады-16	Оқулық, https://word-wall.net/resource/103349576																											
Жеке жұмыс	<p>Семантикалық карта. Семантикалық картаны толтыр.</p> <table border="1" data-bbox="272 745 762 992"> <thead> <tr> <th>Сөздер</th> <th>Бастауыш</th> <th>Баяндауыш</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Тәрелке</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Жинады</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Сынып</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Үшты</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Кептірді</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Мұғалім</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Қалықтады</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Түзелді</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Бекіту тапсырмасы Суретте бейнеленген заттардың қимылын сипаттаңыз.</p> 	Сөздер	Бастауыш	Баяндауыш	Тәрелке			Жинады			Сынып			Үшты			Кептірді			Мұғалім			Қалықтады			Түзелді			Семантикалық картаны толтырады Суретте бейнеленген заттардың қимыл-қозғалысын айтады.	Картаны толтырады-16 Заттардың қимылын айту-16	Презентация, жеке карталар
Сөздер	Бастауыш	Баяндауыш																													
Тәрелке																															
Жинады																															
Сынып																															
Үшты																															
Кептірді																															
Мұғалім																															
Қалықтады																															
Түзелді																															
Сабақтың соңы 5 минут	<p>Үй тапсырмасы 12-жаттығу Құрамында б және л дыбыстары бар сөздер құрастырып айт. Бұлан Бұлан орманда мекендейді. Бұлақ Бұлақтан су алды. Балық Балықтар ағынға қарай жүзді. Сол сөздерді қатыстырып сөйлем құрап жаз. Бастауыштың астын – бір, баяндауыштың астын екі сызықпен сыз.</p> <p>Кері байланыс «Таңғажайып»</p> <p>Кері байланыс алады. Үй тапсырмасын береді Бүгінгі сабақта алған бағаларын айтады.</p>	Жасанды көмекші арқылы оқушылар кері байланыс береді. -Бәрі түсінікті -Сұрағым бар -Түсінбедім Үй тапсырмаларын жазып алады	Мадақтау	ЖИ арқылы жасалған презентация; Карточкалар.																											

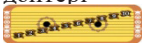

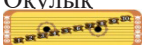

Қосындыны санға бөлу

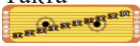
Балмурзаева Бахитгуль Жолгуттиевна
№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектебі			
Пәні:	Математика			
Бөлім:	Сәулет. Ауызша көбейту және бөлу.			
Педагогтің аты-жөні:	Балмурзаева Бахитгуль Жолгуттиевна			
Күні:	18.12.2025ж			
Сынып: 3-сынып	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны.		
Сабақтың тақырыбы:	№74-сабақ. Қосындыны санға бөлу			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.2.9 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану 3.1.2.8 үш таңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану			
Сабақтың мақсаты:	100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолданады. Үш таңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолданады			
Құндылық: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың II, III, IV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	Желтоқсан айы: Бірлік пен ынтымақ айы <ul style="list-style-type: none"> Командада жұмыс істей білу Басқалармен бірлескен жұмыстың нәтижесін қорғай білу Айналасындағыларға көмек көрсету «Бірлік болмай тірлік болмас»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// Уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 минут	Психологиялық ахуалды жақсарту «Менен бір мотивациялық сөз» әдісі бойынша жағымды психологиялық ахуал орнату	Бір-біріне құрмет сезімін ояту	Мақтап, мадақтап отыру	Суреттер
Өткенді пысықтау 5 минут	Өткенді пысықтау Үй тапсырмасы 7-тапсырма Амалдардың орындалу тәртібін анықтап, оларды шығар 1 2 $(309-59):50=5$ 2 1 3 $1000:(56+44):2=5$ $50*7+(406-400)=356$ $210:30+5*(280-260)=107$ $500:(907-807)=5$ $(667-67):100*4=24$ $540:9+(540+90)=690$ $(667+330:10)+231=931$	Үй тапсырмасын тексертеді	«Жетіген» әдісі Дескриптор: Амалдардың орындалу тәртібін анықтап, оларды шығарады-16	 Жұмыс дәптер

Сабак тың ортасы 25 минут	<p>Жаңа тақырып «АДАЛ АЗАМАТ» біртұтас тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезінінен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін.</p> <p>ЖИ</p> <p>1-тапсырма 800:20=40м «Букингем» субұрқағы Чикаго АҚШ (32+38)*2=140м «Женева» субұрқағы Швейцария (125+35):2=80м «Күн» субұрқағы Астана 108-16=92 м «Жанартау» субұрқағы Абу-Даби БАӘ 60*9:10=54м «Әнші» субұрқағы Барселона Испания 30*3+62=152м «Биші» субұрқағы Дубай БАӘ</p> <p>Жұптық жұмыс</p> <p>2-тапсырма Суреттерге қара. Берілген жағдайлардың әрқайсысында бөлудің қалай орындалғанын түсіндір. А) (4+8):2=12:2=6 (4+8):2=4:2+8:2=2+4=6 Ә) (12+8):2=20:2=10 (12+8):2=12:2+8:2=6+4=10 (16+8):4=24:4=6 (16+8):4=16:4+8:4=4+2=6 (10+6):2=16:2=8 (10:6):2=10:2+6:2=5+3=8</p> <p>ЕБҚ</p> <p>3-тапсырма Өрнектердің мәнін тап. Олардың барлығын әртүрлі тәсілмен шығаруға бола ма? (15+21):6=36:6=6 (120+20):10=140:10=14 (120+20):10=120:10+20:10=12+2=14 (14+21):7=35:7=5 (14+21):7=14:7+21:7=2+3=5</p> <p>Сергіту сәті</p>	Тапсырманы орындайды	«Жетіген» әдісі Дескриптор: Субұқаттың қай жерде орналасқанын табады-16	<p>Жұмыс дәптері</p> <p>https://youtu.be/nMyV18E-mTj8?si=G5N-4lcbahIeSB-ST</p>
Сергіту сәті 2 минут	 <p>4-тапсырма Топтық жұмыс</p> <p>А) Дөңгелекте жазылатын сандарды екі қосылғыштың қосындысы түрінде жаз. Бірақ қосылғыштардың әрқайсысы берілген санға бөлінуге тиіс. (16+12):2 (50+5):5 (100+20):20</p> <p>Ә) Шыққан өрнектерді жазып, олардың мәнін тап. Әртүрлі жағдайларды қарастыр. (16+12):2=28:2=14 (16+12):2=16:2+12:2=8+6=14 (50+5):5=55:5=11 (50+5):5=50:5+5:5=10+1=11 (100+20):20=120:20=6 (100+20):20=100:20+20:20=5+1=6</p> <p>Б) Осыған ұқсас тапсырмалар құрастырып көр (14+7):7=21:7=3 (14+7):7=14:7+7:7=2+1=3 (15+10):5=25:5=5</p>	Жұптық жұмыс жасайды	«Жетіген» әдісі Дескриптор: Берілген жағдайлардың әрқайсысында бөлудің қалай орындалғанын түсіндіреді-16	<p>Суреттер</p>
		Жеке жұмыс жасайды	Өрнектердің мәнін табады	Оқулық
		Жаттығу жасайды	Тамаша	Қимылдар
		Топтық жұмыс орындайды	«Жетіген» әдісі Дескриптор: Дөңгелекте жазылатын сандарды екі қосылғыштың қосындысы түрінде жазады-16 Шыққан өрнектерді жазып, олардың мәнін табады-16	<p>Оқулық</p>

<p>Сабақты қорыту 5 минут</p> <p>Кері байланыс 5 минут</p>	<p>$(15+10):5=15:5+10:5=3+2=5$ ЕҚБ 5-тапсырма Есепті шығар. Ш: $(12+14):2=12:2+14:2=6+7=13$ Ж: Әр гүлзарға 13 қондырғы әкелінді. 6-тапсырма Өртүрлі тәсілдердің бірімен есепте $(600+300):3=900:3=300$ $(600+300):9=900:9=100$ $(50+6):8=56:8=7$ $(500+20):5=520:5=140$ $(200+120):4=320:4=80$ $(400+80):8=480:8=60$ 7-тапсырма Есепті шығар Ш: $80:(6+4)=80:10=8$ $8*6=48$ $8*4=32$ Ж: Сары шам 48, көк шам 32 8-тапсырма Өрнектерді баған түрінде жаз және есепте. $318+567=885$ 318 $784-136=648$ + 567 $676-167=509$ $168+725=893$ 885 $751-249=502$ $389+175=564$ 10-тапсырма Берілгеннен 3 есе ұзын кесінділер сыз. Олардың ұзындығын миллиметрмен жаз. $AB=1\text{см}$ $1\text{см}*3=3\text{см}=30\text{мм}$ $KL=2\text{см}$ $2\text{см}*3=6\text{см}=60\text{мм}$ $MN=3\text{см}$ $3\text{см}*3=9\text{см}=90\text{мм}$ 11-тапсырма 1, 7, 5 цифрларын қолдана отырып қанша екі таңбалы сан жазуға болады? Берілген цифрларды бірнеше рет қолдануға болады. Барлық нұсқаларды жаз. 17,71,51,57,75,15,11,77,55 Үй тапсырмасы 9-тапсырма $Y*3=27*10$ $Y*3=270$ $Y=270:3$ $Y=90$ $90*3=27*10$ $270=270$ $720:x=16:2$ $720:x=8$ $X=720:8$ $X=90$ $720:90=16:2$ $8=8$ $2*y=900-740$ $2*y=160$ $Y=160:2$ $Y=80$ $2*80=900-740$ $160=160$ Кері байланыс</p> 	<p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Есептеу жүргізеді</p> <p>Есепті шығарады</p> <p>Баған түрінде есептейді</p> <p>Кесінділерді өлшейді</p> <p>Екі таңбалы сандарды жазады</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p> <p>Кері байланыс береді</p>	<p>Есепті шығарады</p> <p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: Өртүрлі тәсілдердің бірімен есептейді-16</p> <p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: Есепті шығарады-16</p> <p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: Өрнектерді баған түрінде жазады және есептейді-16</p> <p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: Берілгеннен 3 есе ұзын кесінділер сызады-16</p> <p>«Жетіген» әдісі Дескриптор: 1, 7, 5 цифрларын қолдана отырып екі таңбалы сандар жазады-16</p> <p>Жарайсыңдар</p> <p>«Оқушы» әдісі</p>	<p>Оқулық</p> <p>Суреттер </p> <p>Жұмыс дәптері </p> <p>Оқулық </p> <p>Жұмыс дәптері </p> <p>Тақта </p> <p>Кесінділер үлгісі</p> <p>Оқулық</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
--	--	---	---	--

Бәрінен де жақсы

Елеусізова Анар Сарықызы

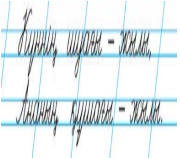
№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 мектеп
Пәні:	Ана тілі
Бөлім:	Дыбыс және әріп
Педагогтің аты-жөні:	Елеусізова Анар Сарықызы
Күні:	21.01.2026ж
Сынып:	1-сынып
Сабақтың тақырыбы:	№12 сабақ. Бәрінен де жақсы Жуан және жіңішке дауысты дыбыстар
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.2.8.2. дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату; дауысты дыбыстарды жуан, жіңішке болып бөлінетінін түсіну; 1.3.6.1 әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу талаптарына сай жазу;
Сабақтың мақсаты	Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады. Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке болып бөлінетінін түсінеді. Әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу талаптарына сай жазады
Құндылық: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың II, III, IV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	«АДАЛ АЗАМАТ» ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ Астана, 2025 БАҒДАРЛАМАСЫ БІРТҮТАС ТӘРБИЕ Қаңтар айы: Заң және тәртіп Апта дәйексөзі: «Әділ заң – аспан тірегі»

Сабақтың барысы

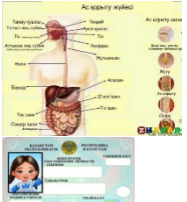

Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Психологиялық ахуал қалыптастыру – Балалар, сендер аналарыңды қалай қуанта-сындар? Аналарыңды қуанту үшін не істейсіңдер? Ендеше, бүгін сабаққа белсенді қатысқан балаларға аналарын қуанту үшін мынадай әдемі гүлдерді тарту етемін. «Біртұтас тәрбие» тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезіңінен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін. Құндылық мақсаты: Мектепте, қоғамда этикалық және құқықтық нормалар мен ережелерді Өткенді пысықтау Саралау: Диалог бойынша саралау «Гүл жинау»	Өз ойларын айтады	Оқушыларды мақтап, көтермелеп отыру	Тілектер парағы
Өткенді пысықтау 5 минут	Гүлдердің артында мынадай сұрақтар болады: – Дыбыс деген не? Әріп деген не? – Сөйлеу не арқылы жүзеге асады? – Дыбыстар нешеге бөлінеді? – Дауысты дыбыстар нешеге бөлінеді? – Жуан дауысты дыбыстарды ата. – Жіңішке дауысты дыбыстарды ата. – Қоян, аю, шахтёр, әже, таға т.б. сөздерге дыбыстық талдау жаса.	Гүлдердің артындағы тапсырмаларды орындап, гүлді себетке жинайды	Дескриптор: Дыбыс және әріптерді ажырата алады Дыбыстарды түрлерін біледі	Гүлдер суреттері

<p>Сабақтың ортасы 20 минут</p>	<p>ЖИ: «Wordwall» ойыны Жаңа тақырып Оқулықпен жұмыс 1-жаттығу Автор жайында қысқаша мәлімет беріледі. Ыбырай Алтынсарин (шын аты – Ибраһим) – қазақтың аса көрнекті ағартушы-педагогі, жазушы, этнограф, фольклоршы, қоғам қайраткері, ақын. Балалар әдебиетінің атасы, «дала қоңырауы», ең алғаш қазақ қыздарына арнап мектеп ашты, әліпби жазды. Ол 1841 жылы қазіргі Қостанай облысының аумағында дүниеге келген. Әкесінен ерте айырылған соң, атасы Балқожаның қолында тәрбиеленді. Ыбырай бала кезінен бастап білімге және өз бетінше оқып білуге бейім болды. Көп оқыды. Оқылым Мұғалім «Бәрінен де жақсы» әңгімесін дауыстап оқиды. Оқушыларға әңгімені тізбектей оқытады. Саралау тәсілі: Жұптық –Ана сөзін тағы қалай айтуға болады? (апа, шеше) –Кішкентай қыз қайда адасып қалды? –Ол не істеді? –Адамдар қызды не деп жұбатты? –Одан не сұрады? –Қыз оларға қалай жауап берді? Жазылым Дәптермен жұмыс Мұнда мұғалім и дыбысының сөздің басында, ортасында, кейбір сөздерде ғана сөз соңында келетінін айтады. Көру диктанты 2-жаттығу Мақалды хормен, дауыстап бірнеше рет оқытып, жатқа айтқызады. Содан кейін жатқа жаздыруға болады. – «Ананың құшағы жылы» дегенді қалай түсінесіңдер? Ең аялы алақан кімдікі? Ең мейірімді жүрек кімдікі? Сергіту сәті. Артикуляциялық жаттығу орындату. 3 – тапсырма Жұптық жұмыс «Диалог» әдісі Төменде берілген сұрақтар бойынша өз отбасың туралы жаз. 1.Отбасыңда қанша адам бар? 2.Ата-анаңның аты кім? Олар қайда жұмыс істейді? 3.Ағаң, әпкең бар ма? Оның аты кім? 4.Бос уақытыңда немен айналысасың?</p>	<p>Өз білімдерін ортаға салады</p> <p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Жұптағы оқушылар бір-біріне сұрақ қойып, жауап береді.</p> <p>Көркем жазу Жұмыс дәптеріндегі көркем жазуды жазады. И И И И И И и и и и и и и и</p> <p>Дәптермен жұмыс жасайды</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Диалог жүргізеді</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p>	<p>Тамаша!</p> <p><i>Керемет!</i></p> <p>Дескриптор. Мәтінді мәнерлеп, тұтас оқиды Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Дескриптор: Жолдың жоғары және төмен сызықтарын сақтайды Әріп элементтерін көркем жазу талаптарына сай жазады</p> <p>Дескриптор: Сұрақтарға жауап тауып, жазады Отбасы туралы әңгіме құрастырады</p> <p>Әдемі сурет!</p> <p>Жақсы жауап!</p>	<p>https://wordwall.net/ru/resource/28290991</p> <p>Суреттер</p> <p>Оқулық</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Жаттығу түрлері</p> <p>Отбасы туралы суреттер</p> <p>Оқушы жұмысы</p>
<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	<p>ЕБҚ Мақсаты: отбасы туралы білім аясын кеңейту Отбасың туралы сурет сал</p> <p>ЕКБ Мақсаты: отбасы мүшелерінің маңызын білуге тәрбиелеу Өз отбасыңдағы адамдардың орны қандай? Кім отбасына көбірек жауап береді?</p> <p>Саралау тәсілі: Шығармашылық жұмыс ФС тапсырмасы</p>	<p>Дәптермен жұмыс жасайды</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Диалог жүргізеді</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p>	<p>Дескриптор: Сұрақтарға жауап тауып, жазады Отбасы туралы әңгіме құрастырады</p> <p>Әдемі сурет!</p> <p>Жақсы жауап!</p>	<p>Жұмыс дәптері</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Жаттығу түрлері</p> <p>Отбасы туралы суреттер</p> <p>Оқушы жұмысы</p>

<p>Сабақ тың басы 3 минут</p> <p>Өткенді пысықтау 5 минут</p>	<p style="text-align: center;">ШАТТЫҚ ШЕҢБЕРІ</p> <p>Психологиялық ахуал кальптастыру: «Сені көргеніме қуаныштымын, себебі.....» оқушылар өздерінің қасындағы оқушылардың жақсы жақтарын айтады.</p> <p>Өткенді пысықтау Үй тапсырмасы Өтілген тақырыптарды пысықтау. «Сұрақ-жауап» әдісі Жануарлардың саны неге азаяды? Жануарларды қорғау шаралары Қазақстанда қалай атқарылып жатыр? Қызыл кітап туралы не білесің? Жаңа тақырып «АДАЛ АЗАМАТ» біртұтас тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезінінен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін.</p>	<p>Бір-біріне құрмет сезімін ояту</p> <p>Үй тапсырмасын тексертеді</p>	<p>Мақтап, мадақтап отыру</p> <p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Сұрақтарға жауап береді-16</p>	<p>Суреттер</p> <p>Суреттер</p>
<p>Сабақ тың ортасы 25 минут</p>	<p>1-тапсырма ЖИ Суреттерді сипатта. Балалар оқуға, ойнауға күш-қуатты қайдан алады? Күш-қуаты таусылса, не істеуі керек? Жұптық жұмыс 2-тапсырма Сұрақ құрастыр Дұрыс тамақтану тақырыбына сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру. Үлгі:1. Дұрыс тамақтану деген не?</p>	<p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Сұрақтарға жауап береді</p>	<p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Суреттерді сипаттайды-16</p>	 <p>https://word-wall.net/resource/63976726</p>
<p>Сергіту сәті 2 минут</p> <p>Сабақты қорыту 5 минут</p>	<p>2. Тамақтың құрамында қандай құнарлы заттар болу керек? 3. Адам күніне неше рет тамақтану керек? 4. Таңғы асқа қандай тағам жеуге болады? 5. Сүт және ет тағамдары неліктен пайдалы? 6. Кешкі тамақты ұйықтаудан 2 сағат бұрын ішу керек.Неге? 7. Неге тамақ ішіп отырғанда кітап, газет оқуға, радио тыңдауға, теледидар көруге, сөйлеуге болмайды? 8. Адам неше күн тамақтанбай жүре алады? Жұпта сұрақ құрастырғаннан соң өздері қалаған оқушыдан сұхбат алуға уақыт беру.</p> <p>3-тапсырма Жауап бер Ас қорыту қайдан басталады? Балалардың айтуы бойынша тақтаға жазу - Саған алма берді. Ас алдымен қайда барады? - Ауыз қуысында тағам қандай өзгерістерге ұшырайды? - Тіс бізге не үшін қажет? - Адамда қанша тіс болады? - Оны сақтау үшін не істеу керек? - Тістен басқа ауыз қуысында қандай мүше бар? - Тіл қандай қызмет атқарады? - Тіл қандай мүше? - Ауыз қуысы неліктен сулы болып тұрады?</p> <p>Сергіту сәті</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Ақпараттар мен танысады</p>	<p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Дұрыс тамақтану тақырыбына сұхбат алу үшін сұрақтар құрастырады-16 Сұрақтарға жауап береді-16</p> <p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Ас қорыту қайдан басталатыны туралы біледі-16</p>	<p>Жұмыс дәптері</p> <p>Оқулық</p> <p>Қимылдар</p>
<p>Сабақты қорыту 5 минут</p>	<p style="text-align: center;">Сергіту сәті</p> <p>Так, так, так Біз айтамыз тақпақ. Рақ, рақ, рақ Күзде түсер жапырақ. Қол, қол, қол Күзде егін мол Тоқ, тоқ, тоқ Шыбын-шіркей жоқ.</p> 	<p>Ақпараттар мен танысады</p>	<p>Тамаша</p>	

<p>Кері байланыс 5 минут</p>	<p>4-тапсырма Асқорыту жүйесі. Суретпен жұмыс Суретті сипаттау. Мәтінді жеке оқу арқылы асқорыту мүшелерінің қызметімен танысу.</p> <p>5-тапсырма Модель жаса. Топтық жұмыс. Асқорыту қандай кезеңдерден тұрады? Оқушыларға алдын-ала қиылып дайындалған асқорыту мүшелерінің суреттерімен адам макетін беру. Асқорыту мүшелерінің суреттерін оқушылар бояйды. Басқа парақтарға асқорыту мүшелерінің атауларын жазады. Боялған суреттерді адам сұлбасына орналастырады және жазылған атауларын сәйкестендіріп жабыстырады. Топ мүшелері өз қалаулары бойынша жұмыстарын сынып алдында қорғайды, асқорыту мүшелерінің қызметі жайлы толық түсіндіреді. Басқа топтар өз жұмыстарымен салыстырады, толықтырулар енгізеді</p> <p>Бірлескен жұмыс ЕБҚ және ЕҚБ Тамақтану ережелерін құрастыр Балаларға плакат беріледі, олар тамақтану ережесінің бірін жылдам жазып, келесі балаға береді. Сөйтіп плакат бірінен -біріне жылжиды. Өздері жазған ережелерді тамақтану кезінде сақтауды ескерту.</p> <p>ҚЖ: «Жоқ сөздерді толықтыр» 1. Ас арқылы асқазанға түседі. 2. Асқазаннан бөлініп, жеген тамақты қорытады. 3. Одан әрі асқорыту жалғасып, оның қабырғалары арқылы құнарлы заттар өтеді. 4. Одан әрі су сіңіріледі. 5. Қалған тығыз қалдықтар төмен қарай сыртқа шығарылады.</p> <p>Үй тапсырмасы «Ас қайда қорытылады?» тақырыбын оқып, түсінігінді айт. Өзің қалай тамақтанатының туралы жазып кел.</p> <p>Кері байланыс</p> 	<p>Модель жасайды</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Тапсырманы орындайды</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p> <p>Кері байланыс береді</p>	<p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Суретті сипаттайды-16</p> <p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Асқорыту мүшелерінің суреттерімен адам макетін жасайды-16 Асқорыту мүшелерінің қызметі жайлы толық түсіндіреді-16</p> <p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Тамақтану ережелерін құрастырады-16</p> <p>«Паспорт»әдісі Дескриптор: Жоқ сөздерді толықтырады-16</p> <p>Жарайсыңдар</p> <p>«Оқушылар» әдісі</p>	 <p>ватман маркер суреттер желім</p> <p>Оқулық</p> <p>Суреттер</p> <p>Оқулық</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
----------------------------------	--	---	--	--

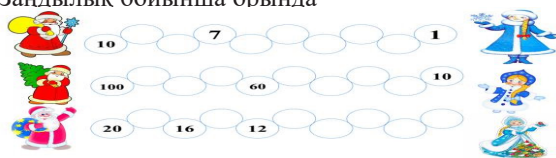
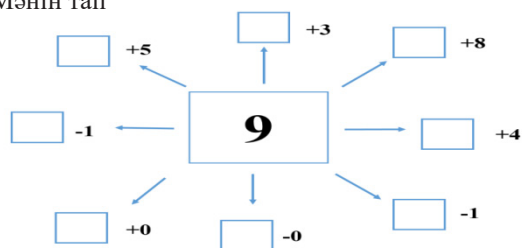

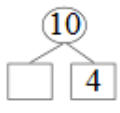
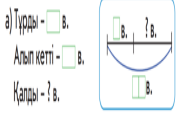
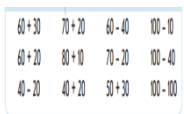

Есептер шығару

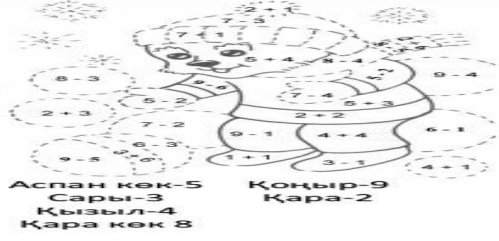

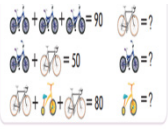
Төреханова Бахит Дузбаевна
№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектебі			
Пәні:	Математика			
Бөлім:	Саяхат			
Педагогтің аты-жөні:	Төреханова Бахит Дузбаевна			
Күні:				
Сынып:	1-сынып			
Сабақтың тақырыбы:	№69 сабақ. Есептер шығару			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.5.1.1**есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде модельдеу/есепті шешу үшін тірек сызбасын таңдау;			
Сабақтың мақсаты	Есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде модельдейді/есепті шешу үшін тірек сызбасын таңдайды.			
Құндылық: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың II,III, IV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	«АДАЛ АЗАМАТ» ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ Астана, 2025 БАҒДАРЛАМАСЫ БІРТҮТАС ТӘРБИЕ Қаңтар айы: Заң және тәртіп Апта дәйексөзі: «Талап бар жерде тәртіп бар»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	<p>Психологиялық ахвал қалыптастыру</p> <p>Психологиялық ахвал</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қайырлы күн достым! • Қайырлы күн болсын! • Бүгінгі күн сізде, • Қуанышқа толсын! 	Амандасып алады	Оқушыларды мадақтап отыру	Суреттер
Өткенді пысықтау 5 минут	<p>Құндылық мақсаты: Мектепте, қоғамда этикалық және құқықтық нормалар мен ережелерді сақтаудың маңыздылығын білу</p> <p>Өткенді пысықтау</p> <p>«Менің қысқы саяхатым» тақырыбына әңгімелесу</p> <p>Өздері болған жері туралы айтып береді</p> <p>ЖИ: «Wordwall» ойыны Есептер шығару</p> <p>Жаңа тақырып</p> <p>ФС тапсырмасы</p> <p>1-тапсырман</p> <p>Есептер құрастыр және шығар.</p> <p>Былай баста:</p> <p>Тұрақта 10 велосипед болды. Серуендеу үшін ...</p> <p>Оқушылар есептің қысқаша жазбасы мен суретке қарап есеп құрастырады.</p> <p>Болды - 10 в.</p> <p>Алып кетті - 4 в.</p> <p>Қалды -? в.</p> <p>Шешуі:</p> <p>$10 - 4 = 6$ (в.)</p> <p>Жауабы: 6 велосипед қалды.</p> <p>Есептің шартына сәйкес келетін тірек сұлба мен сызбаны толтыруы қажет.</p>	Өздерінің қыдырған жерлері туралы баяндайды	Тамаша!	Қазақстанның көрнекті жерлерінің суреттері
Сабақтың ортасы 20 минут		Есепті шығарады		<p>https://wordwall.net/ru/resource/72250963/%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B5%D1%81%D0%B5%D0%BF</p>

<p>Сергіту сәті 2 минут</p> <p>Сабақты қорыту 6 минут</p>	<p>Саралау: тапсырма Өзіндік жұмыс 2-тапсырма Есептерді шығарады. Ол үшін бірінші есептің нені табуға берілгенін анықтайды (Қосындыны). Екінші нені табуға берілген есептің түрі? (Қанша қалғанын табуға) а) Қыз - 5 Ұл - 4 ?б. Шешуі: $5+4=9$ Жауабы: 9 бала. ә) Шықты - 9 б. Жетті - 6 б. Қалды - ?б. Шешуі: $9-6=3$ Жауабы: 3 бала. Дәптермен жұмыс ә) Қыздар - <input type="text"/> } Ұлдар - <input type="text"/> }</p> <p>ЕБК Мақсаты: тапсырманы түсініп орындауды үйрету Зандылық бойынша орында</p> <p>ЕКБ Мақсаты: өз бетімен жұмыс жасауға дағдыландыру Мәнін тап</p> <p>«Нейрожаттығу» әдісі Саралау: жіктеу Жұптық жұмыс 3-тапсырма Есепте. Досыңа тексерту. Екі бағанын есептету. Ондықтарды қосуды және азайтуды орындайды. $100 - 100=0$ $70 + 20=90$ $60 + 20=80$ $40 - 20=20$ $80 + 10=90$ $40 + 20=60$ Зерттеушілік тапсырма 4-тапсырма «Сикырлы» сандарды тап. Бірінші өрнекте бірдей үш велосипедтің қосындысы 90-ға тең. Қандай бірдей үш қосылғыштардың қосындысы 90-ға тең? (30) $30+30+30=90$ Енді үшінші өрнекті қарастырамыз. Екі велосипедтің қосындысы 50-ге тең. Бірінші велосипед, яғни бірінші қосылғыш белгілі, ол 30-ға тең. Қосуға кері амал азайтуды пайдаланып екінші қосылғышты табамыз.</p>	<p>Есепті өз бетінше шығарады</p> <p>Тапсырма: мұның құрамына білім деңгейі әртүрлі оқушыларға арналған тапсырмалар кіреді</p> <p>Дәптермен жұмыс жасайды</p> <p>Математикалық заңдылықты меңгереді</p> <p>Есептеу жүргізеді</p> <p>Есептеу жүргізеді</p> <p>Жіктеу: Оқытудың болжалды міндетіне қарай топ құруда пайдалы көптеген тәсілдер бар:мүдделері ұқсас оқушылар (мысалы, қиындық деңгейі немесе қолдау деңгейі)</p> <p>Сикырлы сандарды табады</p>	<p>Дескриптор: Есептің сұлбасын (қысқаша шартын) құрады Өрнек құрып, мәнін есептейді</p> <p>Дескриптор: Қосудың мәнін есептейді Азайтудың мәнін есептейді</p> <p>Дескриптор. Есеп құрастырады Есепті өз бетінше шығарады</p> <p>Тамаша жұмыс деп есептеймін!</p> <p>Сен нағыз математиксің!</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Дескриптор: Ондықтарды қосуды және азайтуды орындайды. Амалдарды орындауды біледі</p>	 <p>Оқулық</p> <p>Суреттер</p> <p>Таратпа парақ</p> <p>Таратпа парақ</p> <p>Оқулық</p>
---	--	---	---	--

<p>Жеке жұмыс 2 минут</p> <p>Рефлексия 5 минут</p>	<p>50-30=20 Осыдан кейін екінші өрнекті қарастырамыз. Екі қосылғыш белгілі, үшінші қосылғышты табу үшін азайту амалын пайдаланамыз. 20+20=40 80-40=40 Жауабы: Сиқырлы сандар – 40, 30, 20. Жеке жұмыс: Математикалық боямақ</p> <p>Аспан көк-5 Сары-3 Қызыл-4 Қара көк 8</p> <p>Қоңыр-9 Қара-2</p> <p>Рефлексия</p> <p>«СМС» әдісі</p> <p>Олар неменің телефоныма жазды? Менің сандыма неменің телефоныма жазды? Телефонды қолдануымды қалай бақылауға болады?</p>	<p>Зерттеушілік тапсырма орындайды</p> <p>Боямақты бояйды</p> <p>Рефлексия жасайды</p>	<p>Дескриптор: Қоңыр велосипедтің орнындағы санды табады Қара велосипедтің орнындағы санды табады Сары велосипедтің орнындағы санды табады</p> <p>Керемет жұмыс!</p>	<p>Суреттер</p> <p>Оқулық</p> <p>Суреттер</p> <p>Рефлексия парағы</p>
--	---	--	--	---

Отбасы шығыстары қалай жоспарланады?

Умбетова Ляззат Умирбековна
№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектебі			
Пәні:	Дүниетану			
Бөлім:	II. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен.			
Педагогтің аты-жөні:	Умбетова Ляззат Умирбековна			
Күні:				
Сынып: 3-сынып	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	Отбасы шығыстары қалай жоспарланады?			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.1.4 өз шығыстарын жоспарлау және негіздеу; 3.1.1.5 өз шығыстарын оңтайландыру жолдарын ұсыну.			
Сабақтың мақсаты:	Өз шығыстарын жоспарлау негізденеді. Өз шығыстарын оңтайландыру жолдарын ұсынады.			
Құндылық мақсаты: Қазан айы: Тәуелсіздік және Отаншылдық айы	Отан, ел, туған өлке туралы білу және пайымдау, туған елге деген сүйіспеншілігін білдіре алу. Табиғатқа қамқорлық таныта білу.			
Апта дәйексөзі:	«Ел-жұртымның бақыты аталатын, Сөнбесін мәңгі сенің, Отан, атың!»			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// Уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар

<p>Сабак тың басы 3 минут</p> <p>Өткенді пысықтау 5 минут</p>	<p>Психологиялық ахуалды жақсарту</p> <p>Өткенді пысықтау Үй тапсырмасын сұрау. «Баскетбол» әдісі арқылы өтілген тақырыпты пысықтау Жалғыз адам жасаған жұмыс пен ұжымдаса атқарған еңбектің қайсысы тиімді? Еңбек деген не? Адамдар не үшін еңбектенеді? Еңбектің қандай түрлері бар? Жаңа тақырып «АДАЛ АЗАМАТ» біртұтас тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезіңінен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін.</p>	<p>Көңіл күйлерін жеткізеді</p> <p>Сұрақтарға жауап береді</p>	<p>Мақтап, мадақтап отыру</p> <p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Еңбек және еңбек адамдары туралы біледі-16</p> <p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Сұрақтарға жауап береді-16 Отбасы туралы айтады-16</p>	<p>Суреттер</p>
<p>Сабак тың ортасы 25 минут</p>	<p>1-тапсырма ЖИ «Диалог» әдісі Отбасының табыстары қайдан құралады? Ақша не үшін керек? Отбасылық қаржы қайда жұмсалады? Табыс пен шығыс деген не? Әрбір отбасының өзінің қаржылық табысы болады. Бұл – отбасы мүшелерінің алатын еңбекақысы мен басқа да табыстары</p> <p>2-тапсырма Отбасының кірісі неден құралатыны туралы ойлап көр. Ол туралы айт. Сенің отбасың ақшаны қандай қажеттіліктерге жұмсайтынын есіңе түсір. Әр отбасының өзіндік шығысы бар. Отбасы ақшаны түрлі қажеттіліктерге жұмсайды.</p>	<p>Диалог жүргізеді</p> <p>Тапсырмаларды орындайды</p>	<p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Отбасы кірісі туралы туралы айтады-16 Ақшаны үнемдеу жолын айтады-16</p> <p>Керемет!</p> <p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Өзі жұмсайтын қаражатты реттей алады-16</p>	<p>Оқулық</p> <p>https://wordwall.net/resource/64636428</p>
<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	 <p>3-тапсырма «Менің қаражатым» ойыны Сенің де күнделікті жұмсайтын қаражатың бар. Оны сен қалай жұмсайтыныңды айтып бер. Отбасындағы ересек адамдар өз қаражатын тиімді жұмсауға тырысады. Олар күнделікті қажеттіліктерге ғана жұмсап, шығындарды азайтады Өз қаражатыңды қалай жұмсайтының туралы жоспар құрап жаз</p> <p>4-тапсырма «Жоспарлы бюджет» ойыны Әркім өз қаражатын қайда жұмсайтынын жоспарлай білуі керек. Ол үшін төмендегідей тәртіппен есеп жүргіз. Адам отбасындағы қаржыны денсаулығын күту, рухани жан дүниесін дамыту үшін қалай жоспарлауы керек? Отбасы табысының кірісі мен шығысы туралы жоспар құра. Ата-анаңа қаражат жұмсау туралы қандай жәрдем көрсете аласың?</p>	<p>Жаттығу жасайды</p> <p>Дәптермен жұмыс жасайды</p> <p>Тапсырмаларды орындайды</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p>	<p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Отбасы қаражат реттеуге ұмтылады-16 Сұраққа жауап береді-16</p> <p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Сұраққа жауап береді-16</p>	<p>Оқулық</p> <p>Қимылдар</p> <p>Оқулық</p>

<p>Сабақты қорыту 5 минут</p> <p>Кері байланыс 5 минут</p>	<p>ЕБК 5-тапсырма «Жағдаят» әдісі. Саған анаң 1000 теңге берді. Мектеп асханасынан не алып жейсің? ЕҚБ Әкең сені дүкенге жұмсады. Қолыңа 3000 теңге берді. Үйге керекті заттар әкел деді. Сен не аласың? Үй тапсырмасы «Отбасы шығыстары қалай жоспарланады?» тақырыбында ата-анаңмен ақылдасып, ойынды жазып кел. Кері байланыс</p> 	<p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Үй тапсырмасын алады</p> <p>Кері байланыс береді</p>	<p>«Калькулятор» әдісі Дескриптор: Сұраққа жауап береді-16 Жарайсындар</p> <p>«Ой шырақтары» әдісі</p>	<p>Суреттер </p> <p>Суреттер </p> <p>Оқулық</p> <p>Кері байланыс тақтасы</p>
--	--	---	--	--

Музыка және поэзия

Арыстанова Ақмарал Серікқызы
№294 орта мектебінің Музыка пәнінің мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектебі			
Пәні:	Музыка			
Бөлім:	Өнер			
Педагогтің аты-жөні:	Арыстанова Ақмарал Серікқызы			
Күні:				
Сынып	3 сынып			
Тақырыбы	Музыка және поэзия			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.1.1- тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтау және салыстыру.			
Сабақтың мақсаты	Тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтайды және салыстырады.			
Құндылықтар: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың ІІ, ІІІ, ІV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	<p>Апта дәйексөзі: «Заң және тәртіп айы»</p> <p>Сабақ мақсаты: «Талап бар жерде тәртіп бар»</p>			
	Сабақтың барысы			
Сабақтың жоспарланған кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы		<p>Оқушылар бір біріне жақсы тілектер орындайды.</p> <p>Оқу құралдарын түгелдейді.</p>	<p>Жарайсындар!</p> 	<p>Оқулық</p> <p>суреттер</p>

<p>Сабақтың ортасы</p> <p>Білу.</p>	<p>Үй тапсырмаларын тексеру. Сұрақтарға жауап береді. Жаңа тақырып: Өтетін тақырыбымыз «Музыка және поэзия»тақырыбы . 1-тапсырма.Аңызды тыңдау. Өте ерте заманда жер бетін мекендеген халықтар өлендегеннің не екенін ән дегеннің не екенін білмеген.Адамдар көңілсіз,сүреңсіз өмір сүріп жатты.Табиғатта мұңға батып,мүлгіген тыныштық орнаған.Ол кезде әннің құдіретін аспанда ғана қалықтап жүрген. Аңызды оқулықтан оқып мазмұнын түсіндіру. 2-тапсырма.Ақпарат іздеу,талдау. Музыка мен поэзия өнерлеріне талдау жаса: Музыка дегеніміз не? Поэзия дегеніміз не? Қазақтың халық музыкасы мен поэзиясының байланысын не арқылы көруге болады?</p>	<p>Тапсырмаларды орындайды.</p> <p>Жаңа тақырыпты меңгереді.</p> <p>Сабаққа қатысып,сұрақтарға жауап береді.</p> <p>Музыка туралы өз пікірлерін айтады.</p>	 <p>Дескриптор:</p> <p>Жаңа тақырыпты меңгереді. Сұрақтарға жауап береді. Тапсырмаларды орындайды. Аңыз не екенін біледі.</p>	<p>Суреттер.</p>
	<p>3-тапсырма.Зерттеу,орындау. Абай Құнанбайұлы(1845-1904)-ұлы ақын,философ, аудармашы,композитор. Абайдың өлендерінен қатар әндері де халық арасына кең тараған.Сегізаяқ,Айттым сәлем Қаламқас тағы және т.б.әндері бар. Абай өз шығармаларында табиғат сұлулығын, Адамның көңіл күйін әсерлі әуенмен бейнелеп жеткізеді.Абайдың әндерін зерттеушілероның әндері еуропалық романстарға тең дейді. Желсіз түнде жарық ай. Өлеңі мен әнін жазған:А.Құнанбаев. Желсіз түнде жарық ай, Сәулесі суда дірілдеп. Ауылдың жаны –терең сай, Тасыған өзен күрілдеп. Қалың ағаш жапырағы Сыбырласып өзді-өзі. Көрінбей жердің топырағы, Құлпырған жасыл жер жүзі. 4-тапсырма.Әуен құрастыру. Абай Құнанбайұлының төрт жол өлеңін оқы. Мына өлең жолдарының әуенін ырғақтық суретпен көрсет. 5-тапсырма.Тыңдау және талдау. С.Сейфуллиннің «Көкшетау»әнін бейнетаспадан тыңда және талда. Шығармашылық көңіл күйі қандай? Екпіні қандай? Әнші өзін қандай аспаппен сүйемелдеді? Оқулықтан оқып түсіну. 6-тапсырма.Таныстыру және бағалау. Құрастырылған шығарманы сынып алдында орында және бағала.Сұрақтарға жауап бер. Сабақта не сәтті шықты?Қай тапсырма қиын болды?</p>	<p>Сергіту сәті</p> <p>Желсіз түнде жарық ай</p> <p>Топпен жұмыс; тапсырманы бірге орындайды</p>	 <p>Дескриптор:</p> <p>Аңыз туралы түсінгендерін айтады. Сұраққа жауап береді. Тапсырманы талапқа сай орындайды.</p> <p>Дескриптор:</p> <p>Абайдың Желсіз түнде жарық ай өлеңін айтады. Тапсырмаларды орындайды. Сұрақтарға жауап береді.</p>	<p>Бейнетаспа көру</p> <p>Сурет</p> <p>Оқу құралдары</p>
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>IV.Сабақты қорытындылау</p> 	<p>Кері байланыс береді.</p>	<p>Кері байланыс береді.</p>	<p>Кері байланыс береді.</p>

Біз сөйлем құрай аламыз

Нуржигитова Айнур Сагинғалиевна

№294 орта мектебінің мектепалды сынып педагогы

Білім беру ұйымының атауы:	№294 орта мектебі	
Пәні	Сауат ашу	
Педагогтің Т.А.Ә.	Нуржигитова Айнур Сагинғалиевна	
Күні:		
Сынып: Мектепалды даярлық сыныбы	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбы	Біз сөйлем құрай аламыз	
Ұйымдастырылған іс-әрекеттің оқу бағдарламасына сәйкес мақсаты	Әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде оларды толыққанды дамыту мен әлеуетін ашу болып табылады	
Ұйымдастырылған іс-әрекет мақсаты	Сызбаларды пайдалана отырып сөйлем құрауға үйрету	
Ұйымдастырылған іс-әрекет міндеті	Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.	
Құндылықтарға баулу	Талап: Білуге, жаңаны тануға құштар болу	

ҮІӨ барысы

ҮІӨ кезеңі/ уақыты	Педагогтың іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру 2 минут	«Бір ауыз сөз» ойыны	Жаныңдағы көршісіне бір ауыз сөз айтып, жылы лебізін білдіреді.		Суреттер
Жаңа білім 18 минут	«Мезгілін тап» әдісі – Балалар, мен сендерге А.Меңжанова апайларымыздың «Бұл қай мезгіл?» өлеңін оқып беремін. Сендер мұқият тыңдап, қай мезгіл туралы айтылғанын табуларың керек <u>1. Жиып-теріп болатын,</u> Қамбаға астық толатын. Қызыл қырман ойнайтын, <u>Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз)</u> <u>2. Бұлтты айдай желдеткен,</u> Нөсерлеткен, селдеткен. Шалшық кешіп ойнайтын, <u>Қай мезгіл деп ойлайсың? (Көктем)</u> <u>3. Шанамен зырлап желетін,</u> Шаңғы, коньки тебетін. Аққала жасап ойнайтын, <u>Қай мезгіл деп ойлайсың? (Қыс)</u> <u>4. Қойның толы жеміске,</u> Көк майсалы еңісте. Көбелек қуып ойнайтын, <u>Қай мезгіл деп ойлайсың? (Жаз)</u> Ойын: «Дұрыс қос» Педагог тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады. Балаларды бір-бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады. 1. Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант). 2. Екі буыннан тұрып, төсек-орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). 3. Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). Педагог суреттерді дұрыс қосқан балаларды мақтап, оларға жетістікке жету үшін еңбектену керектігін айтады.	<p>Балалар өлең қай жыл мезгілі туралы айтылғанын табады.</p>		<p>Арнайы сызба қағаздар Қара маркерлер</p>
Сергіту сәті 2 минут				

	<p>Дәптермен жұмыс 1. Жыл мезгілдерін ата. Қазір жылдың қай мезгілі? Күз, қыс, көктем, жаз сөздерін қатыстырып сөйлем құра. Сызбасын сыз.</p> <p>2. Суреттерді ата. Буынға бөл. 3. Дыбыстық талдау жаса. Педагог тақтаға «жаз» сөзінің дыбыстық сызбасын іліп, балаларға өз орындарында дыбыстық талдау жасауға тапсырма береді.</p> <p>«Бақа, бақа, бақа»</p>	<p>Балалар әр табылған сөзге сөйлем құрап көпретті пайдаланатын қағазға сызбасын дайындап әкеледі</p> <p>Балалар әр мезгіл бойынша бір сөйлем құрайды. Балалар орындарында орындайды. Қимылды қайталайды</p>		<p>Суреттер</p> <p>https://youtu.be/YSgrs8x-wsCI?si=pIw-m5CVE8rvi-8WG6</p>
<p>Бекіту 5 минут</p>	<p>«Сөйлем құра, тап» жаттығуы 1. Педагог үлестірмелі қағаздан әр түрлі суреттер көрсетеді. Суреттер бойынша сөздер аталып, Сол арқылы сөйлем құрау керек. 2. Педагог сөйлем сызбасын көрсетеді. Бас әріптен басталған бөлігін және сөйлем соңына қандай белгі қойылатынын табу керек.</p>	<p>Балалар сол суреттерді атайды.</p> <p>Сөйлем құрастырады.</p> <p>Оқушылар сызба бойынша сөйлейді.</p>		<p>Үлестірмелі қағаздар, суреттер</p>
<p>Рефлексия 3 минут</p>	<p>«Данышпан үкі» әдісі</p>	<p>Балалар керекті үкіні жапсырады</p>		<p>«Данышпан үкі» кері байланысы</p>

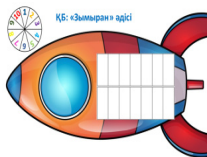

Ғарыш әлемі

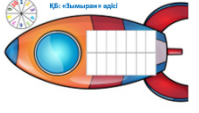
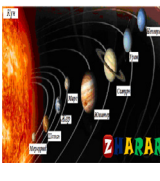

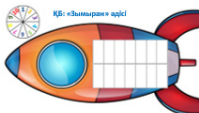

Сақтағанова Мерей Қайратқызы

№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектебі
Пәні:	Жаратылыстану
Бөлім:	Саяхат. Жер және ғарыш.
Педагогтің аты-жөні:	Сақтағанова Мерей Қайратқызы
Күні:	
Сынып:	1-сынып.
Сабақтың тақырыбы:	Ғарыш әлемі
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.4.2.1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау 1.4.2.3 жекелеген ғарыштық денелерді атау және сипаттау
Сабақтың мақсаты	Ғстрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттайды. Жекелеген ғарыштық денелерді атайжы және сипаттайды.
Құндылық: (Негіздеме: Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың II,III, IV отырыстарында берген тапсырмасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің №123 бұйрығы)	«АДАЛ АЗАМАТ» ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ Астана, 2025 БАҒДАРЛАМАСЫ БІРТҮТАС ТӘРБИЕ Қаңтар айы: Заң және тәртіп Апта дәйексөзі: «Талап бар жерде тәртіп бар»

Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	<p>Психологиялық ахвал қалыптастыру</p> 	Өлең жолдарын оқиды	Оқушыларды мақтап, мадақтап отыру	Қуанышты көңіл күй.
Өткенді пысықтау 5 минут	<p>«Біртұтас тәрбие» тәрбие бағдарламасындағы құндылықтарды оқу процесіне ұйымдастыру кезіңнен бастап, сабақтың әрбір кезеңінде жүргіземін. Құндылық мақсаты: Мектепте, қоғамда этикалық және құқықтық нормалар мен ережелерді сақтаудың маңыздылығын білу</p> <p>Өткенді пысықтау</p> <p>Саралау: Диалог және қолдау көрсету: кейбір оқушыларға тапсырманы орындау барысында жан-жақты әрі нақты көмек қажет болады, мұғалім оқушыларды ойланту үшін және бірқатар жауаптар алу үшін алдын ала дайындалған сұрақтарды қоюына «Ғарыштан келген тапсырма» әдісі</p> <p>Өткен тақырыптарға байланысты сұрақтарды зымыранға жапсырады. Оқушы сұрақты алып, жауап айтады</p> <p>Тақырыпты ашу</p> <p>«Ашық микрофон» әдісі бойынша мұғалім сұрақтар ұсынады.</p> <p>–Қай денелерді көзбен көре аласың? –Қайсысын телескоп арқылы көресің? –Телескоп деген не?</p>	Оқушылар сұрақтарға жауап береді	Керемет жауап!	Зымыран макеті
Сабақтың ортасы 20 минут		Оқушылар мұғалімнің сұрақтарына жауап береді.	<p>ҚБ: «Зымыран» әдісі</p> <p>Дескриптор: Телескоппен танысты Аспан әлемі туралы біледі</p>	<p>Сұрақтар жазылған парақтар</p> <p>Суреттер</p>

<p>Сергіту сәті 2 минут</p>	<p>Жаңа тақырып Оқулықпен жұмыс ФС тапсырмасы ЖИ: «Аспанда не бар?» – Аспан әлемі қандай? – Қандай ғарыш денелерін атай аласың? – Олар туралы не білесің? Оқушылар Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын айтады. Күн мен Жердің бір- бірімен қандай байланысы бар екенін анықтайды. Саралау: 1-тапсырма ФС тапсырмасы Аспан әлемі туралы түсінік береді. «Ол шексіз созыла береді. Аспан әлемінде Күн, жұлдыз, Ай, ғаламшарлар бар. Осының бәрі ғарышты құрайды. Жұлдыздар мен Ай түнде бізге жарқырап көрініп тұрады. Аспан әлемін астрономия ғылымы зерттейді. Күн, жұлдыз, Жер – ғарыш денелері. Күнді Жермен қоса сегіз ғаламшар айналады. Ғаламшарлар әртүрлі. Жер – тіршілік көзі бар, өмір сүруге болатын жалғыз ғарыш денесі. 2-тапсырма Зерттеушілік тапсырма «Зерттейік» –Жер Күнді айнала ма, әлде Күн Жерді айнала ма? Қорытынды жасандар. ЕҚБ Мақсаты: планеталардың айырмашылығын білетін болады 3-тапсырма «Салыстыр» –Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын айт. Күн мен Жердің бір-бірімен қандай байланысы бар? ЕБҚ Мақсаты: Күннің адамға пайдасы туралы білетін болады Күннің суретін салып, оның пайдасын айт</p>	<p>Оқулықпен жұмыс жасайды</p> <p>Оқушылар мұғалімнің түсіндірмесін тыңдайды. Түсіндірме кезінде өздерінің ой қорытындыларын қосып айтады.</p> <p>Анықтау жүргізеді. «Жер Күнді айнала қозғалады» деген қорытындыға келеді.</p> <p>Венн диаграммасы әдісі бойынша Күн мен Жерді салыстырады.</p> <p>Дереккөздер: кейбір оқушылар басқа сыныптастарына қарағанда анағұрлым күрделі дереккөздермен жұмыс істей алады</p> <p>Зерттеу жүргізеді</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Ғарыш туралы өз ойларын айтады</p> <p>Жауап: Күн Жерге жарық пен жылу береді. Жарық болмаса, айнала қараңғы болады. Жылу болмаса, Жер беті мұз болып қатып қалады.</p> <p>Рефлексия жасайды</p>	<p>Дескриптор: Аспан денелері туралы біледі Күн мен Жердің ұқсастығын айтады Дескриптор: Өздерінің ой қорытындыларын қосып айтты Аспан әлемі туралы түсінік берді. Дескриптор: Зерттеу жүргізе алды Қорытынды жасай алды Дескриптор: Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын айт. Венн диаграммасын толтырды Тамаша!</p>	 <p>Оқулық</p> <p>https://wordwall.net/ru/resource/102852301/%D0%B6%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%8B%D0%BB%D1%8B%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%83/%D0%BA%D0%BE%D1%81%D0%BC%D0%BE%D1%81</p> <p>Оқулық</p>
<p>Сабақты қорыту 6 минут</p> <p>Қосымша тапсырма 2 минут</p>	<p>Зерттеушілік тапсырма «Зерттейік» –Жер Күнді айнала ма, әлде Күн Жерді айнала ма? Қорытынды жасандар. ЕҚБ Мақсаты: планеталардың айырмашылығын білетін болады 3-тапсырма «Салыстыр» –Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын айт. Күн мен Жердің бір-бірімен қандай байланысы бар? ЕБҚ Мақсаты: Күннің адамға пайдасы туралы білетін болады Күннің суретін салып, оның пайдасын айт</p> 	<p>Дереккөздер: кейбір оқушылар басқа сыныптастарына қарағанда анағұрлым күрделі дереккөздермен жұмыс істей алады</p> <p>Зерттеу жүргізеді</p> <p>Жеке жұмыс жасайды</p> <p>Жаттығу жасайды</p> <p>Ғарыш туралы өз ойларын айтады</p> <p>Жауап: Күн Жерге жарық пен жылу береді. Жарық болмаса, айнала қараңғы болады. Жылу болмаса, Жер беті мұз болып қатып қалады.</p> <p>Рефлексия жасайды</p>	<p>Дескриптор: Ғарыш туралы өз ойларын айтты Ғарыш туралы білімдері толықты</p> <p>Дескриптор: 1-денгей – Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделей алады. 2-денгей – Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделеуде қиналады. 3-денгей Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделей алмайды.</p>	 <p>Оқулық</p> <p>Суреттер</p> <p>Бейнебаян https://www.youtube.com/watch?v=n-khlCFOpZQ</p> <p>Жұмыс дәптері</p>
<p>Рефлексия 5 минут</p>	<p>Бейнебаян көрсету Қызықты мәлімет Ғарышта еш дыбыс естілмейді. Өйткені дыбыс толқынын тарататын ауа жоқ. Ғарыш туралы ойларыңды айтыңдар ҚЖ: Саралау: Деңгейлік тапсырма Дәптермен жұмыс 1. Жер ғаламшары Күн жүйесінде нешінші болып тұр? 2. Ғаламшарларды реті бойынша нөмірлеп жаз. 3. Күннің тіршілік үшін маңызын қысқаша жаз. Жер ғаламшары Күн жүйесінде 3-ші тұрғанын айтады. Ғаламшарларды ретімен нөмірлеп жазады. Күннің тіршілік үшін маңызын жазады Рефлексия «Бағдаршам»</p>	<p>Жауап: Күн Жерге жарық пен жылу береді. Жарық болмаса, айнала қараңғы болады. Жылу болмаса, Жер беті мұз болып қатып қалады.</p> <p>Рефлексия жасайды</p>	<p>Дескриптор: 1-денгей – Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделей алады. 2-денгей – Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделеуде қиналады. 3-денгей Күн мен Жердің ұқсастығы мен айырмашылығын зерделей алмайды.</p> 	<p>Суреттер</p> <p>Бейнебаян https://www.youtube.com/watch?v=n-khlCFOpZQ</p> <p>Жұмыс дәптері</p> <p>Суреттер</p> <p>Рефлексия тақтасы</p>

Ж дыбысы және әрпі

Шалманова Балнур Сержановна

№294 орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Білім беру ұйымының атауы	№294 орта мектеп			
Пәні:	Әліппе			
Бөлім:	Әліппе кезеңі			
Педагогтің аты-жөні:	Шалманова Б.С			
Күні:	18.11.2025ж			
Сынып: 1 « ә »	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	№62 Ж дыбысы және әрпі			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.1.5.2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу; 1.2.1.2* оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.5.1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 1.3.6.1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу			
Сабақтың мақсаты:	тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжай отырып, өз ойын білдіреді, оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданып, түсініп оқиды және көркем жазу талаптарына сай жазу жолы мен жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп пен әріптердің байланыс элементтерін дұрыс жаза алады.			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңдері:	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 10 мин	Оқушылармен амандасу. Назарларын аудару І. Психологиялық дайындық Салем-сөздің анасы Ұғын, қазақ баласы Бір ауыз сөз салеммен Нұрлы сауап аласың! Өткен сабақты еске түсіру. F дыбысы және әрпі Берілген сөздерді тізбектей оқыту. Сөздік диктант. Сабақтың тақырыбы мен мақсатын таныстырады. Ж ж дыбысы және әрпі Сөз ойла, тез ойла ойыны көрсетілген суреттегі бейнелер қай дыбыстан басталып тұр?	Сабақтың тақырыбы мен мақсатымен танысады.	«Ауызша мадақтау» әдісі: Жарайсың! Тамаша! Жаксы! Оқушылар жауабын толықтырып, әр қайсысына тиімді кері байланыс беріп отыру.	Слайд 1
Ортасы 25 мин	Жаңа сабақ 1. Сурет бойынша әңгіме құрау. «Тауда шаңғы жарысы өтті. Балалар шаңғымен сырғанады. Мәредегі жалауға Жарас бірінші болып жетті». 2. Әңгімені сөйлемдерге талдау. Сөйлем санын анықтау. Құраған әңгімелерің неше сөйлемнен тұрады(3). 3. Бір сөйлемді сөздерге талдау. Сөйлемдегі сөз санын анықтау. 4. Өтілетін жаңа дыбысы бар «жалау» сөзіне дыбыстық талдау жасау. Алдымен «жа-лау» деп буынға бөледі.	Оқушылар сюжетті сурет бойынша әңгіме құрайды. Әңгімені сөйлемдерге талдайды. Осы сөйлемдердің ішіндегі бір сөйлемді (Мәредегі жалауға Жарас бірінші болып жетті) сөздерге талдайды: Бұл сөйлемде 6 сөз бар. Өтілетін жаңа дыбысы бар «жалау» сөзіне дыбыстық талдау жасайды.	Дескриптор: -Сурет бойынша әңгіме құрайды; -әңгімені сөйлемдерге талдайды; -бір сөйлемді сөздерге талдайды; -сөздерді буынға бөледі; -ермексиздан ж әрпін жасайды.	Слайд 3 Слайд 4 Слайд 5 Слайд 6

	<p>5. Сөзді буынға бөліп, жаңа дыбыстың орнын анықтау.</p> <p>6. Ж дыбысының айтылу ерекшелігімен танысу.</p> <p>7. Ж дыбысының таңбасы – оның әрпімен танысу.</p> <p>8. Ермексаздан ж әрпін жасау.</p> <p>Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсібилік</p> <p>Дыбысты дәл айту, әріпті дұрыс тану және ермексаздан жасау барысында ұқыптылық пен еңбекқорлық қалыптасады.</p> <p>Оқылым</p> <p>1. Оқулықтың 65-бетінде берілген сөздер мен мәтінді мұғалімнің оқушылармен бірге буындап, тұтас оқуы. Әр буындағы дыбыстарды тұтастырып, «бір дыбыс» сияқты қосып, яғни дауыссыздан дауыстыға қарай және дауыстымен үндестіріп оқиды.</p> <p>2. Ж дыбысының сөздегі орнын (сөз алдында, ортасында) оқушылардың өз беттерінше табуына мүмкіндік жасау.</p> <p>3. Сөз мағынасымен жұмысты перспективті қатардағы сөздермен ұйымдастыру. Сөздің соңына (жел – жер), сөз ортасына (жал – жол), сөз алдына (қожа – олжа) тиісті дыбысты қосу арқылы оның мағынасы өзгеретінін түсіну.</p> <p>Құндылық: Жауапкершілік пен әділдік</p> <p>Оқушылар өз оқуына жауапкершілікпен қарап, сөздерді дұрыс айтуға тырысады.</p> <p>Талқылау кезінде өз және басқалардың жауабына әділ баға беруді үйренеді.</p> <p>Жазылым</p> <p>1. Оқулықтағы ж әрпінің таңбалануына назар аудару.</p> <p>2. Ж әрпін тақтаға жазып көрсету. Үзік сызықтарды бастырып жүргізу арқылы ж әрпінің бас және кіші әрпін жазады. Үлгі бойынша сөздермен сөйлемдерді жазады.</p> <p>3. Ж әрпін ауада жазып көрсету.</p> <p>4. Жазу дәптерімен жұмысты ұйымдастыру.</p> <p>«Менің алғашқы сөздігім» кітабынан «жаңа – ескі», «жарық – қараңғы», «жуан – жіңішке» сөздерінің түсіндірмесін тауып оқуына қолдау көрсету.</p> <p>Саралау тапсырмасын орындату.</p> <p>1-деңгей:</p> <p>Жуан сөзіне мағынасы қарама қарсы сөзді тауып айт (жіңішке). Оқушылар мұғалімнің көмегімен «жуан» сөзіне мағынасы қарамақарсы сөзді сөздіктен тауып айтады.</p> <p>2-деңгей: Жуан, жіңішке, жаңа, жарық сөздеріне дыбыстық талдау жаса. Оқушылар жуан, жіңішке, жаңа, жарық сөздеріне дыбыстық талдау жасайды.</p> <p>3-деңгейдегі оқушылар жуан, жіңішке, жаңа, жарық сөздерінің бірімен сөйлем құрайды.</p> <p>«Сөз тану» тыңдау материалымен жұмыс</p> <p>Мұғалімнің жаңылтпашпен жұмысты QR немесе ұнтаспадан тыңдату арқылы ұйымдастыруы.</p> <p>Сұрақ-жауап әдісі арқылы бүгінгі сабақта өтілген жаңа дыбыс пен әріп туралы оқушылардың білімін бекіту.</p>	<p>«Жа-» бірінші буынын айтып, қай дыбыс созылмай айтылып тұрғанын табады. Ж дыбысының айтылу ерекшелігімен танысады.</p> <p>Ермексаздан ж әрпінің сұлбасын жасайды.</p> <p>Буындарды жеке тұтас сөздегі айтылуымен оқиды.</p> <p>Әрбір дыбысты естіп, әріпті көріп, өз бетінше оқиды.</p> <p>Оқушылар жазу дәптерін дегі тапсырмаларды орындайды.</p> <p>Оқушылар өздеріне берілген саралау тапсырмаларын орындайды.</p> <p>Оқушылар жаңылтпашты тыңдайды.</p> <p>Жаңылтпашты тез-тез жаңылмай жатқа айтудан жарысады.</p> <p>Ж және з әріптерінің айтылуына назар аударады.</p>	<p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Буындарды жеке тұтас сөздегі айтылуымен оқиды; - Сөйлемдерді оқиды; <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үзік сызықтарды бастырып жүргізу арқылы ж әрпінің бас және кіші әрпін жазады; - Үлгі бойынша сөздермен сөйлемдерді жазады. <p>Дескриптор:</p> <p>Жаңылтпашты оқиды.</p>	Слайд 8
Соңы 10 мин	<p>Сабақты бекіту.</p> <p>Рефлексия</p> <div data-bbox="256 1899 699 2056"> <p style="text-align: center;">РЕФЛЕКСИЯ</p> <p> Маған бүгінгі сабақ түсінікті болды!</p> <hr/> <p> Менің түсінбеген сұрақтарым бар!</p> <hr/> <p> Осы сабақ маған түсініксіз болды!</p> <p style="text-align: left; font-size: small;">@g_mokap</p> </div>	Бүгінгі сабақта алған білімдері бойынша рефлексия жасайды.		Слайд 9

Разрядтан аттамай үш таңбалы санды бір таңбалы санға жазбаша бөлу

А.У.Зұлпыхарова

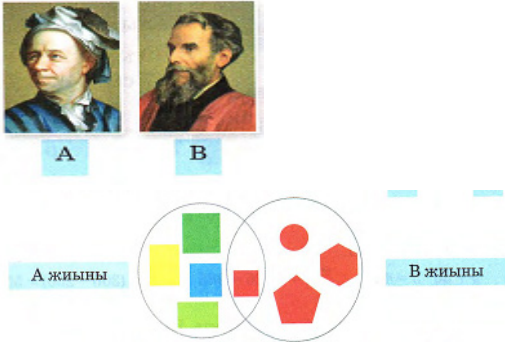
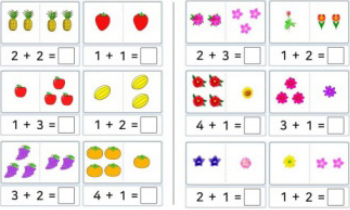

Абай атындағы үш тілде оқытатын дарынды балаларға арналған мамандандырылған сыныптары бар мектептің мұғалімі

БЕКІТЕМІН:

Білім беру ұйымының атауы	Абай атындағы үш тілде оқытатын дарынды балаларға арналған мамандандырылған сыныптары бар мектеп	
Бөлім:	Атақты тұлғалар	
Педагогтің аты-жөні:	Зұлпыхарова А.У	
Күні:	18.02.2025	
Сынып:	3 «L» Қатысқандар	Қатыспағандар
Сабақтың тақырыбы	109 - сабақ. Разрядтан аттамай үш таңбалы санды бір таңбалы санға жазбаша бөлу	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.1.3 үш таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар сомасына жіктеу	
Сабақтың мақсаты	Үш таңбалы санды бір таңбалы санға жазбаша бөлуге берілген есептерді шығару	
Құндылықтар	ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ Инновациялық идеяларды жүзеге асыруға ықпал ететін компьютермен жұмыс істеу негіздерін және басқа да технологиялық дағдыларды меңгеру	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңдері	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5мин	<p>Сыныпқа қызыл кілем төсеу. Үзілістен балаларды қызыл кілем арқылы кіргізіп, қолдарына медаль беру. Медальда топ номерлері жазылған. Сол бойынша топқа орналастыру.</p> <p>Психологиялық ахуалды жақсарту</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар қызыл кілеммен жүрген ұнады ма? - Қандай сезімде болдыңдар? - Адамдар қалай атақты болады? <p>Сендерді осылай кіргізуімнің себебі де осы. Математика сабағында Атақты тұлғалар атты ортақ тақырыпты бастадық.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қандай математиктермен таныстық? - Олар қалай танымал болыпты? <p>Сендер де сондай білімді, ақылды, атақты адам болыңдар деп. Сабағымызға сәттілік тілеп бастаймыз.</p> <p>Үй тапсырмасын тексеру</p> <ul style="list-style-type: none"> -Қандай тақырыппен таныстық? -Үш таңбалы санның құрамын айтайық. -Жазбаша бөлу қай құрамнан басталады? <div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="margin-right: 10px;"> </div> <div> <p><i>Жазамын:</i> бөлінгіш – 286, бөлгіш – 2. Бірінші толымсыз бөлінгіш – 2 жүздік. Бөліндіде үш цифр болады (жүздік, ондық, бірлік). <i>Жүздіктерді бөлемін:</i> 2 : 2 = 1, бөліндіге 1 санын жазамын. Қанша жүздікті бөлгенімді тексеремін. Ол үшін көбейтемін: 1 · 2 = 2, 2 санын жүздіктердің астына жазамын. Азайтамын: 2 – 2 = 0, жүздіктер толық бөлінді. <i>Ондықтарды бөлемін:</i> 8 : 2 = 4, бөліндіге 4 санын жазамын. <i>Бірліктерді бөлемін:</i> 6 : 2 = 3, бөліндіге 3 санын жазамын. <i>Жауабын оқимын:</i> 143.</p> </div> </div> <p>Бағалау: bilimclass бағалау парағына белгілеу</p>	<p>Сыныпқа кезекпен кіріп, топтарға орналасады.</p> <p>Оқушылардың жауабы</p> <p>Оқушылармен әңгімелесу</p> <p>Жазбаша бөлу жолдарын қайталайды, айтады.</p>	<p>Тілек айту арқылы сыныпқа кіргізу</p> <p>ҚБ:Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс! Талпын!</p> <p>Дескриптор: 1. Атақты болу үшін қандай болу керек айтады.1б 2.Атақты математиктер атын айтады.1б</p> <p>Дескриптор: 1.Үш таңбалы санның құрамын айтады.1б 2.жазбаша бөлу ережесін айтады.1б</p> <p>Белсенді оқушыларды марапаттау</p>	<p>Қызыл кілем</p> <p>Медальдар</p> <p>Оқулық, жұмыс дәптер</p> <p>Жарайсың!</p>

<p>Сабақтың ортасы 28мин</p>	<p>Оқушыларды оқу мақсаты және бағалау критерийімен таныстырамын. III. Жаңа тақырып. Білу және түсіну Оқулықпен жұмыс. 1-тапсырма. «Миға шабуыл» әдісі</p> <p>Жиындарға қара. А жиынына тиесілі болуы мүмкін фигураларды таңда. Сол фигураларда жазылған әріптерді ретімен оқы. Сонда сен осындай диаграммаларға аты берілген ғалымның фамилиясын біле аласың. В жиынының элементтерін атап, тағы бір белгілі математиктің фамилиясы анықта. А жиыны - Эйлер (Леонард Эйлер) В жиыны - Венн (Джон Венн) Жиынның өзін бас әріппен белгілеуге келісілген. Бұл тәсілдің авторы Леонард Эйлер (Эйлер дөңгелегі), ал Джон Венн өзінің еңбектерінде осы идеяны дамытты, сондықтан математикалық дереккөздерде осы сызбаларды Эйлер-Венн диаграммасы деп атайды. Өткенді еске түсіру 2- тапсырма. Баған түрде есепте. Дұрыстығын тексер $323 \times 3 = 646$ $844 : 2 = 422$ $231 \times 3 = 693$ $124 \times 2 = 248$ $482 : 2 = 241$ $663 : 3 = 221$ 844 2</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr><td>8</td><td>422</td><td>231</td></tr> <tr><td>-4</td><td></td><td>x 3</td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td>693</td></tr> <tr><td>-4</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>-4</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>0</td><td></td></tr> </table> <p>Орындалу уақыты: 4 минут Бағалау: білімclass бағалау парағына белгілеу ЕБК</p> <p>Есепте және тексер.</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr><td>$100+3=$</td><td>$100+6=$</td></tr> <tr><td>$100+4=$</td><td>$100+7=$</td></tr> <tr><td>$100+5=$</td><td>$100+8=$</td></tr> </table> <p>Жұппен жұмыс 4-тапсырма. Кестені пайдалан отырып, тура теңдіктер мен теңсіздіктер құр.</p> <table style="margin-left: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #e0f0ff;">$45 \cdot 3$</td><td style="background-color: #ffe0ff;">$200 - 65$</td></tr> <tr><td style="background-color: #e0f0ff;">$300 + 456$</td><td style="background-color: #ffe0ff;">$80 \cdot 4$</td></tr> <tr><td style="background-color: #e0f0ff;">$1000 - 250$</td><td style="background-color: #ffe0ff;">$65 + 125$</td></tr> <tr><td style="background-color: #e0f0ff;">$400 - 80$</td><td style="background-color: #ffe0ff;">$90 - 25$</td></tr> </table>	8	422	231	-4		x 3	4		693	-4				-4			0		$100+3=$	$100+6=$	$100+4=$	$100+7=$	$100+5=$	$100+8=$	$45 \cdot 3$	$200 - 65$	$300 + 456$	$80 \cdot 4$	$1000 - 250$	$65 + 125$	$400 - 80$	$90 - 25$	<p>Оқушылар диаграмманы оқып талдайды</p> <p>Диаграмманы орналастырып, математиктердің атын табады</p> <p>Математиктермен танысады</p> <p>Тақтаға бағандап бөледі</p> <p>Есепті шығарады</p> <p>Суретті есептерді орындайды</p> <p>Баған түрде есептейді.</p> <p>Есепті шығарады</p> <p>Дәптерге есепті жазады</p>	<p>ҚБ: Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс! Талпын! Дескриптор: 1. А және В жиынына тиесілі фигураларды таңдайды. Сол фигураларда жазылған әріптерді ретімен оқиды. 1б 2. Диаграммаларға аты берілген ғалымның фамилиясын табады. 1б</p> <p>Дескриптор; Баған түрде есептейді. 1б. Дұрыстығын тексереді. 1б</p> <p>Дескриптор: Өрнектердің мәнін табады. 1б Суретке қарап есеп құрады. 1б</p> <p>Дескриптор: Өрнектердің мәнін табады. 1б Жұбымен тапсырманы орындайды. 1б</p>	<p>Оқулық</p> <p>Интерактивті тақтамен жұмыс жасалады</p> <p>Оқулық Жұмыс дәптер</p> <p>Оқулық жұмыс дәптер</p> <p>Баулар, Өрнек жазылған парақтар</p>
8	422	231																																		
-4		x 3																																		
4		693																																		
-4																																				
	-4																																			
	0																																			
$100+3=$	$100+6=$																																			
$100+4=$	$100+7=$																																			
$100+5=$	$100+8=$																																			
$45 \cdot 3$	$200 - 65$																																			
$300 + 456$	$80 \cdot 4$																																			
$1000 - 250$	$65 + 125$																																			
$400 - 80$	$90 - 25$																																			

	<p> $45 \cdot 3 = 200 - 65$ $300 + 456 > 80 \cdot 4$ $1000 - 250 > 65 + 125$ Орындалу уақыты: 2 минут Бағалау: bilimclass бағалау парағына белгілеу Әр топ өздері құраған тура теңдіктер мен теңсіздіктерді дәптерге жазып алды. Бағалау: bilimclass бағалау парағына белгілеу 5-тапсырма. Тримино әдісі арқылы балалар берілген өрнектерді шешіп, жауабымен келесі сұрақты қояды. Интерактивті тақтадан жауабы көрсетіліп, оқушылар тексереді. Орындалу уақыты: 2 минут Бағалау: bilimclass бағалау парағына белгілеу Сергіту сәті Математика әнін айтып, би билейді. 7-тапсырма. «Чек» әдісі Маған көмек керек. Кітап дүкеніне барып кітаптар алған едім. Кассирге қанша ақша төлеу керектігін есептеп берсеңдер. КІТАП ДҮКЕНІ КАССИР: Елдос Чек №1 18.02.2025 08:45:18 </p> <hr/> <p> Гүлдер кітапшасы $2 \cdot 320 \text{тг} =$ Жапсырма кітап $3 \cdot 120 \text{тг} =$ Төленетін сумма: _____ САУДАҢЫЗҒА РАҚМЕТ 4 топқа осындай 4 чек таратылады. есептің шартын құрып, шешуі мен жауабын топта орындайды. Орындалу уақыты: 2 минут Бағалау: bilimclass бағалау парағына белгілеу 8-тапсырма https://wordwall.net/ru/resource/67235018 </p>	<p> Өрнектің мәнін табу арқылы триминоны құрады Ұйымшылдықпен билейді Шартымен есепті шығарады Есеп Құрастырады Wordwall тақтасынан орындайды </p>	<p> Дәптерде дұрыс жазу ережесі арқыла бағалау Дескриптор: 1. Тримино әдісі арқалы өрнектерді мәнін табады. 1б 2. Құрастырады. 1б 3. Өрнектерді оқиды. 1б Керемет! Дескриптор; Қысқаша жазылуы бойынша есеп құрастырып, оны шығарады. -1б Шешуін жазады. 1б Жауабын дұрыс жазады. 1б Жинаған ұпайын парақшасына белгілейді </p>	<p> Дүкен чектері, Плакаттар, қаламдар Интерактивті тақта </p>
<p> Сабақтың соңы 10 мин </p>	<p> Өткен сабақты пысықтау Үй тапсырмасы: 9-есеп Рефлексия Берілген кубиктерге БҮГІНГІ САБАҚТА..... жалғастырып жазады. </p> 	<p> Сұрақтарға жауап береді Үй тапсырмасын алады Кері байланыс жасайды </p>	<p> Балалардың қолындағы бағалау парақшаларын қорытындылау. Белсенді оқушыларды марапаттау </p>	<p> Кубиктер мен қаламдар </p>

